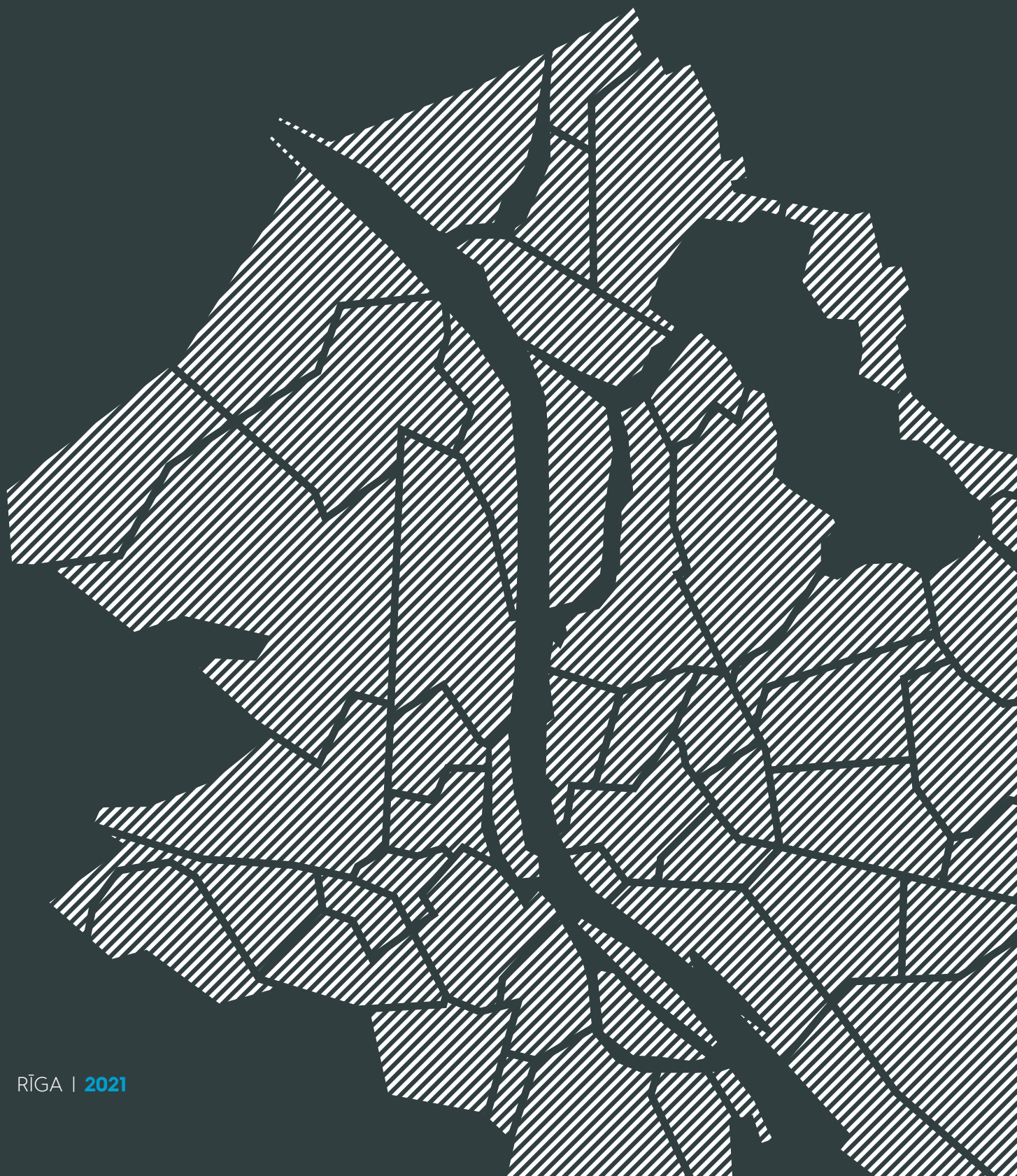

RĪGAS

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2021.–2027. GADAM

1. redakcija

APSTIPRINĀTS
ar Rīgas domes 18.08.2021.
lēmumu Nr. 795

SATURS

Saīsinājumi	4
Skaidrojošā vārdnīca	6
Ievads	9
Attīstības programmas vieta integrētās attīstības plānošanas sistēmā	12
Ar AP2027 prioritātēm saistītie dokumenti	13
1. prioritāte	14
2. prioritāte	22
3. prioritāte	30
4. prioritāte	38
5. prioritāte	46
6. prioritāte	54
7. prioritāte	62
8. prioritāte	74
9. prioritāte	82
Stratēģijas un attīstības programmas īstenošana un uzraudzība	90
Pielikumi	
Rīcības plāns	
Investīciju plāns	

SAĪSINĀJUMI

AIC	Apkaimju iedzīvotāju centrs
ALTUM	akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum"
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
AP2027	Rīgas attīstības programma 2021.–2027. gadam
AS	akciju sabiedrība
BAS	bioloģiskās attīrīšanas stacija
BJR	Baltijas jūras reģions
CAIS	Iekšlietu ministrijas Ceļu satiksmes negadījumu un pārkāpumu notikuma vietu analīzes informācijas sistēma
Covid-19	Koronavīrusa izraisītā slimība
CSNg	ceļu satiksmes negadījums
CSP	Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
CVK	Centrālā vēlēšanu komisija
EBRD	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (angļu val. – <i>European Bank for Reconstruction and Development</i>)
EIB	Eiropas Investīciju banka (angļu val. – <i>European Investment Bank</i>)
EK	Eiropas Komisija
EP	Eiropas Padome
ES	Eiropas Savienība
EUR	Eiropas Savienības vienotā valūta
IKP	iekšzemes kopprodukts
IKT	informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
ILD	iztikas līdzekļu deklarācija
KADRI	personāla uzskaites lietojumprogramma
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LLPA	Latvijas Lielo pilsētu asociācija
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
LR EM	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
LR IZM	Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija
LR KM	Latvijas Republikas Kultūras ministrija
LR LM	Latvijas Republikas Labklājības ministrija
LR VARAM	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
LR VM	Latvijas Republikas Veselības ministrija
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
MK	Ministru kabinets
NEET	personas, kas nav nodarbinātas un neiegūst izglītību vai apmācību (angļu val. <i>not in education, employment or training</i>)
NĪN	nekustamā īpašuma nodoklis

NVO	nevalstiskās organizācijas
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (angļu val. – <i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
PVM	projektu vadības modulis
PVO	Pasaules Veselības organizācija
RCB	Rīgas Centrālā bibliotēka
RD	Rīgas dome
RD ĀP	Rīgas domes Ārlietu pārvalde
RD FD	Rīgas domes Finanšu departaments
RD IKSD	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
RD ITC	Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju centrs
RD ĪD	Rīgas domes Īpašumu departaments
RD LD	Rīgas domes Labklājības departaments
RD MVD	Rīgas domes Mājokļu un vides departaments
RD PAD	Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
RD SD	Rīgas domes Satiksmes departaments
RD VDBK	Rīgas domes Vidi degradējošo būvju komisija
REA	Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"
RIAS2030	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. gadam
RIIMC	Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs
RITA	Rīgas investīciju un tūrisma aģentūra
RMA	Rīgas metropoles areāls
RP SIA	Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību
RPA	Rīgas pašvaldības aģentūra
RPP	Rīgas pašvaldības policija
RSAC	Rīgas sociālās aprūpes centrs
RSD	Rīgas Sociālais dienests
RVC	Rīgas vēsturiskais centrs
RVC AZ	Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zona
SAC	Sociālās aprūpes centrs
SEG	siltumnīcefekta gāzes
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SIS	Stratēģijas ieviešanas sistēma
SPKC	Slimību profilakses un kontroles centrs
STEM	dabaszinātņu, tehnoloģiju un matemātikas mācību priekšmeti (angļu val. – <i>Science, Technology, Engineering and Mathematics</i>)
SUS	Stratēģijas uzraudzības sistēma
TEN-T	Eiropas Transporta tīkls (angļu val. – <i>Trans-European Transport Network</i>)
VAS	valsts akciju sabiedrība
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VSIA	valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību

TERMINU SKAIDROJUMI

Termins	Skaidrojums
Airbnb	Tiešsaistes platforma, kur lietotāji var izīrēt savu mājokli vai tā daļu citiem cilvēkiem. Airbnb parasti izmanto kā alternatīvu tipiskajām viesnīcām.
Alternatīvā degviela	Degviela vai enerģija, ar kuru transportlīdzekļu apgādē vismaz daļēji aizvieto naftas produktus un kurai ir potenciāls veicināt transporta dekarbonizāciju un uzlabot transporta nozares ekoloģiskos rādītājus. Alternatīvā degviela ietver: <ul style="list-style-type: none"> ▼ elektroenerģiju; ▼ ūdeņradi; ▼ biodegvielu, kā definēts Direktīvas 2009/28/EK 2. panta i) punktā; ▼ dabasgāzi, tostarp biometānu gāzveida agregātstāvoklī (saspiestā dabasgāze – CNG) un šķidrā agregātstāvoklī (sašķidrinātā dabasgāze – LNG).
Apbūves aizsardzības teritorijas	Rīgas teritorijas plānojumā noteiktas aizsargājamas apbūves teritorijas, kurām nav kultūras pieminekļa statusa, bet kurām saskaņā ar apbūves vienoto raksturu saglabājama vēsturiskā apbūve, pilsētvides mērogs un raksturs un kurām piemērojami īpaši izmantošanas un apbūves noteikumi.
Aprites ekonomika	Ražošanas un patēriņa modelis, kas ietver resursu ieguvu un sadali, atkārtotu izmantošanu, iekārtu remontu, atjaunošanu un pārstrādi. Mērķis – lai resursi, pirms tie kļūst par neizmantojamiem atkritumiem, tiktu lietoti maksimāli ilgi, pagarinot materiālu dzīves ciklu un tādējādi samazinot dabas resursu ieguvu.
Atjaunīgie resursi	Resursi, kas papildināmi dabiskā procesā, bet to papildināšana ir ierobežota. Faktiski tie laika gaitā ir neizsīkstoši, tomēr pieejamais resursu enerģijas apjoms noteiktā laika vienībā ir ierobežots. Atjaunīgajos enerģijas resursos ietilpst: biomasa, ūdens, ģeotermālā, saules un vēja enerģija. Nākotnē varētu izmantot arī okeāna ģeotermālo, viļņu un plūdmaiņas enerģiju.
Bioloģiskā daudzveidība	Visu dzīvo būtnu – augu, dzīvnieku, sēņu, un mikroorganismu sugu –, to ģenētiskā materiāla un ekosistēmu daudzveidība uz Zemes.
Dabā balstīti risinājumi	Risinājumi, kas veidoti, iedvesmojoties no dabas sistēmām; pēc šo risinājumu ieviešanas tos uztur esošie dabas procesi. Tie vienlaikus sniedz sociālus, ekonomiskus un vides ieguvumus, nodrošina klimatnoturīgu pilsētvidi, veicina bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumus.
Degradēta teritorija	Teritorija, kurā atrodas pamesti vai nepilnīgi izmantoti dzīvojamie nami, publiskas būves, ražošanas ēkas un militāri objekti, kas netiek pienācīgi apsaimniekoti, nodara kaitējumu videi un fiziskā nolietojuma dēļ apdraud cilvēka veselību vai dzīvību. Arī neapbūvēta piesārņota vai arī neapsaimniekota teritorija ar izpostītu vai bojātu zemes virskārtu, kurā nav iespējams uzsākt saimniecisko darbību bez ievērojamiem ieguldījumiem tās sakārtošanā.
Dekarbonizācija	Oglekļa dioksīda emisijas samazinājums, izmantojot efektīvas enerģijas izmantošanas vai oglekļa dioksīda piesaistes tehnoloģijas.
Dekomodifikācija	Process, kura rezultātā mazinās cilvēka labklājības atkarība no viņa iesaistes darba tirgū.
Eiropas zaļais kurss	Eiropas Komisijas Izaugsmes stratēģija, kas tiecas Eiropas Savienību pārveidot par taisnīgu un pārtikušu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisija 2050. gadā samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa.

Ekosistēmu pakalpojumi	Dabas kapitāla ieguldījums saimnieciskajā, sociālajā un kultūras jomā. Cilvēkiem sniegtie labumi un ieguvumi rodas ekosistēmas procesu un funkciju rezultātā, tiem mijiedarbojoties. Tie ir cilvēka izdzīvošanai un veselībai fundamentāli pakalpojumi. Ekosistēmu pakalpojumu veidu un apjomu ietekmē cilvēku saimniekošanas sistēmas izvēle.
Ilgspējīga attīstība	Līdzsvarota attīstība, kas atbilst mūsdienu vajadzībām, apmierina iedzīvotāju pašreizējās sociālās un ekonomiskās vajadzības, veicina sabiedrības labklājību un nodrošina vides prasību ievērošanu, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzību nodrošināšanu.
Ilgspējīgas mobilitātes plāns	Plānošanas koncepcija, kuru vietējās un reģionālās pašvaldības izmanto stratēģiskai mobilitātes plānošanai, lai apmierinātu mobilitātes vajadzības un panāktu labāku dzīves kvalitāti pilsētās un to apkārtnē.
Insolācija	Saules radītais apgaismojums telpās.
Jaunuzņēmums	Kapitālsabiedrība ar augstas izaugsmes potenciālu, kuras pamatdarbība ir saistīta ar mērogojamu biznesa modeļu un inovatīvu produktu izstrādi, ražošanu vai attīstību.
Kopiena	Cilvēku grupa, ko vieno dzīves vieta, kopīgas intereses vai izcelsme. Būtiskas kopienas iezīmes ir, piemēram, kopīga identitāte, vietas izjūta, cilvēku attiecības, vide, kultūra. Kopienas locekļu attiecības balstās uz kopīgu vēsturi, vērtībām un normām, statusu un lomu modeļiem, savstarpējām gaidām. Šie elementi rada psiholoģiski un sociāli nozīmīgu identitātes izjūtu. ¹
Koprade	Visaptveroša pieeja pakalpojuma vai projekta izstrādei kopā ar visām ieinteresētajām personām – process, kas sākas ar koncepciju, turpinās ar īstenošanu un komunikāciju, noslēdzas ar novērtēšanu, lai pakalpojumus vai projektus uzlabotu un pielāgotu iedzīvotāju ikdienas paradumiem un vajadzībām.
Līdzdalīgā budžetēšana	Mūsdienīgs instruments, kā ikviens rīdzinieks var ierosināt un lemt par apkaimei un pilsētai nepieciešamu projektu realizāciju, kuru pozitīva rīdzinieku balsojuma gadījumā finansē no pašvaldības budžeta.
Mikromobilitāte	Pārvietošanās veids, kam raksturīgi maza izmēra transporta līdzekļi, galvenokārt velosipēdi, elektriskie velosipēdi, elektriskie skrejriteņi un reizēm arī citi nelieli pilnībā vai daļēji ar cilvēka muskuļu spēku darbināmi pārvietošanās līdzekļi, kuru ražotāja noteiktais maksimālais braukšanas ātrums nepārsniedz 25 km/h.
Mobilitāte kā pakalpojums	No angļu val. – <i>Mobility as a Service (MaaS)</i> . Integritātes mobilitātes pakalpojumu kopums (piemēram, sabiedriskais transports, taksometri, koplietošanas transports, auto noma), kas apvienots vienā digitālā mobilitātes piedāvājumā un nodrošina ērtu pārvietošanos no ceļa sākuma līdz galamērķim, piedāvājot vienam braucienam ērtāko un ātrāko pārvietošanās opciju kopumu. MaaS ir pieejams jebkurā laikā un piedāvā integrētu plānošanu, rezervāciju, maksājumu, kā arī maršruta informāciju, lai atvieglotu pārvietošanos un sniegtu alternatīvu privātajai automašīnai.
Mobilitātes punkti	Dažāda līmeņa transporta mezgli, kuru pamatuzdevums ir ikvienam lietotājam nodrošināt ērtus dažādu transporta veida savienojumus vienkopus, piedāvājot alternatīvus pārvietošanās veidus (t.sk. koplietošanas transportlīdzekļus) un mazinot nepieciešamību izmantot privāto autotransportu.
Mobings	Ilgstoša rīcība vai uzvedība pret vienu vai vairākām personām pret viņu gribu ar mērķi nodarīt psiholoģisku vai fizisku kaitējumu (piemēram, iebiedēt, pazemot, ignorēt, diskriminēt u.c.).
Nepietiekami izmantota teritorija	Teritorija, kurā atrodas pamesti vai nepilnīgi izmantoti dzīvojamie nami, publiskās būves vai ražošanas ēkas.
Noturība pret klimata pārmaiņām	Sistēmas un tās elementu spēja paredzēt, uztvert, piemēroties vai atgūties no klimata pārmaiņām un to sekām, ietverot saglabāšanos, atjaunošanos vai pat situācijas uzlabošanu pamata struktūrām un funkciju nodrošināšanai.

1. Kopienas izpēte – Nacionālā enciklopēdija (enciklopedija.lv)

Rail Baltica	Eiropas standarta platuma sliežu (1435 mm) Transeiropas transporta tīkla jeb TEN-T Ziemeļjūras–Baltijas koridora transporta sistēmas elements – jauna, elektrificēta, ar Eiropas dzelzceļa satiksmes vadības sistēmu ERTMS aprīkota divceļu ātrgaitas dzelzceļa līnija no Tallinas līdz Lietuvas–Polijas robežai, kas tālāk tiek savienota ar modernizētu, Rail Baltica tehniskajām prasībām atbilstošu dzelzceļa līniju līdz Varšavai, tādējādi nodrošinot savienojumus ar lielākajām Eiropas ostām – Hamburgu, Rotterdamu un Antverpeni.
Resursu produktīva ražošana	Ražošana, kura tiecas efektīvi izmantot tai nepieciešamos materiālos resursus un kuras saražoto preču vērtība pieaug straujāk par ražošanā patērēto resursu daudzumu.
Rotācijas fonds	Ilgtermiņa finanšu instruments investīciju projektu īstenošanai.
Sadarbības ekosistēma	Interaktīvs konsorcijs, kas pārstāv vienotas intereses no dažādām perspektīvām, ietverot privāto, publisko, akadēmisko un nevalstisko sektoru, lai izvērtētu optimālākos risinājumus un panāktu jēgpilnu attīstību.
Siltumsala	Pilsētas daļa, kurā ir augstāka temperatūra nekā citās pilsētas vietās. Apbūvētās teritorijas absorbē vairāk saules starojuma nekā dabiskās virsmas, tāpēc blīvi apbūvētajās pilsētas daļās ir ievērojami augstāka gaisa temperatūra nekā neapbūvētajās perifērijās.
Slīps	Iekārta, kas sastāv no ratiņiem un ūdenī slīpi iegremdētām sliedēm un kas paredzēta ūdens transportlīdzekļu izcelšanai no ūdens vai nolaišanai ūdenī.
Starptautisks multimodāls satiksmes mezgls	Satiksmes mezgls, kas nodrošina starptautisku transporta satiksmi, ietverot sauszemes, jūras vai gaisa transporta veidus. Šāds mezgls nodrošina ērtus, dažāda veida savienojumus ar reģionālajiem un pilsētas sabiedriskā transporta tīkliem un koplietošanas transportlīdzekļiem.
Trešā telpa	Brīvi pieejama kopienas tikšanās vieta, kur indivīdi var socializēties ārpus ierastajām dzīves telpām – mājām un darba, piemēram, brīvdabas pulcēšanās vietas, kafejnīcas un bibliotēkas.
Vaučers	Instrumenti, kuru pieņem kā atlīdzību vai daļēju atlīdzību par precēm vai pakalpojumiem un kurā vai ar to saistītajos dokumentos (tostarp šāda instrumenta izmantošanas noteikumos) norādītas piegādājamās preces vai sniedzamie pakalpojumi vai arī potenciālie piegādātāji vai sniedzēji.
VEF apkārtnē	Teritorija Teikas apkaimē, Gustava Zemgala un Brīvības ielas krustojuma tuvumā, kura attīstās kā viedpilsētas inovāciju telpa un kur galveno virzību uzņemas teritorijā esošie tehnoloģiju uzņēmumi un nekustamā īpašuma attīstītāji, kas apvienojušies biedrībā VEFRESH.
Veselība visās politikās	Princips, kas prasa novērst veselību negatīvi ietekmējošos faktorus, pieņemot tālredzīgus lēmumus visās nozaru politikās.
Viedpilsēta	Pilsēta, kas ar mūsdienu tehnoloģiju potenciālu veicina iedzīvotāju labklājību, uzlabojot resursu pārvaldību un pakalpojumu pieejamību.
Vietzīmes	Ainavas vai pilsētas objekts vai iezīme, kas kalpo par vietas identitātes simbolu un orientieri pilsētvidē, parasti viegli pamanāma un atpazīstama no attāluma.
Zaļā infrastruktūra	Vērtīgas stratēģiski plānotas dabiskas un daļēji dabiskas ārtelpas teritorijas un citi vides elementi, kas nodrošina vitāli svarīgus ekosistēmu pakalpojumus, kalpo kā dzīvotnes un bioloģiskās daudzveidības uzturētājas pilsētvidē.
Zemas emisijas zona	Pilsētas teritorija, kurā tiek īstenots pasākumu kopums ar mērķi samazināt autotransporta radīto emisiju.
Zināšanu jūdzes teritorija	Teritorija Pārdaugavā, kas daļēji atrodas Torņkalna, Ķīpsalas, Āgenskalna un Dzirciema apkaimē un ietver četras augstākās izglītības iestādes – Latvijas Universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti, Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolu RISEBA un Rīgas Stradiņa universitāti, t.sk. RIAS2030 definēto prioritāro attīstības teritoriju – Zinātnes un inovāciju centru.

IEVADS

AP2027 ir pašvaldības vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kura mērķis ir turpināt īstenot RIAS2030 izvirzīto ilgtermiņa attīstības mērķu, telpiskās attīstības perspektīvas un stratēģisko nostādņu realizēšanu. AP2027 pašvaldības darbu un publisko investīciju izlietojumu fokusē uz tuvākajiem septiņiem gadiem, nosakot vidēja termiņa prioritātes, mērķus un uzdevumus, kā arī koordinējot pašvaldības iestāžu darbu stratēģisko mērķu sasniegšanā.

AP2027 veido stratēģiskā daļa, AP2027 īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība, Rīcības plāns un Investīciju plāns.

AP2027 ir definētas deviņas prioritātes jeb galvenie attīstības virzieni, kam tuvāko septiņu gadu laikā nepieciešams pievērsties pastiprināti:

1. Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā
2. Dzīves kvalitāti veicinoša pilsētvide
3. Laba vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai
4. Kvalitatīva un pieejama izglītība
5. Daudzveidīgu un kvalitatīvu mājokļu pieejamība
6. Mūsdienīga un atvērta pilsētas pārvaldība
7. Veselīga, sociāli iekļaujoša un atbalstoša pilsēta
8. Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku
9. Daudzveidīga un autentiska kultūrvide

Prioritātes ir savstarpēji nozīmīgas, un katrai no tām ir noteikts mērķis, uzdevumi, kā arī prioritāti un uzdevumus raksturojošie rādītāji. Neatņemama un nozīmīga AP2027 sastāvdaļa ir Rīcības plāns un Investīciju plāns, kas veido ciešu saikni starp pašvaldības attīstības plānošanu un budžetu. Rīcības plāns ietver uzdevumu izpildi veicinošus pasākumus un aktivitātes 7 gadu periodam, savukārt Investīciju plāns – plānotās investīcijas pašvaldības attīstības veicināšanai 3 gadu periodam. AP2027 Rīcības plāns un Investīciju plāns tiek strukturēts atbilstoši definētajām prioritātēm un uzdevumiem, kā arī tiek aktualizēts ne retāk kā reizi gadā.

Darbs pie AP2027 uzsākts, izvērtējot Attīstības programmas 2014.–2020. gadam (AP2020) darbību. Secināts, ka AP2020 ir vērsta uz pārāk plašu problēmu loku, tai nav efektīvas sasaistes ar pilsētas attīstības budžetu, ir problemātiska horizontālā koordinācija starp pašvaldības iestādēm izvirzīto mērķu sasniegšanā, un tas kopumā noteicis nepietiekami efektīvu programmas īstenošanu. Tāpēc AP2027 tika izvirzīti šādi principi:

- ▲ programma tiek veidota mērķētāka un fokusētāka
- ▲ programmas izstrādes laikā galvenās atbildīgās personas jeb prioritāšu vadītāji ir attiecīgo nozaru eksperti, kas veiks nozīmīgu darbu AP2027 ieviešanā
- ▲ tiek stiprināta attīstības plānošanas un budžeta sasaiste, lai radītu praktisku, skaidru, mērķētu un ieviešanu programmu, kas palīdzēs pilsētai mainīties tuvāko septiņu gadu laikā

Ievada turpinājumā apkopota informācija par AP2027 līdzšinējo izstrādes procesu, t.sk. prioritāšu un stratēģiski horizontālo virzienu noteikšanu. Stratēģiskās daļas turpinājumā ir atrodami deviņu prioritāšu apraksti, kuri ietver prioritātes mērķi, uzdevumus un rādītājus.

AP2027 IZSTRĀDES PROCESS

AP2027 izstrāde oficiāli tika sākta 2018. gada nogalē, pamatojoties uz RD 21.11.2018. lēmumu Nr. 1770 "Par Rīgas attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu". Kopš tā laika ir analizētas pilsētas attīstības tendences un novērtēta līdzšinējā politika, apzināti un analizēti starptautiskie un nacionālie plānošanas dokumenti, veiktas plašas konsultācijas ar pašvaldības iestādēm, kā arī izziņāts NVO, iedzīvotāju un valsts iestāžu viedoklis. 2019. gada nogalē tika noteiktas deviņas attīstības prioritātes un katrai prioritātei izveidotas tematiskās darba grupas, kuras strādājušas pie to satura detalizēšanas.

- ▲ 2018. gada nogale – darbnīca pašvaldības darbiniekiem, attīstības izaicinājumu apzināšana; 42 dalībnieki
- ▲ 2019. gada 1. ceturksnis – klātienē pārrunas ar pašvaldības iestādēm attīstības virzienu kartēšanai; 15 iestādes
- ▲ 2019. gada maijs – seminārs "Ceļā uz kopīgo" NVO, pašvaldības un valsts iestāžu pārstāvjiem, lai apzinātu interešu saskares laukus un prioritātes pilsētas attīstībā; 82 dalībnieki
- ▲ 2019. gada vasara – iedzīvotāju aptauja, kur noskaidrotas aktīvo rīdzinieku pilsētas attīstības prioritātes; 2294 respondenti
- ▲ 2019. gada oktobris – sadarbībā ar Rīgas skolēnu domi un RD IKSD īstenots jauniešu pilsēt-plānošanas forums "Runātrīga", kurā noskaidrots jauniešu skatījums uz pilsētas un apkaimju attīstību; 70 dalībnieki
- ▲ 2019.–2020. gads – AP2027 vadības darba grupas sanāksmes, kur AP2027 izstrādes procesu izpildītāja vadībā uzrauga visu pašvaldības nozaru departamentu direktori un pilsētas arhitekts

- ▲ 2019.–2021. gads – AP2027 prioritāšu darba grupu sanāksmes, kur katras prioritātes tematiskajā ietvarā definēti prioritāšu mērķi, uzdevumi un rādītāji, kā arī veikts sākotnējais aktivitāšu izvērtējums Rīcības plānam un projektu izvērtējums Investīciju plānam. Darba grupas vada RD nozaru vadītāji, un sanāksmju darbā piedalās pašvaldības, NVO un valsts iestāžu pārstāvji
- ▲ 2020. gada augusts – vebināri par AP2027 Stratēģiskās daļas projektu, iesaistot pašvaldības, valsts iestāžu, nevalstisko organizāciju un citus dalībniekus, lai uzklautu dažādu pušu viedokļus un diskutētu par sagatavoto dokumentu; 1. dienā – 46 dalībnieki, 2. dienā – 82 dalībnieki
- ▲ 2020. gada septembris – diskusiju darbnīca par reģionālajiem sadarbības projektiem ar RMA pašvaldībām ar mērķi veidot kopīgu izpratni par reģionālās un vietējās nozīmes projektiem, kā arī apspriest tālākos sadarbības soļus kopīgu projektu ideju veidošanā
- ▲ 2021. gada pirmā puse – AP2027 Rīcības plāna un Investīciju plāna izstrāde, sadarbojoties ar pašvaldības iestāžu nozaru ekspertiem
- ▲ 2021. gada vasara – AP2027 1. redakcijas un Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata 1. redakcijas nodošana publiskajai apspriešanai

Aktuālo informāciju un materiālus par AP2027 izstrādi iespējams apskatīt RD PAD mājaslapā www.rdpad.lv sadaļas "Stratēģija" apakšsadaļā "Attīstības programma 2021–2027".

AP2027 – PILSĒTAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS MĒRĶU SASNIEGŠANAI

AP2027 turpina īstenot 2014. gadā apstiprinātās RIAS2030 noteiktos mērķus un attīstības konceptus, kas tiecas veidot ilgtspējīgu pilsētu, kuras pamatā ir līdzsvarota sociālo, ekonomikas un pilsētvides aspektu mijiedarbība.

Rīgas ilgtermiņa attīstības mērķi:

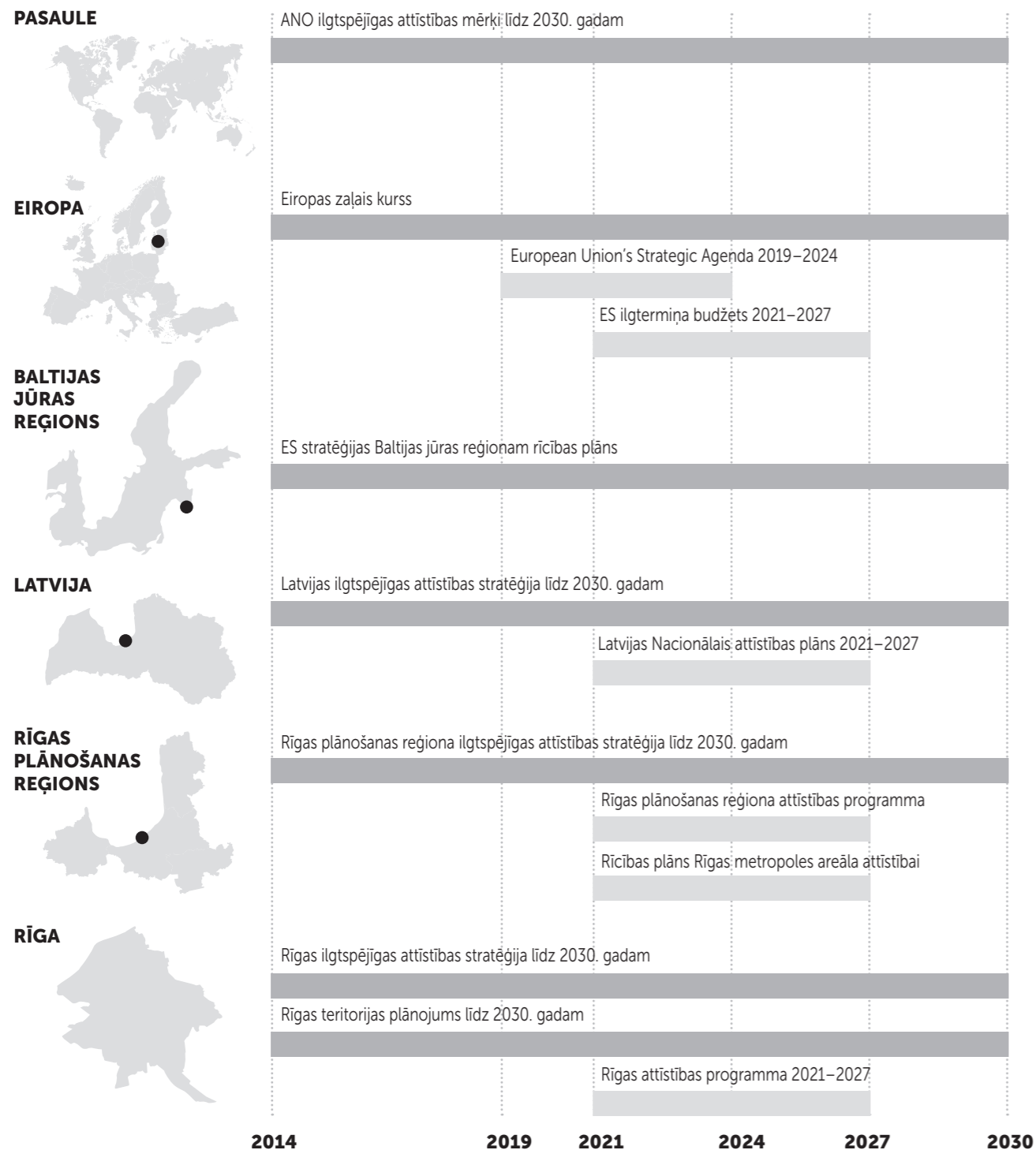
RIAS2030 ir noteikts, ka ilgtermiņa mērķi tiecas risināt vienu no pašvaldības lielākajiem izaicinājumiem – apstādināt iedzīvotāju skaita samazināšanos un panākt tā pieauguma tendenci. Tāpēc pilsēta strādā, lai paaugstinātu dzīves kvalitāti Rīgā ar plašām nodarbošanās iespējām, atbilstošu mājokļa piedāvājumu, kvalitatīviem pakalpojumiem, interesantu sociālo dzīvi un ērtu pilsētvidi. AP2027 deviņas prioritātes izceļ deviņus galvenos pilsētas attīstības virzienus, ar kuriem pašvaldības iestādes pastiprināti strādās tuvāko septiņu gadu laikā, virzoties uz pilsētas ilgtermiņa mērķu sasniegšanu. Papildus prioritātēm ir noteikti pieci AP2027 stratēģiski **horizontālie virzieni**, kas atspoguļo vajadzības AP2027 prioritātēs un kam ir īpaša nozīme RIAS2030 izvirzīto attīstības mērķu realizēšanā.

Horizontālie virzieni:

Šie stratēģiski horizontālie virzieni kalpo kā atslēgas vārdi kompleksām pārmaiņām AP2027 ietvaros. Realizējot deviņas noteiktās prioritātes, Rīga kļūs par konkurētspējīgu mājvietu, atpūtas vietu, uzņēmējdarbības centru, kas respektē ekosistēmas kapacitāti un neatļaidīgi strādā pie tā, lai mazinātu savu ietekmi uz klimatu un rezultātā kļūtu klimatneitrāla. Pilsēta spēs mainīties un pastāvēt, ja tās daudzveidīgās kopienas (apkaimes, interešu pārstāvniecības) tiks iesaistītas attīstības procesos, veicinot iedzīvotāju radītas pārmaiņas, kā arī ja spēš nodrošināt dažādu iedzīvotāju grupu iekļaušanos sabiedrībā un to dzīves kvalitātes uzlabošanu. Galvenā AP2027 iezīme ir reizē atšķirība no iepriekšējā perioda plānošanas dokumentiem ir koncentrēšanās uz ieviešanu, tamdēļ, apstiprinot AP2027, tiks skaidri noteikts pārvaldības modelis, kā nākamajos septiņos gados maksimāli izpildīt RIAS2030 pausto apņemšanos.

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS VIETA INTEGRĒTĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS SISTĒMĀ

AR AP2027 PRIORITĀTĒM SAISTĪTIE DOKUMENTI

AP2027 PRIORITĀTE	RĪGAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030	ANO ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI	CITI SAISTOŠIE DOKUMENTI
1. Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā			<ul style="list-style-type: none"> ▼ Rīgas mobilitātes vīzija 2050. gadam ▼ Rīgas transporta sistēmas ilgtspējīgas mobilitātes rīcības programma ▼ Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020.–2030. gadam (LR VARAM) ▼ Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam (LR EM) ▼ Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (izstrādes stadijā) (LR SM)
2. Dzīves kvalitāti veicinoša pilsētvide			<ul style="list-style-type: none"> ▼ Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020.–2030. gadam (LR VARAM)
3. Laba vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai			<ul style="list-style-type: none"> ▼ Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā 2017.–2022. gadam ▼ Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam (LR EM) ▼ Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020.–2030. gadam (LR VARAM) ▼ Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam (LR VARAM) ▼ Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam (LR VARAM)
4. Kvalitatīva un pieejama izglītība			<ul style="list-style-type: none"> ▼ Rīgas pilsētas sabiedrības integrācijas pamatnostādnes 2019.–2024. gadam ▼ Rīgas pilsētas darba ar jaunatni programma 2019.–2023. gadam ▼ Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.–2020. gadam (LR IZM) ▼ Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam (EP)
5. Pieejams un daudzveidīgs mājoklis			<ul style="list-style-type: none"> ▼ Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (LR EM, projekts) ▼ EK Pilsētvides iniciatīvas Mājokļu partnerības ziņojums 2018 (<i>The EU Urban Agenda – Housing Partnership</i>)
6. Mūsdienīga un atvērta pilsētas pārvaldība			<ul style="list-style-type: none"> ▼ Latvijas Ceturtais nacionālās atvērtais pārvaldības rīcības plāns 2020.–2021. gadam
7. Veselīga, sociāli iekļaujoša un atbalstoša pilsēta			<ul style="list-style-type: none"> ▼ Sabiedrības veselības stratēģija "Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīgā!" ▼ Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2017.–2020. gadam (LR VM) ▼ Stratēģija "Eiropa 2020" (EK) ▼ "Veselību visiem 21. gadsimtā" (PVO) ▼ "Veselība 2020" (PVO)
8. Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku			<ul style="list-style-type: none"> ▼ Rīgas ilgtspējīgas mobilitātes rīcības programma ▼ Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (izstrādes stadijā) (LR SM) ▼ Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (LR EM)
9. Daudzveidīga un autentiska kultūrvide			<ul style="list-style-type: none"> ▼ Rīgas pilsētas pašvaldības kultūras stratēģija 2017.–2030. gadam ▼ Rīgas pilsētas sabiedrības integrācijas pamatnostādnes 2019.–2024. gadam ▼ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (izstrādes stadijā) (LR KM) ▼ Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (LR KM)

ĒRTA UN VIDEI DRAUDZĪGA PĀRVIETOŠANĀS PILSĒTĀ

MĒRĶIS

Veicināt klimatam un iedzīvotājiem draudzīgu mobilitāti, padarot pieejamus daudzveidīgus pārvietošanās veidus un radot tam neieciešamo infrastruktūru. **2027. gadā Rīgā panākt:**

- ▼ uz pusi lielāku riteņbraucēju īpatsvaru
- ▼ par 5% mazāk automašīnu, kas šķērso pilsētas robežu
- ▼ lielāku sabiedriskā transporta lietotāju īpatsvaru
- ▼ 20% samazinājumu transporta radītajā CO₂ emisijā

Pārvietošanās pilsētā ir ne tikai kāds specifisks pārvietošanās veids – tā ir arī pilsētas iepazīšana, cilvēku veselība un drošība, satikšanās veids, bērnu un jauniešu pārvietošanās brīvība, atpūta un darbs. Prioritātes misija ir veicināt ērtu, drošu un videi draudzīgu pārvietošanos visā Rīgā, izmantojot jau esošo transporta tīklu un pilnveidojot to tā, lai centrā būtu cilvēks – rīdzinieks, pilsētas viesis, darba ņēmējs un darba devējs. Šī prioritāte īsteno arī principu "veselība visās politikās" ar drošu gājēju, veloinfrastruktūras, ūdenstransporta un daudzveidīgas publiskās ārtelpas attīstīšanu ērtai mobilitātei.

Slodze uz esošo ielu infrastruktūru un jaunās pārvietošanās tendences ir veicinājušas nepieciešamību aktīvāk investēt tādā infrastruktūrā, kas ne tikai uzlabo sociālos un ekonomiskos aspektus, bet arī mazina negatīvo ietekmi uz vidi un klimatu. Pašvaldība ir gatava radīt priekšnoteikumus, lai tā sabiedrības daļa, kurai ikdienā nav nepieciešams pārvietoties ar privāto automašīnu, var izmantot ērtus, drošus un videi draudzīgus transportlīdzekļus, vienlaikus uzlabojot gaisa kvalitāti pilsētā, samazinot negatīvo ietekmi uz klimatu un slodzi uz ielu infrastruktūru. Tāpat papildus infrastruktūras uzlabojumiem nepieciešams īstenot mobilitātes pārvaldības pasākumus, veicinot pārvietošanās paradumu maiņu.

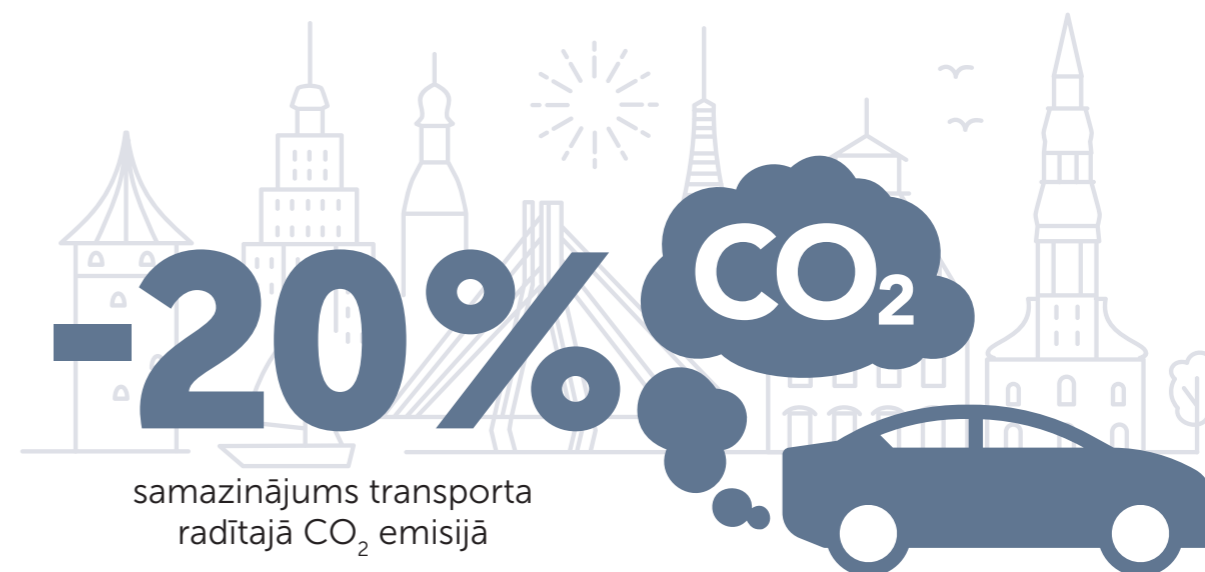
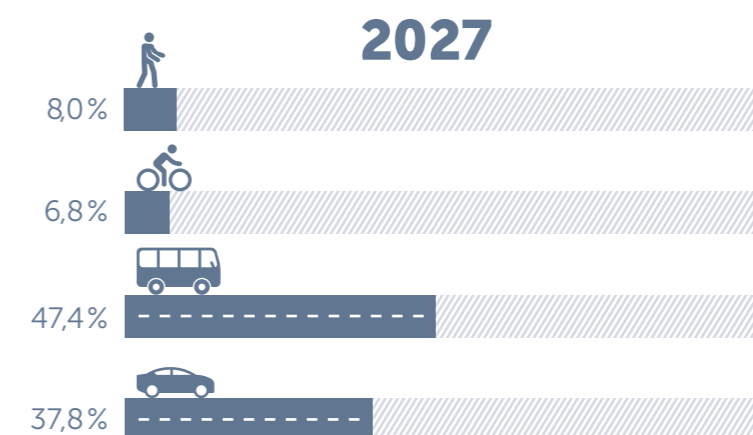
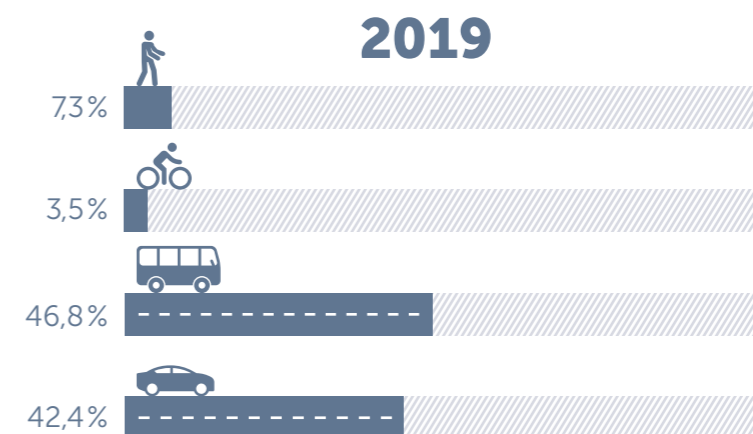
Viens no pašvaldības uzdevumiem ir sadarbības veicināšana ar Pierīgas pašvaldībām un valsts institūcijām mobilitātes sektorā. Mobilitātes punktu at-

tīstību ap dzelzceļa stacijām un nozīmīgiem transporta koridoriem Pierīgā plānots veidot vienoti ar visu līmeņu mobilitātes punktu attīstību un "pirmā un pēdējā kilometra" risinājumu ieviešanu Rīgā. Tāpat pašvaldībai sadarbībā ar kompetentajām valsts institūcijām ir nepieciešams veicināt sabiedriskā transporta sistēmas integritāti RMA mērogā, tiecoties attīstīt vienotu sabiedriskā transporta maršrutu plānošanu un sabiedriskā transporta pieejamību. "Rail Baltica" ienākšana pilsētā ļauj stiprināt dzelzceļa nozīmi ne tikai starptautiskos, bet arī reģionālos un vietējos maršrutos. Pašvaldības uzdevums ir izmantot projekta sniegtās iespējas, gan uzlabojot ilgtspējīgu pārvietošanos pilsētā, gan veicinot Rīgas konkurētspēju.

Pašvaldība kopš 2018. gada sadarbojas ar dāņu arhitektu un pilsētplānotāju biroju "Gehl Architects". Kopā ar pašvaldības speciālistiem ir izstrādāta Rīgas mobilitātes vīzija 2050. gadam. Vīzija ir detalizēta līdz rīcībām un investīcijām, kuras ir integrētas AP2027, lai nākamajos gados pilsēta veicinātu vīzijas sasniegšanu un nodrošinātu mērķtiecīgu virzību uz ērtāku un videi draudzīgāku mobilitāti.

Vairāki nozīmīgi mobilitātes uzdevumi tiek risināti arī citās AP2027 prioritātēs, piemēram, pieejama publiskā ārtelpa, starptautisko multimodālo sabiedriskā transporta mezglu integrācija pilsētas struktūrā, kā arī maģistrālo ielu tīkla attīstība, kas tieši sekme pilsētas konkurētspēju.

SATIKSĒMES VEIDU LIETOTĀJU SADALĪJUMS (MODALITĀTE) PILSĒTĀ

IZAICINĀJUMI

- ▲ Iedzīvotāju skaita dinamika Rīgā un Pierīgā, kā arī pieaugošā svārstmigrācija ietekmē transporta veidu izmantošanas un pārvietošanās paradumus
- ▲ Plānojot reģionālo infrastruktūru un tās saistīti ar pilsētas infrastruktūru, trūkst sistemātiskas un plašas Rīgas-Pierīgas pašvaldību un nacionālā līmeņa sadarbības
- ▲ Aptuveni 60% Rīgas iedzīvotāju dzīvo blīvi apdzīvotās apkaimēs ārpus pilsētas centra, kas rada papildu nepieciešamību pēc braucieniem uz un no centra vai kādu citu apkaimi
- ▲ Uz pilsētas centru dodas un to šķērso daudzi, kuri ikdienas gaitās pārvietojas ar auto, un tas pīķa stundās rada nopietnus sastrēgumus
- ▲ Aizvien lielāka vieglo automašīnu koncentrācija pilsētas centrā kontekstā ar nepietiekamo sabiedriskā transporta prioritāti padara pārvietošanos ilgāku un ievērojami samazina vidējo braukšanas ātrumu sabiedriskajam transportam – tā pasažieru laika zudums gada griezumā pārsniedz 8 miljonus stundu¹
- ▲ Ērtu pārvietošanās alternatīvu trūkums un auto kā statusa simbols – vieglo automašīnu skaits uz vienu iedzīvotāju turpina pieaugt gan Rīgā, gan Pierīgā – attiecīgi par 10,7% un 14,6% laikā no 2015. līdz 2020. gadam²
- ▲ 2020. gada sākumā ieviestie preventīvie pasākumi Covid-19 pandēmijas ierobežošanai, it īpaši sociālās distancēšanās nepieciešamība, ir būtiski ietekmējuši pārvietošanās paradumus pilsētā. Iedzīvotāji arvien vairāk izvēlas pārvietoties ar privāto transportu, tostarp autotransportu un mikromobilitātes līdzekļus, kā arī koplietošanas transportu, mazāk sabiedrisko transportu, līdz ar to turpmākajos gados Rīga saskarsies ar būtiskiem izaicinājumiem mobilitātes sistēmas ilgtspējības un nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšanā
- ▲ Izveidojusies sadrumstalota pārvaldība mobilitātes jomā, kas rada izaicinājumus savstarpēji saskaņotam sabiedriskajam transportam
- ▲ Vienotas sabiedriskā transporta biļetes neesamība
- ▲ Apkaimēs, kurās ir mazāk blīva dzīvojamā apbūve, ir ierobežota sabiedriskā transporta pieturvietu sasniedzamība. 300 m attālums no dzīvojamās apbūves līdz pieturvietai ir nodrošināts 83% Rīgas teritorijās¹
- ▲ Sabiedriskā transporta pieturvietas mēdz būt fiziski grūti pieejamas daļai iedzīvotāju (cilvēkiem ar kustību traucējumiem, vājredzīgiem cilvēkiem, vecākiem ar bērnu ratiem u.c.)
- ▲ Vērojama nepilnīga apkaimju savstarpējā saistīta ar sabiedrisko transportu, neiebraucot pilsētas centrā
- ▲ Pastāv nepilnīga datu pieejamība par dažādu transportlīdzekļu izmantošanu pilsētā
- ▲ Gājējiem paredzētā ielu telpa un ar to saistītā infrastruktūra neveicina pārvietošanos ar kājām pilsētas centrā un daudz kur ārpus tā
- ▲ Rīgā ir sadrumstalota veloinfrastruktūras plānošana un ieviešana
- ▲ Pēc Iekšlietu ministrijas datiem, RVC ir pilsētā augstākā ceļu satiksmes negadījumu koncentrācija
- ▲ ES zaļais kurss, kas paredz līdz 2050. gadam transporta sektora radīto SEG apjomu samazināt par 90%
- ▲ Galvenais CO₂ emitētājs Rīgā ir transporta sektors, turklāt pieaugoša tendence tiek prognozēta arī turpmākajos gados
- ▲ Autotransports ir galvenais slāpekļa dioksīda, benzola, cieta daļiņu PM10 un PM2,5 emisijas avots, tāpat tas ir nozīmīgs trokšņa piesārņojuma avots
- ▲ Vērojams finanšu trūkums un liela paļaušanās uz ES finansējumu infrastruktūras attīstībai
- ▲ Pastāv neskaidrība par finanšu pieejamību plānošanas periodā no 2021. līdz 2027. gadam (gan vietējo, gan ES)

IESPĒJAS

- ▲ Savstarpēji integrēt sabiedriskā transporta sistēmu, attīstot reģionālā sabiedriskā transporta, īpaši dzelzceļa satiksmes, pilsētas sabiedriskā transporta un mikromobilitātes veidu sasaisti, lai pārvietošanos pilsētā padarītu efektīvu, ērtu un videi draudzīgu
- ▲ Uzlabot mobilitāti apkaimju, pilsētas un reģionālajā līmenī līdz ar "Rail Baltica" ienākšanu Rīgā
- ▲ Veicināt sabiedriskā transporta konkurētspēju un prestižu
- ▲ Veicināt ērtu pārvietošanos pilsētā atbilstoši stratēģiskajos plānošanas dokumentos definētajai mobilitātes hierarhijai pilsētas kodolā: gājējs – velobraucējs – sabiedriskais transports – privātais autotransports, un pakāpeniski to ieviest arī apkaimju centros
- ▲ Atbalstīt tendenci, ka iedzīvotāji aizvien vairāk izmanto mikromobilitātes pārvietošanās veidus, tostarp veicinot arī koplietošanas pakalpojumu piedāvājumu un izmantošanu (daži pētījumi liecina, ka no 2014. līdz 2018. gadam riteņbraucēju skaits ir palielinājies par 40%³)
- ▲ Attīstīt gājēju un veloinfrastruktūru ar atbilstošas infrastruktūras izveidi, lai pozitīvi ietekmētu cilvēku veselību un padarītu pilsētvidi drošāku
- ▲ Veicināt izdevumu (laika un resursu) samazināšanu, mazinot sastrēgumus pavadīto laiku
- ▲ Aktīvāk izmantot digitalizācijas un viedo tehnoloģiju iespējas mobilitātes pieejamības, drošības un efektivitātes pilnveidē
- ▲ Radīt priekšnosacījumus mobilitātes kā pakalpojuma (*Mobility as a Service*) ieviešanai
- ▲ Turpināt attīstīt ūdenstransporta iespējas, potenciālos attīstības virzienus un jaunus sadarbības modeļus
- ▲ Sekmēt transporta sistēmas, īpaši sabiedriskā transporta, dekarbonizāciju un pāreju uz alternatīviem degvielas veidiem
- ▲ Veidot ciešāku sasaisti starp klimata mērķiem un mobilitātes plānošanu, samazinot transporta sistēmas negatīvo ietekmi uz klimatu un attīstot pret klimata pārmaiņām noturīgu (*resilient*) pilsētvidi
- ▲ Attīstības projektu dizainā, kur tas ir iespējams, ietvert zaļos risinājumus un kvalitatīvas publiskās ārtelpas veidošanas priekšnosacījumus
- ▲ Veicināt apkaimju potenciālu kļūt par ērti izstaigājamu un pieredzes bagātu pilsētas daļu
- ▲ Attīstīt pieejamību Rīgas kultūrvēsturiskajām teritorijām, kā arī zilajām un zaļajām struktūrām, kas jau tagad veido 40% teritorijas un piesaista iedzīvotājus un pilsētas viesus augu gadu
- ▲ Kā resursu labāku pilsētvides mobilitātes risinājumu veidošanā aktīvāk iesaistīt ieinteresētās puses un pilsētvides aktīvistus
- ▲ Turpināt sadarbību RMA teritorijā, fokusējoties uz transporta un mobilitātes jautājumiem. Sadarbojoties Rīgai, Pierīgas pašvaldībām un kompetentajām valsts institūcijām, ir lieliska iespēja attīstīt vienotu sabiedriskā transporta maršrutu plānošanu, sabiedriskā transporta pieejamību, kā arī mobilitātes punktus un mobilitāti ap dzelzceļu

3. www.pilsetacilvekiem.lv/velobrauceju-skaitisana-2018/

1. RD PAD. Rīgas transporta sistēmas ilgtspējīgas mobilitātes rīcības programma. Esošās situācijas ziņojums. 2019
2. CSP. Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas statistiskajos reģionos, republikas pilsētās, novadu pilsētās, 21 attīstības centrā un novados. 2020
CSP. Reģistrēto automobiļu skaits statistiskajos reģionos un republikas pilsētās gada beigās. 2020

UZDEVUMI

1.1. PADARĪT SABIEDRISKO TRANSPORTU PAR RĪGAS MOBILITĀTES MUGURKAULU

Rīgā jau pašlaik ir plašs un daudzveidīgs sabiedriskā transporta tīkls. Liels potenciāls turpmākajos gados ir ciešākai dzelzceļa integrācijai pilsētas sabiedriskā transporta tīklā, mobilitātes punktu attīstībai, kā arī sabiedriskā transporta pieejamības un pievilcības vairošanai. Tāpat nepieciešams veicināt pakāpenisku sabiedriskā transporta dekarbonizāciju un pāreju uz alternatīviem degvielas veidiem, tādējādi būtiski samazinot sabiedriskā transporta ietekmi uz vidi un klimatu.

1.2. IEVIEST MOBILITĀTES HIERARHIJU

RIAS2030 noteiktais mobilitātes princips pilsētas kodolā, kur priekšroka pilsētas centrā tiek dota gājējiem, velobraucējiem un sabiedriskajam transportam, līdz šim ir ieviests tikai daļēji. Arī ārpus pilsētas kodola, it īpaši apkaimju centros, infrastruktūra ir attīstāma, orientējot to uz cilvēku mobilitāti un vienlaikus respektējot sabiedriskā transporta prioritāti. Šajā uzdevumā fokuss ir uz gājēju pārvietošanās izvēles iespēju un velobraucēju infrastruktūras uzlabošanu, kā arī satiksmes organizācijas pilnveidi.

1.3. MOBILITĀTI ATTĪSTĪT SABALANSĒTI

Veidojama sabalansēta mobilitāte, paredzot nepieciešamos uzlabojumus, kā arī dažādus ierobežojošus pasākumus privātā autotransporta izmantošanai pilsētas centrā un kravu transporta plūsmu novirzīšanai no pilsētas kodola, vienlaikus ierobežojot Rīgas izplešanos un veicinot kompaktas pilsētas modeļa īstenošanu. Galvenie virzieni – attīstīt mobilitātes vadību; īstenot satiksmes mierināšanas pasākumus; izstrādāt plānu zemas emisijas zonas ieviešanai, veicot gan ielu telpas pārkārtošanu, gan kompensējošo mehānismu ieviešanu, tostarp izstrādājot autonomietņu politiku, kā arī pilnveidojot sabalansētu pilsētas ielu tīklu.

1.4. VEIDOT ĒRTU UN DROŠU MOBILITĀTI DAUDZVEIDĪGAS PUBLISKĀS ĀRTELPAS ATTĪSTĪBAI

Ērta un droša pārvietošanās pilsētā nozīmē arī kvalitatīvu un pieejamu publisko ārtelpu, tāpēc fokuss tiek likts uz ielu izveidi ar prioritāti gājējiem, kā arī ielu un satiksmes drošības uzlabošanu, vides pieejamības uzlabošanu vecākiem ar bērniem (t.sk. bērnu ratiņiem) un cilvēkiem ar kustību ierobežojumiem, ielu telpas labiekārtojuma attīstību, jo īpaši apkaimēs ārpus Rīgas centra.

1.5. VEICINĀT SADARBĪBU MOBILITĀTES JOMĀ RĪGĀ UN PIERĪGĀ

Sadarbība ir pirmais nosacījums, lai mobilitātes plānošana un īstenošana būtu veiksmīga. Pašvaldības prioritāte ir gan strādāt ar iedzīvotājiem, NVO un valsts institūcijām, gan arī būt aktīvai dalībniecei RMA teritorijā. Īpaša uzmanība pievēršama nozīmīgu kultūras, zinātnes, izglītības, veselības un sporta objektu pieejamībai un integrācijai pilsētas mobilitātes infrastruktūrā. RMA būtiski sadarbības temati ir Ilgtspējīgas mobilitātes plāna izstrāde (Sustainable Urban Mobility Plan), kā arī ciešāka pilsētas un reģionālā sabiedriskā transporta sasaiste un mobilitātes punktu attīstība.

PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Kopējais transporta radītās CO ₂ emisijas samazinājums, %/periodā	P01-01, P01-02, P01-03, P01-04, P01-05	0% (2019)	-20% (2027)	REA
Pilsētas sabiedriskā transporta vidējais braukšanas ātrums	P01-01, P01-03, P01-05	19,37 km/h (2019)	Pieaugoša tendence (tikš precizēts galīgajā redakcijā)	RP SIA "Rīgas satiksme"
Satiksmes sastrēgumu dēļ pilsētas sabiedriskā transporta neizpildīto reisu īpatsvars no plānotajiem reisiem	P01-01, P01-02, P01-03, P01-04, P01-05	0.22% (2019)	0.05% (2027)	RP SIA "Rīgas satiksme"
Satiksmes veidu lietotāju sadalījums (modalitāte) pilsētā	P01-01, P01-02, P01-03, P01-04, P01-05		(tikš precizēts līdz gala redakcijai)	RD PAD, socioloģiskās aptaujas
▼ gājēji		7,3%	8,0%	
▼ velobraucēji		3,5%	6,8%	
▼ sabiedriskā transporta lietotāji		46,8%	47,4%	
▼ vieglā transporta pasažieri		42,4% (2019)	37,8% (2027)	
Vieglo automašīnu skaits, kas diennaktī šķērso pilsētas robežu	P01-01, P01-03, P01-04, P01-05	306 000 (2019)	287 100 (2027)	VAS "Latvijas Valsts ceļi" uzskaites dati
Pilsētas sabiedriskā transporta pasažieru skaits gadā	P01-01, P01-03, P01-05	147,28 milj. (2019)	Pieaugoša tendence (tikš precizēts līdz gala redakcijai)	SIA "Rīgas satiksme"
Pasažieru skaits pasažieru vilcienā A zonas maršrutos gadā	P01-01, P01-03, P01-05	3,26 milj. (2019)	3,55 milj. (2027)	VAS "Pasažieru vilciens"
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pieejamību	P01-01, P01-03, P01-05	85% (2019)	88% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti	P01-01, P01-05	81% (2019)	84% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par gājēju infrastruktūru ikdienas vajadzībām	P01-02, P01-03, P01-04, P01-05	54% (2019)	62% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par iespēju pārvietoties ar velosipēdu	P01-02, P01-03, P01-04, P01-05	58% (2019)	63% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
CSNg skaits Rīgā gadā	P01-02, P01-03, P01-04, P01-05	4637 (2020)	3492 (2027)	CAIS https://gis.ic.iem.gov.lv/giswebcais
CSNg iesaistīto gājēju skaits Rīgā gadā	P01-02, P01-03, P01-04, P01-05	187 (2020)	131 (2027)	CAIS https://gis.ic.iem.gov.lv/giswebcais
CSNg iesaistīto velobraucēju skaits Rīgā gadā	P01-02, P01-03, P01-04, P01-05	217 (2020)	157 (2027)	CAIS https://gis.ic.iem.gov.lv/giswebcais
CSNg bojāgājušo skaits Rīgā gadā	P01-02, P01-03, P01-04, P01-05	9 (2020)	0 (2027)	CAIS https://gis.ic.iem.gov.lv/giswebcais
Gada laikā pārvadāto pasažieru skaits reģionālās nozīmes maršrutos ar autobusiem, kuru galamērķis ir Rīga	P01-01, P01-03, P01-05	10,73 milj. (2019)	11,68 milj. (2027)	VSIA "Autotransporta direkcija"
Gada laikā pārvadāto pasažieru skaits reģionālās nozīmes maršrutos ar vilcieniem (B un C zonas maršrutos no vai uz A zonu)	P01-01, P01-03, P01-05	11,87 milj. (2019)	12,93 milj. (2027)	VAS "Pasažieru vilciens", VSIA "Autotransporta direkcija"

UZDEVUMU IZPILDES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Samazinājums transporta radītajā CO ₂ emisijā* no pašvaldības investīcijām satiksmes infrastruktūras projektu** īstenošanā, %/periodā	P01-01, P01-02, P01-03, P01-04, P01-05	0%	-20% (2027)	RD PAD, RD SD, RP SIA "Rīgas satiksme" * CO ₂ emisijas samazinājums pēc projekta īstenošanas (projekta līmeni) ** satiksmes infrastruktūras izbūves un pārbūves projekti, kā arī pilsētas sabiedriskā transporta ritošā sastāva nomaiņas projekti, kuriem tiek aprēķināts CO ₂ emisijas samazinājums
Izbūvēto mobilitātes punktu skaits	P01-01, P01-05	1 (2020)	16 (2027)	RD SD
Mazemisijas un nulles emisijas transporta līdzekļu īpatsvars pilsētas sabiedriskā transporta ritošajā sastāvā	P01-01	47,8% (2021)	57% (2027)	RP SIA "Rīgas satiksme"
Gājēju pāreju kopējais skaits	P01-02, P01-03, P01-04	561 (2020)	680 (2027)	RD SD
Velo infrastruktūras kopējais garums Rīgā	P01-02, P01-03, P01-05	98 km (2020)	170 km (2027) (tiks precizēts līdz gala redakcijai)	RD SD
Pašvaldības velonovietņu kopējais skaits/ietilpība	P01-02, P01-03, P01-04	111/886 (2020)	270/2150 (2027)	RD SD, RP SIA "Rīgas satiksme"
Esošās satiksmes infrastruktūras pārbūve vai atjaunošana, m ² /periodā	P01-02, P01-03, P01-04	0 (2020)	1 750 000 m ² (2027)	RD SD
Ielu ar prioritāti gājējiem garums*, m	P01-04	0 (2020)	Pieaugoša tendence (tiks precizēts līdz gala redakcijai)	RD PAD * teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto ielu ar prioritāti gājējiem ieviestais garums
Gājēju ielu garums*, m	P01-04	Tiks precizēts līdz gala redakcijai	Pieaugoša tendence (tiks precizēts līdz gala redakcijai)	RD PAD * teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto gājēju ielu ieviestais garums
Īstenoto reģionālas vai vietējas nozīmes mobilitātes sadarbības projektu skaits, periodā	P01-05	0 (2020)	12 (2027)	RD SD, RD PAD, RP SIA "Rīgas satiksme"

DZĪVES KVALITĀTI VEICINOŠĀ PILSĒTVIDE

MĒRĶIS

Izveidot kvalitatīvu, drošu, pieejamu, viegli uztveramu, dizainiski pārdomātu un vienotu pilsētvides tīklojumu, kurā cilvēki vēlas uzturēties, kur ir klātesoša daba, nodrošināta visaptveroša vides pieejamība un likvidētas formālās īpašumtiesību barjeras. Panākt, ka līdz 2027. gadam pakāpeniski pieaug to rīdžinieku un pilsētas viesu skaits, kuri brīvo laiku pavada pilsētvīdē, respektīvi – ka publiskā ārtelpa kļūst par daudzfunkcionālu un pilnvērtīgu sabiedrisko aktivitāšu norises vietu.

Sabalansējot dažādus faktorus, par pilsētvīdē attīstības aspektu pašvaldība uzskata apkaimju identitātes izkopšanu caur kultūrvēsturiskā mantojuma un Rīgai raksturīgās ainavas saglabāšanu, kā arī spilgtu laikmetīgu iezīmju ieviešanu. Uzmanība tiek pievērsta dažādiem pilsētvīdē elementiem, radot dažādām iedzīvotāju grupām pieejamas dzīvīgas publiskās ārtelpas – ielas, laukumus, parkus, mežus, dārzus, skvērus, pagalmus, krastmalas, pasāžas, promenādes un citas vietas, kas nodotas publiskai lietošanai.

Pilsētvīdē un tās devums dzīves vides kvalitātē ir būtisks priekšnosacījums Rīgas atpazīstamībai un reizē veicina arī tās konkurētspēju. Pilsētvīdē reprezentatīvā funkcija ir svarīga ne tikai pilsētas viesiem, investoriem un potenciālajiem iedzīvotājiem, bet arī esošajiem apkaimju iedzīvotājiem, jo tā ir cieši saistīta ar vietas identitāti, kas savukārt veido piederības izjūtu. Apkaimju identitātes izkopšana un pilsētvīdē ainavas veidošana nodrošina arī vieglāku orientēšanos pilsētvīdē. Pilsētvīdē jāveido vizuāli pievilcīga, vispārējās estētikas uzlabošanai izmantojot kvalitatīvus materiālus un salāgojot estētiskos, mēroga un drošības aspektus.

Būtisks elements pilsētvīdē ir kvalitatīva zaļā infrastruktūra, kas nodrošina patīkamu mikroklimatu publiskajā ārtelpā, mazina vides un skaņas piesārņojumu. Tādējādi tiek radīti patīkami vides apstākļi, kas veicina publiskās ārtelpas izmantošanu un sekmē iedzīvotāju uzturēšanās tajā.

Kvalitatīvas pilsētvīdē radīšana – apsaimniekošana, rūpes un atbildība par publisko ārtelpu – ietver katra indivīda, iestādes un organizācijas līdzdarbību. Tāpēc uzmanība tiek vērsta uz iedzīvotāju iesaistes un līdzdalības mehānismiem, kā arī starpsektoru sadarbības sekmēšanu, tādējādi radot sociālās inovācijas veicinošu vidi.

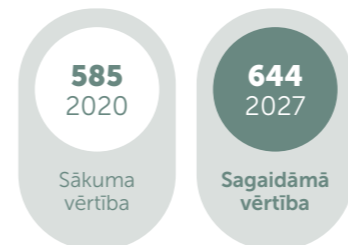
Lai sekmētu ērtāku pilsētvīdē izmantošanu, uzmanība tiek vērsta uz publisko ārtelpu savienojamību, ievērojot dabas procesus, kā arī uz funkciju daudzveidību un to elementu savstarpējo savienošānu gan zaļo un zilo koridoru veidošanā, gan laukumu atvērībā un ielu tīklojumā. Tas tiek darīts pēc principa, ka mobilitātei jābūt cilvēkiem draudzīgai, un vienlaikus ņemot vērā drošības pasākumus, lai pilsētvīdē padarītu pēc iespējas pieejamāku un drošāku visām iedzīvotāju grupām. Uzmanība tiek vērsta uz to, lai apkaime veidotos kā vienots, gājējiem viegli pieejams kopums, kas mazina autotransporta kustības artēriju radītās mentālās un fiziskās barjeras apkaimju iekšienē.

Kvalitatīvai pilsētvīdē raksturīga arī funkciju un aktivitāšu daudzveidība un pieejamība dzīvesvietas tuvumā. Apkaimēs attīstāmi telpiski funkcionālie centri, veidojot tajos atraktīvu pilsētvīdē, lai veicinātu iedzīvotāju socializēšanos, apkaimju pievilcību, identitātes veidošanos, kā arī mazo uzņēmējdarbību. Apkaimēs nepieciešams tālāk attīstīt sporta un rotaļu laukumus, suņu pastaigu laukumus, kā arī veidot dažādus citus pilsētvīdē risinājumus ar mērķi nodrošināt iedzīvotājiem iespējas kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku dzīvesvietas tuvumā. Mežaparkos sabalansēti saglabājama dabiskā meža ainava un paplašināma teritorijas izmantošana tūrismam un rekreācijai. Perifērijā, sadarbojoties ar RMA, veidojamas aktīvās atpūtas takas, rekreācijas veloceļi, tādējādi aktivizējot jaunas telpas lietojuma funkcijas dažādām vecuma grupām un dažādās sezonās. Daugavas telpā un pilsētas ezeros attīstāmas piestātnes, veidojamas krastmalas laipas un citi risinājumi, pielāgoti motorizētām un nemotorizētām laivām, kā arī veicama esošo pludmaļu labiekārtošana un jaunu izveide, ievērojot ar drošību saistītos pasākumus.

DAUDZVEIDĪGA PUBLISKĀ ĀRTELPA

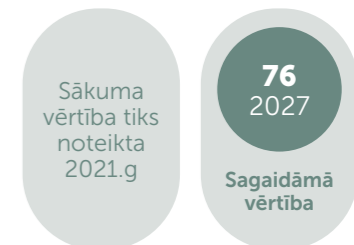
Gada laikā pašvaldības iestādītie koki (dārzos, parkos, skvēros un ielu telpā), gab

Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par publisko ārtelpu ikdienas vajadzībām, %

Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par publisko ārtelpu un gājēju infrastruktūru atpūtas vajadzībām – parku, atpūtas vietu, krastmaļu, pludmaļu pieejamība, %

- △ Izveidojusies sadrumstalota pilsētvides pārvaldības un apsaimniekošanas sistēma
- △ Vērojamas normatīvu un kontroles nepilnības pilsētvides kvalitātes un uzturēšanas jautājumos (piemēram, publisko rotaļlaukumu ekspluatācijā)
- △ Trūkst datu par pilsētvides objektiem, to stāvokli, īpašumpiederību un uzturēšanu
- △ Vērojams normatīvu pretstats sabiedrības interesēm – cilvēki vēlas ielu apstādījumus, bet lielākā daļa (aptuveni 80%) Rīgā tie atrodas inženierkomunikāciju aizsardzības joslā, kas apgrūtina apstādījumu atjaunošanu
- △ Pilsētvides fragmentārisms, pieejamība, funkciju un pasākumu klāsts nepietiekami motivē cilvēkus aktīvi to izmantot
- △ Publiskā ārtelpa kalpo galvenokārt mobilitātes nodrošināšanai un neveicina socializēšanās funkcijas pilsētas viesiem un iedzīvotājiem
- △ Pilsētniekiem trūkst pilsētvides piederības izjūtas un kopīgu rūpju par to
- △ Daudzdzīvokļu ēku pagalmu labiekārtojuma un kvalitātes līmenis neatbilst mūsdienu pilsētvides prasībām
- △ Sporta infrastruktūra bieži neatbilst prasībām, lai nodrošinātu regulāru treniņprocesu un aktivitātes dažādos sporta veidos
- △ Nevienmērīgs sporta infrastruktūras ģeogrāfiskais pārklājums Rīgas administratīvajā teritorijā
- △ Esošajā pilsētvidē ir grūti pārvietoties cilvēkiem ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem
- △ Pilsētvidē trūkst spēcīgu orientieru un izceltu vietzīmju, kas atvieglotu telpas uztveri un navigāciju tajā
- △ Konkurencē ar mikromobilitātes risinājumiem un auto transportu gājēji zaudē savu vietu pilsētvides mobilitātē
- △ Kultūrvēsturiskās apbūves saglabāšana, atjaunošana un iekļaušana apkaimju identitātes veidošanā, respektējot arhitektoniskās vērtības
- △ Pilsētvidē pilnvērtīgi netiek izmantoti pieminekļi, tie nekalpo par kultūras vēstures liecību, bet lēnām degradējas nepiemērotas izmantošanas rezultātā (piemēram, kā skeitbordistu laukums)
- △ Nepieciešams būtiski samazināt siltumsalas efektu pilsētā un uzlabot mikroklimatu
- △ Rīgas kā zaļas pilsētas veidošana ar drošu augsta līmeņa pilsētvides elementu labiekārtojumu
- △ Pilsētas ainavas veidošanā pilnvērtīgi netiek izmantotas ūdenstilpnes
- △ Iedzīvotāji un pilsētas viesi publiskajā ārtelpā nejūtas droši
- △ Nepietiekama jaunāko tehnoloģiju izmantošana sabiedriskās kārtības un drošības uzturēšanā
- △ Rekreācijas un atpūtas vietas pie ūdens objektiem nav pietiekami aprīkotas ar glābšanas un drošības līdzekļiem

- ▲ Veicināt publiskās ārtelpas daudzveidību un veidot to kā vietu, kur iedzīvotājiem socializēties
- ▲ Attīstot pilsētvidi, pievērst uzmanību arī vides objektiem un labiekārtojuma elementiem
- ▲ Sekmēt fiziski aktīvu un veselīgu dzīvesveidu, attīstot mobilitātes dažādību un veidot fiziskajām aktivitātēm piemērotu brīvpieejas sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūru
- ▲ Veidot pieejamu un ikvienam iedzīvotājam un pilsētas viesim draudzīgi lietojamu pilsētvidi, nodrošinot vieglu pārvietošanos cilvēkiem ar dažādām funkcionālajām iespējām
- ▲ Veidot Rīgu par staigājamu pilsētu – publisko ārtelpu attīstot kā vienotu struktūru un rodot vietu gājējiem
- ▲ Pilnveidot zaļo infrastruktūru pilsētā un apsaimniekot to ilgtspējīgi
- ▲ Izmantojot Rīgas pilsētas ģeogrāfiskos resursus – mežus, kalnus, ezerus, upju un jūras piekrasti, iekārtot brīvpieejas aktīvās atpūtas un sportošanas vietas, tostarp padarīt pieejamas ūdensmalas, un mudināt iedzīvotājus uz jaunām aktivitātēm
- ▲ Ar pārdomātu apsaimniekošanu mazināt klimata ietekmi un vides piesārņojumu, pilsētvides risinājumus vēršot uz putekļu, lietusgāžu plūdu, trokšņu, karstuma viļņu un sāls mazināšanu
- ▲ Pilnveidojot un projektējot pilsētvidi, ņemt vērā vides ekoloģiskos aspektus
- ▲ Virzīt vietu pārmaiņas, kas balstītas kultūras mantojuma saglabāšanā. Pilsētas vēsturiskā arhitektūra un pilsētbūvnieciskā struktūra ir īpašs resurss, kas veido pilsētas un apkaimju raksturu
- ▲ Integrēt pilsētvidē vēsturiskās kultūras mantojuma vērtības, sakārtot memoriālus un piemiņas vietas
- ▲ Attīstot draudzīgu un funkcionāli pievilcīgu pilsētvidi, paredzēt pasākumu kopumu, kas ļautu ievērot visus drošības aspektus
- ▲ Publiskās ārtelpas drošībai izmantot inovatīvus un tehniskus risinājumus
- ▲ Lai veicinātu iedzīvotāju iesaisti drošības pasākumu plānošanā, apzināt apkaimju problemātiku
- ▲ Rast vienošanos par risinājumiem ielu apstādījumu un inženierkomunikāciju jautājumā – apstādījumu veidošana un esošo uzturēšana inženierkomunikāciju aizsargjoslās
- ▲ Izstrādāt pilsētvides labiekārtojuma dizaina vadlīnijas, lai tas būtu dizainiski patīkams, ilgtspējīgs un kvalitatīvs
- ▲ Sekmēt institūciju, NVO un uzņēmēju partnerību pilsētvides elementu izveidē un uzturēšanā
- ▲ Pilsētvides risinājumu izstrādē aktīvi iesaistīt apkaimju kopienas
- ▲ Labākas pilsētvides veidošanas procesā iesaistīties konstruktīvā dialogā ar zemesgabalu īpašniekiem un attīstītājiem

2.1. ATTĪSTĪT APKAIMJU CENTRUS, VEICINOT PUBLISKĀS ĀRTELPAŠ FUNKCIONĀLO DAUDZVEIDĪBU

Sekmēt kompleksu pilsētvides attīstību apkaimēs, lai veicinātu vitālāku pilsētas dzīvi, iedzīvotāju aktivitātes un mazo uzņēmējdarbību ēku pirmajos stāvos (veikali, kafējnīcas, ielu tirdzniecība). Ieviest ielas ar gājēju prioritāti, labiekārtot skvērus, publiskos laukumus un zaļās zonas, veicinot daudzveidīgu funkciju un pakalpojumu piedāvājumu un padarot publisko ārtelpu saistošu dažādām iedzīvotāju grupām. Publisko ārtelpu apkaimju centros veidot kā vietu, kur iedzīvotājiem socializēties un kur rīkot dažādas sabiedriskās aktivitātes. Tiek saglabātas un attīstītas kultūrvēsturiskās vērtības, ierīkoti brīvpieejas sporta un aktīvās atpūtas objekti (vingrošanas rīki, slēpošanas trases u.tml.), rotaļlaukumi, vides elementi (velostatīvi, dzeramā ūdens punkti, publiskās tualetes, atkritumu urnas, soliņi u.tml.), kā arī citi labiekārtojuma elementi.

2.2. SAGLABĀT, PILNVEIDOT UN ILGTSPĒJĪGI APSAIMNIEKOT ZAĻO INFRASTRUKTŪRU RĪGĀ

Respektēt esošo zaļo infrastruktūru, pielāgojot tai būvniecības projektus un ņemot vērā vides ekoloģiskos aspektus. Veicināt pilsētvides zaļās infrastruktūras daudzveidību un daudzfunkcionalitāti, ieviešot inovatīvus risinājumus lietussūdens akumulēšanai un novadīšanai, siltsalsas efekta mazināšanai, bioloģiskās daudzveidības sekmēšanai, trokšņa un gaisa piesārņojuma mazināšanai, kā arī vertikālo un horizontālo apstādījumu veidošanai. Īstenot ilgtspējīgu apsaimniekošanu, izvērtējot izvēlēto materiālu un vielu ietekmi uz apstādījumiem. Veicināt zaļo koridoru radīšanu sadarbībā ar RMA. Izveidot, uzturēt un atjaunot mežus, mežaparkus, apstādījumus, dārzus, parkus, skvērus, pagalmus un to infrastruktūru, attīstīt ģimenes dārziņus, dabas takas, kā arī ierīkot laipas. Vērst uzmanību uz Rīgas savvaļas vērtībām. Veicināt apbūves teritoriju ārtelpas apzaļumošanu un dabas faktoru respektēšanu teritoriju attīstībā.

2.3. VEICINĀT PLAŠĀKU PIEEJAMĪBU KRASTMALĀM UN ŪDENS TELPĀM UN TO LIETOJUMU, KĀ ARĪ ATTĪSTĪT NEPIECIEŠAMO INFRASTRUKTŪRU

Padarīt pieejamas ūdensmalas, veicināt ūdens izmantošanu, attīstīt infrastruktūru, kas sekmētu uzņēmējdarbības attīstību šajā virzienā. Veidot dažādu līmeņu promenādes, stiprināt krastus, uzlabot labiekārtojumu, rekreācijas iespējas, ierīkot slipus un aktīvās atpūtas zonas, sakārtot pludmales un peldvietas, tai skaitā mazināt ūdens piesārņojumu tajās, kā arī ierīkot jaunas publiskās peldvietas gan ezeros, gan Daugavā, un atbalstīt kuģīšu satiksmi.

2.4. SAGLABĀT PILSĒTAS KULTŪRVĒSTURISKO AINAVU, SAUDZĒJOT UN ATJAUNOJOT APBŪVES AIZSARDZĪBAS TERITORIJAS

Kultūrvēsturiskās teritorijas un apstādījumi, integrēti pilsētvidē, kalpo par vietzīmēm un pilsētvides identitātes veidotājiem. Definēt kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības un saglabāšanas nepieciešamību, precizēt ar kultūras mantojuma jautājumu risināšanu saistīto pašvaldības institūciju sadarbības struktūru un katras institūcijas lomu kultūras mantojuma aizsardzības, saglabāšanas un attīstības sistēmā. Ar nodokļu un citu finanšu instrumentu palīdzību sekmēt kultūrvēsturiski vērtīgās apbūves saglabāšanu RVC un apbūves aizsardzības teritorijās.

2.5. VEIDOT VIENOTU UN PIEEJAMU PUBLISKĀS ĀRTELPAŠ TĪKLOJUMU AR ĒRTU NAVIGĀCIJU UN PĀRDOMĀTU PILSĒTVIDES KOMUNIKĀCIJU

Veidot pieejamu pilsētvidi dažādām iedzīvotāju grupām (bērniem, senioriem, jaunajām māmiņām, cilvēkiem ar kustību traucējumiem u.c.), tāpat pilsētvidei jābūt pielāgojamai un izmantojamai dažādās sezonās (pārdomāts materiālu lietojums). Radīt pilsētvidi, kurā viegli orientēties, vērstot uzmanību uz navigācijas risinājumu dizaina kvalitāti. Izmantot pilsētvides potenciālu komunikācijas nodrošināšanā ar iedzīvotājiem, veidojot pārdomātu komunikācijas tīklu pilsētvidē. Veidot gājējiem draudzīgu pilsētvidi. Veicināt inovatīvu risinājumu ieviešanu (t.sk. moderno tehnoloģiju integrēšanu) komunikācijas, navigācijas un pieejamības nodrošināšanai. Meklēt risinājumus publiskās ārtelpas savienojamībai un tīklojuma izjūtas radīšanai, likvidējot formālo īpašumtiesību barjeras. Samazināt dzelzceļa un citu transporta artēriju kā fizisku un mentālu šķēršļu ietekmi uz pilsētvidi, ierīkojot nepieciešamos gājēju šķērsojumus un ārtelpas labiekārtojumu.

2.6. IZVEIDOT KOMPLEKSAS PILSĒTVIDES PĀRVALDĪBAS MODELI

Izstrādāt pilsētvides dizaina vadlīnijas un apkopot labās prakses piemērus. Sakārtot atbildības un kontroles jomas par pilsētvides un tās elementu kvalitāti un drošību. Apzināt un regulāri uzturēt datus par pilsētvidi un tās elementiem. Izvērtēt nepilnvērtīgi izmantoto teritoriju pagaidu un ilgtermiņa izmantošanas iespējas. Sekmēt sabiedrības iesaisti un līdzdarbošanos pilsētvides veidošanā, kā arī publisko un privāto partnerību, radot sadarbības platformu publiskās ārtelpas iedzīvināšanai un uzturēšanai (inovācija sadarbībai ar biedrībām, aktīvistiem un uzņēmējiem). Izveidot pilnvērtīgu publiskās ārtelpas pārvaldības ciklu.

2.7. VEIDOT PILSĒTAS IEDZĪVOTĀJIEM UN VIESIEM DROŠU PILSĒTVIDI

Nepieciešams identificēt iedzīvotājiem nedrošās teritorijas un veikt padziļinātu to drošības auditu. Labiekārtojot pilsētvidi, izmantot tādu vides elementus, kas uzlabo arī publiskās telpas drošību, piemēram, triecienizturīgie apgaismes stabi, soliņi, nožogojumi un citi elementi, kuru struktūra un izvietojums pasargā publisko vidi no apdraudējuma – transportlīdzekļu iebraukšanas pūlī un sprādziena viļņā. Pilnveidot, attīstīt un paplašināt vienotās videonovērošanas sistēmas infrastruktūru. Paaugstināt drošības spēku reaģēšanas kapacitāti, palielinot klātbūtni ielās un samazinot reaģēšanas laiku uz izsaukumiem.

PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Zaļo teritoriju īpatsvars pilsētā	P02-02, P02-01, P02-04	23% (2019)	23% (2027)	RD PAD
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par dabas vides daudzumu un kvalitāti apkaimēs	P02-02, P02-01	75% (2019)	84 % (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par teritorijas tīrību apkaimē	P02-02, P02-01	68,3% (2019)	74% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Ielu tirdzniecības atļauju skaits apkaimēs	P02-01, P02-06	5421 (2020)	7628 (2027)	Izpilddirektora birojs
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē	P02-01, P02-04, P02-06	62% (2019)	74% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Laiks, ko publiskajā ārtelpā pavada cilvēki, kas izmanto galamērķus Rīgā (skvēri, parki, labiekārtoti spēļu laukumi, sporta laukumi)	P02-02, P02-01, P02-05	Tiks noteikta 2021. g. aptaujā	50 min (2027)	Jauns rādītājs, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par mazās un vidējās uzņēmējdarbības aktivitāti apkaimē	P02-01, P02-05	Tiks noteikta 2021. g. aptaujā	70% (2027)	Jauns rādītājs, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Iedzīvotāju īpatsvars blīvi apdzīvotajās apkaimēs (virs 50 iedz./ha), kuriem ir rotallaukums 500 m rādiusā no dzīvesvietas	P02-01, P02-03	58,5% (2019)	75% (2027)	Pētījums reizi četros gados
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par sportošanas un aktīvās atpūtas iespējām	P02-01	74% (2019)	78% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Vidējais ūdensmalu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums skalā no 0–4	P02-03	3,3 (2019)	3,8 (2027)	Pētījums reizi četros gados
Graustu skaits apkaimēs	P02-04, P02-06, P02-01	725 (2020)	725 (2027)	RD ĪD (riga.grausti.lv)
Sabiedrībai nozīmīgu būvju īpatsvars, kad būvniecības ieceres stadijā saistībā ar vides pieejamības jautājumiem iesaistītas NVO	P02-05, P02-06, P02-01	10% (2019)	100% (2027)	Rīgas pilsētas būvvalde
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par publiskās ārtelpas labiekārtojumu ikdienas vajadzībām (parki, skvēri, ietves, ielu apstādījumi, soliņi, bērnu rotaļu laukumi u.tml.) Rīgā	P02-05	Tiks noteikta 2021. g.	70% (2027)	Jauns rādītājs, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par publiskās ārtelpas labiekārtojumu atpūtas vajadzībām (atpūtas vietas, parki, pludmales, krastmalas, bērnu rotaļu laukumi u.tml.) Rīgā	P02-05, P02-01, P02-02, P02-03	Tiks noteikta 2021. g.	76% (2027)	Jauns rādītājs, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par drošību apkaimē/ mikrorajonā	P02-07	70% (2019)	85% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

UZDEVUMU IZPILDES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Gada laikā pašvaldības iestādīto koku skaits (dārzos, parkos, skvēros un ielu telpā)	P02-02	585 (2020)	644 (2027)	RD MVD, RD SD, SIA "Rīgas meži"
Normatīvo aktu prasībām atbilstošu iedibinātu iekšzemes peldvietu skaits	P02-03	9 (2020)	20 (2027)	RD MVD
Drošības pārkāpumu skaits publiskajā ārtelpā	P02-07	31 623 (2020)	37 759 (2027)*	RPP
Neapgaismoto 1. un 2. kategorijas ielu posmu garums	P02-07	17,7 km (2020)	11,2 km (2027)	RPA "Rīgas gaisma"

* Pateicoties videonovērošanas sistēmas uzlabošanai, policijas reidu skaita palielināšanai, kā arī citu drošības pasākumu ieviešanai, tiks reģistrēts lielāks skaits drošības pārkāpumu publiskajā ārtelpā.

LABA VIDES KVALITĀTE UN NOTURĪGA PILSĒTAS EKOSISTĒMA KLIMATA PĀRMAIŅU MAZINĀŠANAI

MĒRĶIS

Radīt tādu vides kvalitāti, kas labvēlīgi ietekmē iedzīvotāju veselību, labsajūtu, un vēlmi būt fiziski, sociāli un ekonomiski aktīviem. Veidot un uzturēt patīkamu, daudzveidīgu un klimata pārmaiņām pielāgotu vidi, kurā dabā balstīti risinājumi sekmē vides kvalitāti, pielāgošanos klimata pārmaiņām un klimata pārmaiņu mazināšanu.

Pilsētas ekosistēmu veido cilvēka radītās vides un dabas vides mijiedarbība. Zaļās infrastruktūras, kā arī ekosistēmu pakalpojumi veido klimatnoturīgu, ilgtspējīgu un bioloģiski daudzveidīgu vidi, mazinot negatīvo faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un vides kvalitāti.

Vides un klimata mērķu sasniegšanai ir būtiski uzlabot sabiedrības zināšanas vides jomā, kā arī veicināt videi draudzīgāku paradumu veidošanos iedzīvotāju vidū.

Ilgstošu lietusgāžu vai vējuzplūdu radītie plūdi, ilgstoša karstuma, putekļu un trokšņu piesārņojums būtiski ietekmē cilvēku veselību, labsajūtu un ikdienas gaitas, kā arī rada ekonomiskus zaudējumus pilsētai. Pašvaldībai jāīsteno efektīva dabas, apstādījumu, ūdens teritoriju un inženierinfrastruktūras apsaimniekošana un attīstība, lai šo negatīvo klimata pārmaiņu efektu mazinātu.

Lai uzlabotu pilsētas hidroloģiskos apstākļus, nepieciešams izstrādāt meliorācijas sateces baseinu apsaimniekošanas plānus, kas veicina akvatoriju atjaunošanu (renaturalizāciju), kā arī meliorācijas un lietusūdens apsaimniekošanu atbilstoši ilgtspējīgas vides principiem.

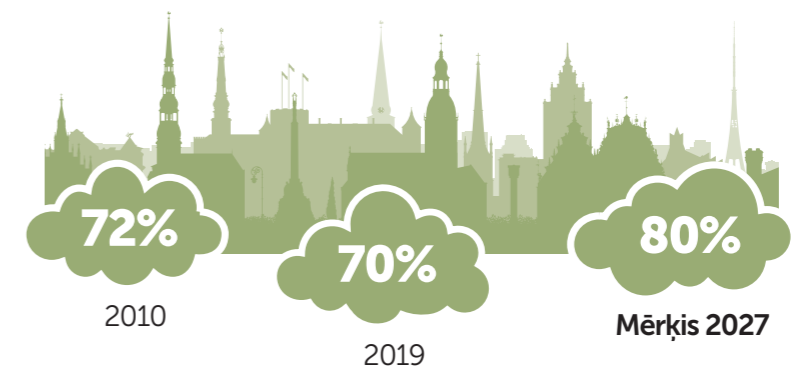
Sadarbībā ar valsts institūcijām un privāto sektoru nepieciešams veikt sanācijas pasākumus apzinātajām piesārņotajām teritorijām un akvatorijām. Attīrītajām vietām jārealizē labiekārtošana un integrēšana pilsētvidē.

Centralizēti un videi draudzīgi komunālie pakalpojumi gan uzlabo vides kvalitāti, gan sekmē saprātīgu resursu izmantošanu.

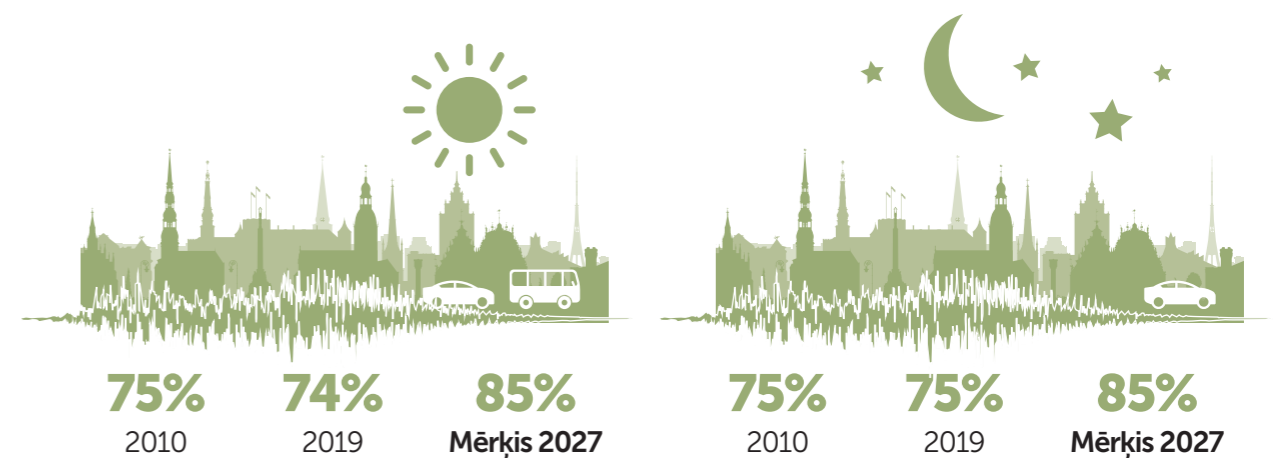
Lieli izaicinājumi gaida arī atkritumu apsaimniekošanas jomā. Pirmkārt, jāsamazina radīto atkritumu daudzums; otrkārt, jāveicina visaptveroša atkritumu šķirošana, otrreizēja izmantošana un pārstrāde; treškārt, jāatbalsta bezatkritumu tehnoloģiju ieviešana.

Lai sasniegtu izvirzītos klimata mērķus, pašvaldībai nepieciešams ieviest visaptverošus energopārvaldības, energoefektivitātes un emisijas samazināšanas pasākumus, nodrošināt atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanu kopējā enerģijas bilancē, atbalstīt enerģētikas, klimata un vides inovācijas, kā arī uzlabot pilsētas iedzīvotāju energoprātību un veicināt sabiedrības dzīvesveida maiņu.

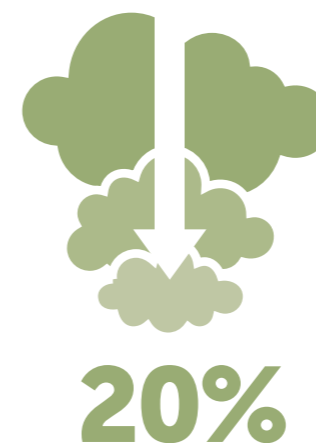
IEDZĪVOTĀJU POZITĪVS VĒRTĒJUMS PAR GAISA KVALITĀTI APKAIMĒ

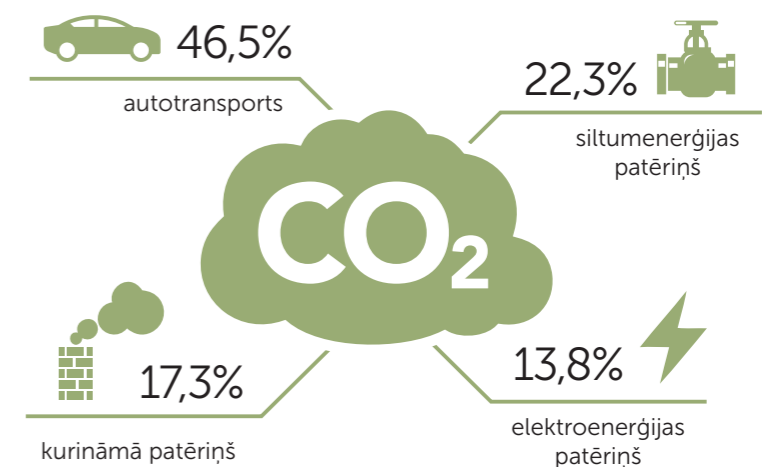
IEDZĪVOTĀJU POZITĪVS VĒRTĒJUMS PAR TROKŠŅA LĪMENI APKAIMĒ DIENĀ UN NAKTĪ

CO₂ EMISIJU SAMAZINĀJUMS 2020.-2027.

CO₂ EMISIJAS RĪGAS PILSĒTĀ 2020. GADĀ

IZAICINĀJUMI

- △ Nav vienotas iestāžu un speciālistu izpratnes par klimata mainības ietekmi un tās nopietnību, un tas traucē definēt kopīgas prioritātes un veidot koordinētu sadarbību infrastruktūras pārvaldībā un projektu realizācijā
- △ Nepieciešams piešķirt prioritāru finansējumu gan vides kvalitātes uzlabošanas, gan klimata seku mazināšanas projektiem. Nodrošināt plānu sasaisti ar finansējumu ilgtermiņā gan projektu realizācijai, gan uzturēšanai
- △ Nepietiekami ieguldījumi vides infrastruktūras saglabāšanā un pilnveidošanā, apbūvējot jaunas vai revitalizējot degradētās teritorijas. Trūkst realizētu ilgtspējīgu vides risinājumu, kas uzlabo attīstīto teritoriju vides kvalitāti un iekļaujas pilsētas kopējā zaļajā tīklojumā
- △ Ar normatīvo regulējumu, ierobežotām brīvajām teritorijām un zemes īpašumtiesībām saistīti šķēršļi zaļās infrastruktūras integrēšanai blīvi apbūvētā pilsētvidē
- △ Trūkst efektīvu metožu, kā kompleksi novērtēt vides stāvokli un modelēt nākotnes izmaiņas
- △ Virszemes ūdensobjektu kvalitātes uzlabošana, ņemot vērā arī tādus jaunus normatīvos neregulētus piesārņotājus kā mikroplastmasas, farmaceitiskās vielas un īpaši noturīgas un mobilas ķīmiskās vielas, piemēram, perfluoralkilu un polifluoralkilu grupa
- △ Augsnes piesārņojums ar nātrija hlorīdu (NaCl) ielu malās un starpbrauktuviu joslās negatīvi ietekmē apstādījumus
- △ Komunālo pakalpojumu infrastruktūras novecošana un lielas investīcijas to atjaunošanā

IESPĒJAS

- ▲ Veicināt tādu datu apkopošanu un vides uzraudzības sistēmas, kas ļautu klimata pārmaiņu perspektīvu integrēt riska pārvaldības praksē (piemēram, apkopojot Rīgai būtiskos klimata pārmaiņu risku/ izpausmju datus, t.sk., par plūdiem, siltumsalu, vidējo gaisa temperatūru, karstuma viļņiem, eroziju utt.), kā arī nodrošināt, ka tādi dati ir brīvi pieejami jebkuram interesentam
- ▲ Izveidot pilsētā visaptverošu vides, klimata un enerģētikas monitoringa sistēmu un attīstīt datus balstītu vides, klimata un enerģētikas scenāriju modelēšanu un instrumentus
- ▲ Izglītēt iedzīvotājus vides, klimata un energopratības jautājumos, veicināt sabiedrības dzīvesveida maiņu
- ▲ Samazināt pilsētas ilgtermiņa zaudējumus saistībā ar klimata riskiem un iedzīvotāju veselību
- ▲ Realizēt koordinētus dabā balstītus risinājumus – ar vienu projektu novērst vairākas problēmas
- ▲ Ar zaļās infrastruktūras projektiem iespējams tuvināt arī citu prioritāšu mērķus. Koordinēti attīrīt un attīstīt pilsētas īpašumā esošos zemesgabalus, izmantot zilo un zaļo zonu ekosistēmu pakalpojumus vides kvalitātes uzlabošanai un klimata pārmaiņu seku mazināšanai
- ▲ Uzlabot vides kvalitāti, veicinot bioloģisko daudzveidību, atjaunojot īpaši aizsargājamo biotopu platības un veicinot bioloģiski vērtīgu platību palielināšanu
- ▲ Veidot mūsdienīgu un resursus taupošu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, balstītu uz efektīvu atkalizmantošanu, kopējo atkritumu samazināšanu un paradumu maiņu
- ▲ Izstrādāt vienotu pilsētas inženierkomunikāciju nodrošināšanas politiku, kas ietvertu politiku attiecībā uz komunālo pakalpojumu robežām, infrastruktūras nodrošināšanas modeli, t.sk. finansēšanas modeli un inženierkomunikāciju attīstības plānu
- ▲ Mērķtiecīgi realizēt lietus notekūdeņu nošķiršanu no centralizētās kanalizācijas sistēmas
- ▲ Saistībā ar enerģētikas sektora transformāciju un dekarbonizāciju atbalstīt neefektīvo apkures iekārtu nomaiņu ar efektīvākām, kas atbilst apkures iekārtām noteiktajām ekodizaina prasībām, un veicināt tādu atjaunīgo energoresursu izmantošanu, kas neemitē gaisu piesārņojošas vielas
- ▲ Veicināt tehniski, ekonomiski un sociāli pamatotu enerģijas pašražošanu un pašpatēriņu, kā arī atbalstīt enerģijas kopienu attīstību Rīgā
- ▲ Koordinēti realizēt tematisko plānu risinājumus

3.1. PILNVEIDOT VIDES KVALITĀTES UN KLIMATA PĀRMAIŅU IETEKMES UZRAUDZĪBAS UN SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAS SISTĒMU

Nodrošināt datus balstītu lēmumu pieņemšanu vides kvalitātes un klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai, izmantojot vides, klimata un enerģētikas scenāriju modelēšanas instrumentus. Pilnveidot vides, klimata un enerģētikas, datu ieguves automatizāciju, digitalizāciju un centralizētu uzglabāšanu pašvaldībā atbilstoši prasībām, kas tiek izvirzītas datu publicēšanai, pieejamībai, izmantošanai un savietojamībai ar valsts un pašvaldības iestāžu datubāzēm. Uzlabot cilvēku zināšanas par vidi, klimatu, kā arī iedzīvotāju energopratību un veicināt sabiedrības paradumu maiņu uz videi un klimatom draudzīgākiem.

3.2. UZLABOT VIDES KVALITĀTI

Samazināt ūdens, gaisa, trokšņa piesārņojumu, piesārņotu un potenciāli piesārņotu teritoriju platības. Veicināt bioloģisko daudzveidību, dabas vērtību saglabāšanu un zaļās infrastruktūras integrēšanu pilsētas dabas teritoriju telpiskajā struktūrā. Ieviest lietus notekūdeņus uzlabojošus risinājumus un pētīt neregulētu ūdensobjektu piesārņojušo vielu koncentrāciju un izplatību (tādu kā mikroplastmasa, farmaceitiskās, īpaši noturīgas un mobilas ķīmiskās vielas, piemēram, perfluoralkilu un polifluoralkilu grupas), kā arī samazināt to nonākšanu Rīgas ūdensobjektos.

3.3. MAZINĀT PLŪDU RISKUS

Lai palielinātu Rīgas gatavību stiprām un ilgām lietusegāzēm, nepieciešams inventarizēt meliorācijas sistēmu un pārplānot to atbilstoši ilgtspējīgas lietus ūdens pārvaldības un meliorācijas sateces baseinu apsaimniekošanas principiem, lai tā kalpotu gan meliorācijas, gan lietus ūdens uzkrāšanai vai kontrolētai novadīšanai pilsētas ūdenstilpnēs. Lai pasargātu iedzīvotājus un ekonomiski aktīvās teritorijas no pavasara paliem un jūras vējuzplūdiem, mērķtiecīgi ceļamas pretplūdu būves.

3.4. NODROŠINĀT IEDZĪVOTĀJUS AR KVALITĀTĪVIEM UN PIEEJAMIEM KOMUNĀLAJĪEM PAKALPOJUMIEM

Lai uzlabotu vides kvalitāti un saudzīgu dabas resursu izmantošanu, veicināma pilsētas inženiertīklu modernizācija un atjaunošana, palielinot esošo centralizēto pakalpojumu pārklājumu un pieslēgumu skaitu, lai būtiski samazinātu teritorijas ar decentralizētiem komunālajiem pakalpojumiem. Teritorijās, kurās nav iespējama centralizēta siltumapgāde, veicināt decentralizētu inovatīvu atjaunīgo energoresursu tehnoloģiju, iekārtu un risinājumu ieviešanu. Lai efektīvi izmantotu BAS "Daugavgrīva", ir būtiski samazināt lietus notekūdeņu īpatsvaru kopsistēmas kanalizācijā, kā arī sadarboties ar kaimiņu pašvaldībām kanalizācijas aglomerācijas teritorijā.

3.5. NODROŠINĀT VIDĒI DRAUDZĪGAS ATKRITUMU SAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBU

Vides kvalitātes uzlabošanai nepieciešams samazināt atkritumu apjomu, kā arī būtiski veicināt dalīto kritumu vākšanu un šķiroto atkritumu īpatsvaru, veicināt bioloģisko noārdāmo atkritumu apsaimniekošanu un aprites ekonomikas principu ieviešanu. Būtisks ir pašvaldības piemērs, organizējot savu darbu, kā arī rosinot iedzīvotājus un uzņēmējus mainīt savus paradumus un pielāgot tos ilgtspējīgas saimniekošanas principiem. Nepieciešams uzlabot dalītās atkritumu savākšanas punktu pieejamību, un integrēšanu pilsētvidē gan RVC AZ teritorijā, gan daudzdzīvokļu māju rajonos.

3.6. MAZINĀT KLIMATA PĀRMAIŅAS

Plānot, iniciēt un īstenot visaptverošu darbu energoefektivitātes paaugstināšanai, siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai, energosistēmu dekarbonizācijai un atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai kopējā enerģijas bilancē. Atbalstīt jaunu, inovatīvu, klimata pārmaiņas mazinošu tehnoloģiju, risinājumu un pakalpojumu ieviešanu pilsētas ikdienas procesos. Ieviest aprites ekonomiku enerģētikā izmantojot sekundāros energoresursus siltumapgādei un par šo apjomu samazinot siltumenerģijas ražošanu no kurināmā. Ieviest atjaunīgo energoresursu (vēja, saules, zemes) izmantošanu siltumenerģijas ražošanai bez kurināmā sadedzināšanas. Mazināt enerģētisko nabadzību.

PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par gaisa kvalitāti mikrorajonā vai apkaimē	P03-02	70% (2019)	80% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā vai apkaimē dienā	P03-02	75% (2019)	80% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā vai apkaimē naktī	P03-02	74% (2019)	80% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Kopējais (aprēķinātais) CO ₂ emisijas samazinājums pret bāzes gadu	P03-04, P03-06	1 590 214,1 t/CO ₂	20%(2027)	REA
Dienu skaits gadā, kad pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10 (Monitoringa stacija Brīvības ielā 73)	P03-02	41 (2020)	Ne vairāk kā 25 (2027)	RD MVD
NO ₂ gada vidējā koncentrācija RD MVD monitoringa stacijās, µg/m ³ ▼ Mīlgrāvja iela 10 ▼ Brīvības iela 73 ▼ Kantora iela 32	P03-02	12,03 28,34 12,40	Nepārsniegt augšējo pieļaujamo sliekšni: 32 µg/m ³	RD MVD
Iedzīvotāju skaits, kas pakļauti būtiskam trokšņu diskomfortam	P03-02	59 270 (2015)	50 000 (2027)	RD MVD
Attīrītie notekūdeņi pret kopējo apjomu	P03-04	94,96% (2020)	97,33% (2027)	SIA "Rīgas ūdens"
Ūdensobjektu skaits ar sliktu ekoloģisko kvalitāti	P03-02	2	0 (2027)	LVĢMC
Īpaši aizsargājamo plāvu biotopu platība	P03-02	122 ha	150 ha (2027)	RD MVD
Centralizētās ūdensapgādes pakalpojuma pieejamība	P03-02, P03-04	98,0%	98,9% (2027)	SIA "Rīgas ūdens"
Iedzīvotāju pieslēgums centralizētās ūdensapgādes sistēmai	P03-02, P03-04	97,1%	97,2% (2027)	SIA "Rīgas ūdens"
Centralizētās kanalizācijas pakalpojuma pieejamība (Ūdenssaimniecības aglomerācijā)	P03-02, P03-04	97,5%	99,4% (2027)	SIA "Rīgas ūdens"
Iedzīvotāju pieslēgums centralizētās kanalizācijas sistēmai	P03-02, P03-04	95,0%	95,8% (2027)	SIA "Rīgas ūdens"
Iedzīvotāju pieslēgums decentralizētās kanalizācijai sistēmai	P03-02, P03-04	17,1%	15% (2027)	RD MVD
Dzīvojamā fonda objektu skaita pieaugums, kuri pieslēgti Centralizētas siltumapgādes sistēmai	P03-02, P03-04	5589	Pieaug pret iepriekšējo gadu	AS "Rīgas siltums"
Relatīvais siltuma zudums siltumtīklā	P03-04, P03-06	12,22%	11,93% (2027)	AS "Rīgas siltums"
Šķīroto atkritumu īpatsvars pret kopējo daudzumu	P03-02, P03-05, P03-06	19,90% (2020)	55% (2027)	RD MVD
Radītais atkritumu daudzums	P03-02, P03-05, P03-06	300 525 t (2020)	samazinās	RD MVD
Publiski pieejamo atkritumu šķirošanas laukumu skaits	P03-02, P03-05, P03-06	2	12 (2027)	RD MVD
Reģistrēto energokopienņu skaits	P03-06	Tiks noteikta 2021. g.	30 (2027)	Jauns rādītājs, REA

UZDEVUMU IZPIILDES INDIKATORI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Jaunizveidoto enerģētikas, vides un klimata datu kopu skaits pašvaldības datubāzē	P03-01	Tiks noteikta 2021. g.	4 (2027)	Jauns rādītājs, REA, RD ITC
Īstenoto vides, klimata un energopratības izglītības pasākumu skaits pašvaldībā	P03-01	Tiks noteikta 2021. g.	70 (2027)	Jauns rādītājs, REA
Attīrīto piesārņoto vietu platība	P03-02	Tiks noteikta 2021. g.	5 ha (2027)	Jauns rādītājs, RD MVD
Realizēto projektu skaits, kas mazina lietus notekūdens nonākšanu centralizētās kanalizācijas kopsistēmā	P03-03	Tiks noteikta 2021. g.	20 (2027)	Jauns rādītājs, SIA "Rīgas ūdens", RD SD
Realizēto aprites ekonomikas veicināšanas pasākumu skaits	P03-06	Tiks noteikta 2021. g.	20 (2027)	Jauns rādītājs, REA
Enerģētikas nabadzības mazināšanas pasākumu skaits	P03-06	Tiks noteikta 2021. g.	7 (2027)	Jauns rādītājs, REA

KVALITATĪVA UN PIEEJAMA IZGLĪTĪBA

MĒRĪS

Nodrošināt Rīgā kvalitatīvu, kompetencēs balstītu, iekļaujošu un teritoriāli vienmērīgi pieejamu izglītību, kas atbilst nākotnes sabiedrības vajadzībām, attīsta izglītojamo talantus un spējas, kā arī rada drošu, atbalstošu vidi ar tālākizglītības iespējām.

Izglītība ir viena no Rīgas pašvaldības prioritātēm. Latvijas, Eiropas un pasaules pieredze rāda, ka valsts ekonomikas attīstības un labklājības pamatā ir konkurētspējīga, sabiedrības vajadzībām atbilstoša un pieejama izglītība. Mainīgās izglītojamo, sabiedrības un darba tirgus prasības, kuras pieprasa digitālā un tehnoloģiskā attīstība, rada nepieciešamību pēc inovatīviem risinājumiem izglītības sistēmā.

Būtisks faktors, kas nosaka cilvēku dzīvesvietas izvēli un veicina iedzīvotāju skaita pieaugumu pašvaldībā, ir izglītības pieejamība. Kvalitatīva, iekļaujoša un teritoriāli vienmērīgi pieejama izglītība ietekmē sociālo un ekonomisko progresu un ilgtspējīgu izaugsmi. Pirmsskolas izglītība un aprūpe veido izglītības sistēmas pamatu, sagatavo bērnu sākumskolai, veicina mācību sasniegumus visos turpmākajos līmeņos, tāpēc būtiski ir nodrošināt tās pieejamību un kvalitāti.

Izglītībai ir izšķiroša nozīme attiecībā uz jauniešu perspektīvām un dzīves iespējām, un tā veido pamatu viņu pašrealizācijai pilsoniskajā un sociālajā jomā, darba tirgū un privātajā dzīvē.

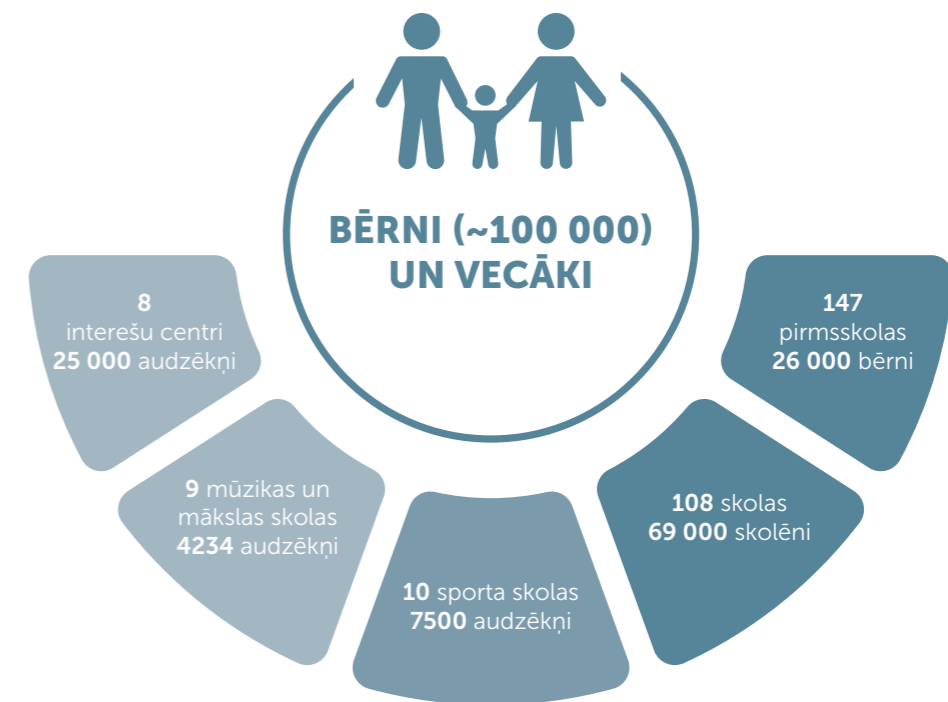
Nozīmīgs šīs prioritātes segments ir interešu un profesionālās ievirzes izglītība, kas veido radošas, fiziski aktīvas un daudzpusīgas personības. Ir svarīgi mācīties visa mūža garumā, attīstot visdažādākās prasmes un tādējādi tiekot galā ar problēmjautājumiem strauji mainīgajā pasaulē.

Rīga kā Latvijas galvaspilsēta ir nozīmīga Ziemeļeiropas pilsēta, tāpēc jānodrošina, ka Rīga veicina sadarbību ar augstskolām, nostiprinot savu lomu kā valsts augstākās izglītības centrs.

Izglītības politika tiek veidota kā viens veselums, balstoties uz mūžizglītības principiem: no bērna pirmajiem soļiem pirmsskolā līdz pat darba tirgum. Pašvaldība turpina veicināt pieejamu, kvalitatīvu un modernu izglītību visiem: pieaugušajiem, iebrucējiem, t.sk. remigrantiem.

Turpmākajos septiņos gados Rīga virzīsies uz teritoriāli vienmērīgi pieejamu izglītības sistēmu, nodrošinot veiksmīgu kompetenču izglītības ieviešanu; uz plašāku pirmsskolas izglītības pakalpojumu pieejamību; jauniešu iesaisti pilsētas norisēs; pedagogu atbalsta sistēmas pilnveidošanu; uz skolotāju kvalifikācijas un profesijas prestiža celšanu, kas ļautu panākt nepieciešamo pedagogu skaitu visās pašvaldības izglītības iestādēs.

PAŠVALDĪBAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU UN AUDZĒKŅU SKAITS RĪGĀ (2021. GADS)

GALVENIE PRINCIPI

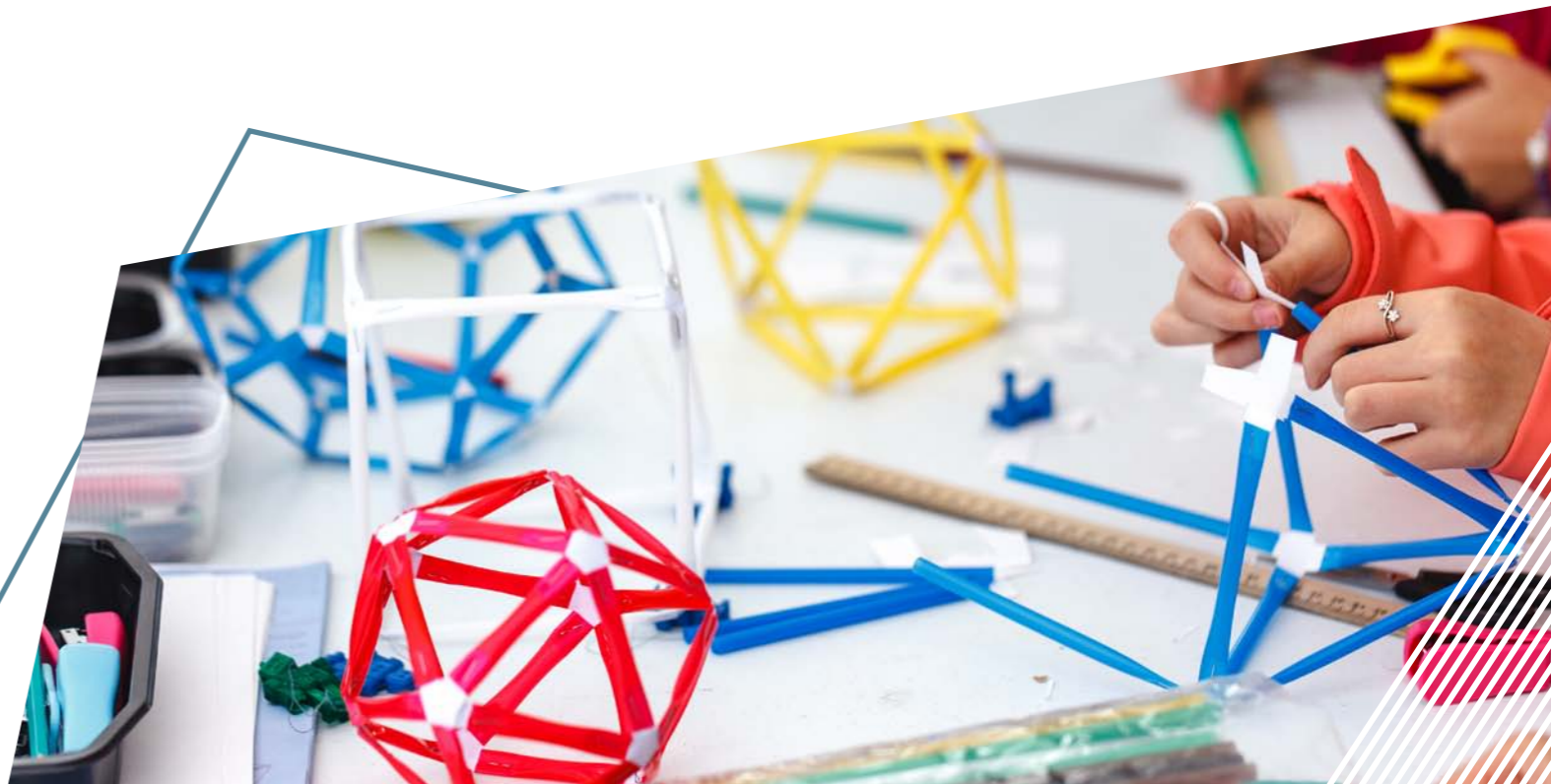
- 1** Skola2030 – kompetencēs balstīta izglītība
- 2** Kvalitatīvs, uz darba tirgus prasībām orientēts izglītības piedāvājums
- 3** Atbalsts pedagogu profesionālās kompetences un digitālās prasības pilnveidei
- 4** Iekļaujoša un sociāli emocionāli droša vide izglītības iestādēs
- 5** Risinājumi ikviena talantam un izaugsmei
- 6** Izglītības kvalitātes monitorings un datus balstīta lēmumu pieņemšana
- 7** Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība

- △ Izglītības pieejamība un kvalitātes vērtējums apkaimēs ir nevienmērīgs, dažās koncentrējas izglītības iestādes ar augstiem izglītojamo sasniegumiem mācībās un audzēkņi vidusskolā tiek uzņemti ar iestājpārbaudījumu
- △ Izglītības sektora infrastruktūras uzlabošanai trūkst finansējuma un izpratnes par universālā dizaina principu ievērošanu attiecībā uz drošu un humānu vidi, tai skaitā labiekārtotās teritorijās pie izglītības iestādēm
- △ Skolēnu digitālās izaugsmes vārdā nepārtraukti nepieciešams papildināt izglītības tehnoloģiju nodrošinājumu
- △ Aizvien lielāka sabiedrības digitālā prasme un mobilitāte rada vajadzību pēc jauniem mācīšanas un mācīšanās veidiem
- △ Pastāv liels pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības pakalpojuma, un pieaug Pierīgas iedzīvotāju vēlme saņemt to Rīgā
- △ Pedagoģa profesijas prestižu neveicina ne sabiedrība, ne valsts, un tas rada mācībspēku un profesionālās konkurences trūkumu. Darba tirgū vērojams reģionāls pieprasījums pēc konkurētspējīgiem pedagogiem
- △ Jauno skolotāju piesaitē trūkst motivējošas atbalsta sistēmas
- △ Norit pārāk lēna pedagogu paaudžu nomainīšana gan vispārējās izglītības, gan profesionālās ievirzes mācību iestādēs
- △ Pieaugot audzēkņu skaitam, nemainīgas saglabājas valsts budžeta mērķdotācijas
- △ Samazinoties izglītojamo motivācijai mācīties, palielinās to bērnu skaits, kuri priekšlaikus pamet mācības skolā
- △ Katrs trešais pusaudzis Latvijas skolā tiek pakļauts vienaudžu fiziskajai un emocionālajai vardarbībai
- △ Skolēniem nav pietiekamu iespēju līdzdarboties lēmumu pieņemšanā (t.sk. ar skolēnu pašpārvalžu starpniecību)
- △ Nepietiekams atbalsta pasākumu un speciālistu skaits iekļaujošās izglītības nodrošināšanai iebraucējiem, remigrantiem
- △ Pasīva iedzīvotāju iesaiste neformālajā pieaugušo izglītībā
- △ Interesu izglītības iestāžu materiāltehnisko resursu nolietojumā apgrūtināta mūsdienīgu, uz audzēkņu interesēm orientētu interešu programmu piedāvājumu un apguvi
- △ Atbilstošas sporta infrastruktūras, īpaši iekštelpu (sporta spēļu zāles, treniņzāles, ledus halles u.c.), nepietiekamība ierobežo sporta izglītības apguvi
- △ Izglītojamiem ar speciālām vajadzībām iesaistīties interešu un profesionālās ievirzes programmās traucē nepielāgota fiziskā vide
- △ Mūzikas un mākslas profesionālās ievirzes programmu saturs jāpilnveido atbilstoši mūsdienas pieprasījumam
- △ Maza kapacitāte un nepietiekama vides piemērotība nometnēm izglītības iestādēs

- ▲ Attīstīt izglītības iestāžu pārvaldību un inovāciju ieviešanu darba organizācijā un mācību procesā
- ▲ Uzlabojot izglītības iestāžu infrastruktūru ar vienmērīgu iestāžu tīklu un izglītības kvalitāti, pilsētā var mazināt pārvietošanos un veicināt apdzīvotību apkaimēs
- ▲ Paaugstināt pedagogu digitālās prasmes līmeni, lai izmantotu digitālos rīkus mācību satura apguvē
- ▲ Nodrošināt mācību procesā plašāku izglītības programmu piedāvājumu Uzlabot sadarbību ar vecākiem, sniedzot viņiem konsultācijas un atbalsta pasākumus gan pirmsskolas iestādēs, gan skolās
- ▲ Diferencēt un individualizēt mācību procesu
- ▲ Izglītības iestādēs minimizēt mobinga izpausmes un radīt bērnu attīstībai drošu vidi
- ▲ Dažādu izglītības iniciatīvu veidošanā iesaistīt pilsoniski aktīvo sabiedrību apkaimēs
- ▲ Attīstīt izglītības iestāžu sporta infrastruktūru, radot iespējas brīvprīgiešu sporta un aktīvās atpūtas aktivitātēm
- ▲ Uzlabot interešu un profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumu kvalitāti un pieejamību, pilnveidojot izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi
- ▲ Aktualizēt interešu un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu programmu saturu atbilstoši audzēkņu interesēm un spējām
- ▲ Interesu izglītības programmu satura bagātināšanā, metodiskā un materiāltehniskā atbalsta nodrošināšanā sadarboties ar nozaru uzņēmumiem
- ▲ Plašāk informēt sabiedrību par pašvaldības izglītības iestāžu interešu un profesionālās ievirzes programmām
- ▲ Pilnveidot atbalsta sistēmu pedagogiem, lai padarītu konkurētspējīgāku pirmsskolas, interešu un profesionālās ievirzes pedagogu profesiju un piesaistītu jaunus mācībspēkus
- ▲ Palielināt skolēnu pašpārvaldes ietekmi visaptverošas viņu interešu pārstāvniecības nodrošināšanai un iesaistīt izglītības iestāžu problēmjautājumu risināšanā
- ▲ Aktīvi izmantot izglītības iestāžu nometnes kā instrumentu mācību procesā un dzīves prasme apguvei
- ▲ Veidot skolās apkaimju centrus plašākas sabiedrības tālākizglītības pasākumiem
- ▲ Nodrošināt un paplašināt tiešsaistes mācību klāstu neformālajā izglītībā, tādējādi radot ievērojami plašāku pieejamību pakalpojumam

UZDEVUMI

4.1. IEVIEST KOMPETENČU PIEEJU VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS SATURĀ

Sekmīgi Rīgā ieviest jauno, kompetenču pieejā balstīto mācību saturu un sekmēt STEM priekšmetu apguvi vispārējā izglītībā (bērniem no pirmskolas līdz vidusskolas vecumam). Jaunā pieeja paredz, ka mācību procesa centrā jānokļūst skolēnam, kurš mācās domāt, sadarboties, meklēt atbildes un iegūst prasmes izmantot zināšanas, galveno uzmanību pievēršot tieši mācīšanas pieejas maiņai un karjeras izvēlei.

4.2. PILNVEIDOT PEDAGOGU PROFESIONĀLO KOMPETENCI

Ilgspējīga pedagogu profesionālā izaugsme veicina izcilu mācīšanu un mācīšanos. Rīgā jau tagad tiek piedāvāts plašs pedagogu profesionālās pilnveides programmu klāsts, tomēr šo sistēmu iespējams uzlabot, īpašu uzsvāri liekot uz kompetences paaugstināšanu digitālajā pratībā, lai sekmētu atbilstošu tehnoloģiju lietošanu stundās. Nākotnē tas veicinās mācīšanos un sniegs atbalstu inovāciju ienākšanai izglītības iestādēs.

4.3. IESAISTĪT JAUNIEŠUS LĒMUMU PIENĒMŠANĀ

Nodrošināt jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos, īpaši akcentējot un attīstot skolēnu pašpārvalžu darbu Rīgas izglītības iestādēs. Mērķis – ļaut jauniešiem gan piedalīties iekļaujošās un atbalstošās vides veidošanā skolā, gan līdzdarboties demokrātiskajos procesos, gan attīstīt savas pilsoniskās kompetences.

4.4. VEICINĀT SABIEDRĪBĀ IZPRATNI PAR IEKĻAUJOŠU IZGLĪTĪBU

Izglītības iestāžu gatavība un iespējas reaģēt uz atšķirīgajām audzēkņu vajadzībām un piekļuves nodrošināšana kvalitatīvai izglītībai veicina atbalstošu sabiedrības attieksmi pret iekļaujošo izglītību.

4.5. UZLABOT IEDZĪVOTĀJU NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS PIEDĀVĀJUMU UN PIEEJAMĪBU

Neformālā izglītība ļauj attīstīt un pilnveidot visdažādākās kompetences, kas nodrošina ledzīvotāju spēju pielāgoties dažādām problēmsituācijām strauji mainīgajā pasaulē. Tāpat pakalpojumi jānodrošina pieejami visiem – neatkarīgi no mācīties gribētāju vecuma, izglītības līmeņa, tautības un nodarbošanās.

4.6. NODROŠINĀT DAUDZVEIDĪGU UN KVALITATĪVU INTEREŠU UN PROFESIONĀLĀS IEVIRZES PROGRAMMU UN AKTIVITĀŠU PIEDĀVĀJUMU UN PIEEJAMĪBU

Bērnu un jauniešu līdzdalība interešu un profesionālās ievirzes programmās nodrošina gan saturīgu un lietderīgu brīvā laika pavadīšanu, gan talantu izkopšanu mūzikā, mākslā un sportā. Daudzveidīgas bērnu un jauniešu nometnes ļauj jēgpilni un saturīgi pavadīt brīvo laiku skolēnu brīvlaikā.

4.7. NODROŠINĀT IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU INFRASTRUKTŪRAS PIEEJAMĪBU

Rīgas pilsētā tiek uzlabota vispārējās, profesionālās ievirzes un interešu izglītības pieejamība, veicot šādu iestāžu būvniecību vai radot jaunas telpas sadarbībā arī ar privāto sektoru. Tiek veikta izglītības iestāžu atjaunošana un labiekārtotas to teritorijas. Tiek domāts par vienmērīgu pirmskolas iestāžu pārklājumu Rīgas apkaimēs.

PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu pakalpojumu ▼ pieejamību ▼ kvalitāti	P04-01,P04-02, P04-07	85,1% (2019) 75,9% (2019)	85% (2027) 85% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs pašvaldības PII audzēkņu vecāku vērtējums par pakalpojuma kvalitāti	P04-01, P04-02	78% (2019)	83% (2027)	Atgriezeniskās saites aptaujas platformas <i>Edurio</i> aptauja (notiek katru gadu)
To bērnu īpatsvars, kuri ir nodrošināti ar pirmskolas izglītības pakalpojumu (pašvaldības un privātajās PII)	P04-07	75,5% (2019)	80% (2027)	RD IKSD
Kopējais vietu skaits pašvaldības PII pret pašvaldības administratīvajā teritorijā deklarēto pirmskolas vecuma bērnu skaitu	P04-07	59,3% (2019)	60,8% (2027)	RD IKSD
9. klašu beidzēju īpatsvars, kuri apliecības vietā saņem tikai liecību	P04-01, P04-02, P04-04, P04-06	3,0% (2019)	< 3,0% (2027)	RD IKSD
12. klašu beidzēju īpatsvars, kuri atestāta vietā saņem tikai liecību	P04-01, P04-02, P04-04, P04-06	1,0% (2019)	= < 1,0% (2027)	RD IKSD
Normēto skolēnu skaits uz vienu pedagoga likmi (1.–12. klase)	P04-02, P04-07	16 (2019)	16,5 (2027)	<i>Jauns rādītājs</i> , RD IKSD (saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 447)
Jauniešu apmierinātība ar viņu iesaisti izglītības iestādes problēmjautājumu risināšanā	P04-03	Tiks noteikta 2021. g.	+15% pret bāzes vērtību (2027)	<i>Jauns rādītājs</i> , RD IKSD
Atbalsta speciālistu likmju skaits vispārīgizglītojošajās skolās (izglītības psihologs, skolotājs logopēds, sociālais pedagogs, speciālais pedagogs)	P04-02, P04-04	397 (2019)	447 (2027)	<i>Jauns rādītājs</i> , RD IKSD
Bērnu skaits ar speciālajām vajadzībām vispārējās izglītības skolu programmās	P04-02, P04-04	1065 (2019)	1730 (2027)	<i>Jauns rādītājs</i> , RD IKSD
Bērnu skaits ar atbalsta pasākumiem vispārējās izglītības skolās	P04-02, P04-04	4119 (2019)	4700 (2027)	<i>Jauns rādītājs</i> , RD IKSD
Bērnu skaits ar atbalstu valsts valodas apguvei vispārējās izglītības iestādēs gadā (jauniebraucēji, remigranti)	P04-02, P04-04	270 (2019)	300 (2027)	<i>Jauns rādītājs</i> , RD IKSD
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par iespējām pilnveidoties, apmeklējot neformālās izglītības kursus	P04-05	54% (2019)	68% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par iespējām bērniem iesaistīties pulciņos un kolektīvos	P04-07, P04-06	77% (2019)	86% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu kvalitāti	P04-01, P04-02	76% (2019)	85% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu pieejamību	P04-07	54% (2019)	80% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

UZDEVUMU IZPILDES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Rīgas vispārējās izglītības skolotāju vidējā alga (1.–12. klase) pret vidējo algu Rīgā	P04-02	79,8% (2019)	80% (2027)	Jauns rādītājs, RD IKSD
Vispārējās izglītības skolotāju skaits, kuri apmeklējuši digitālās pilnveides kursus	P04-02	333 (2019)	300 (2027)	RIIMC (RD IKSD)
Pašvaldības ieguldījums tehnoloģijās izglītības iestādēs	P04-01	1 084 481 EUR (2019)	= > 1 000 000 EUR (2027)	RD IKSD
Pedagogu skaits, kuri piedalījušies profesionālās kvalifikācijas pilnveidē	P04-02	8285 (2019)	8200 (2027)	RIIMC (RD IKSD)
Organizēto pasākumu skaits pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveidei	P04-02	348 (2019)	300 (2027)	RIIMC (RD IKSD)
Dalībnieku skaits, kuri saņēmuši apliecinību par piedalīšanos neformālās izglītībasursos	P04-05	2088 (2019)	1500 (2027)	Jauns rādītājs, RIIMC (RD IKSD)
Piedāvāto neformālo izglītības mācību un pieredzes pasākumu skaits	P04-05	176 (2019)	150 (2027)	Jauns rādītājs, RIIMC (RD IKSD)
Audzēkņu skaits interešu izglītības programmās pašvaldības izglītības iestādēs	P04-06			RD IKSD (VIIS informācija)
▼ interešu izglītības		23 715 (2019)	20 000 (2027)	
▼ profesionālās ievirzes sporta izglītības		799 (2019)	670 (2027)	
▼ profesionālās ievirzes mūzikas un mākslas izglītības		725 (2019)	600 (2027)	
▼ vispārējās izglītības (skolas)		54 580 (2019)	50 000 (2027)	
Organizētās izglītības iestāžu nometnes vai/un tajās iesaistītie bērni un jaunieši	P04-06			RD IKSD
▼ nometņu skaits		218 (2019)	190 (2027)	
▼ iesaistīto bērnu skaits		9002 (2019)	7840 (2027)	
Atbalstītie interešu pasākumi vai/un aktivitātes un tajās iesaistītie izglītojamie	P04-06			RD IKSD
▼ pasākumu skaits		110 (2019)	100 (2027)	
▼ izglītojamo skaits		37 000 (2019)	30 000 (2027)	
Audzēkņu skaits izglītības programmās profesionālās ievirzes izglītības iestādēs	P04-06			RD IKSD (VIIS informācija)
▼ sporta		7477 (2019)	7250 (2027)	
▼ mūzikas un mākslas		3573 (2019)	3520 (2027)	
Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības iestāžu sporta veidu attīstības programmās	P04-06	166 (2019)	170 (2027)	RD IKSD

DAUDZVEIDĪGU UN KVALITATĪVU MĀJOKĻU PIEEJAMĪBA

MĒRĶIS

Veidot un īstenot atvērtu un uz vienlīdzīgiem nosacījumiem balstītu mājokļu lokālpolitiku Rīgā, kura iemieso nacionālos plānošanas dokumentos izvirzītos mērķus, lai kvalitatīvu dzīvojamo fondu padarītu pieejamu plašām sabiedrības grupām, kam šāds stabilitātes un pamattiesību nodrošināšanas atbalsts ir nepieciešams neatkarīgi no dzīvojamās platības īpašumtiesību statusa. Īstenojot mājokļu programmu, līdz 2027. gadam kompleksi un kvalitatīvi atjaunot ne mazāk kā 1000 daudzdzīvokļu ēkas.

Viens no pašvaldības galvenajiem uzdevumiem tuvākajos gados ir veicināt kvalitatīvu un ilgtspējīgu dzīvojamā fonda atjaunošanu (kompleksu renovāciju), jaunu mājokļu pieejamību (pārbūves vai jaunbūves) un īres tirgus stabilizāciju, būtiski paplašinot iespējas pastāvīgu mājvietu pilsētā saglabāt rīdniekiem un veicinot speciālistu, ģimeņu un uzņēmēju pārcelšanos uz galvaspilsētu. Lai to panāktu, nepieciešams izveidot kompetences centru pašvaldībā mājokļa jomā, izstrādāt un ieviest pārdomātu mājokļu politiku un izveidot rīcības programmu, noteikt skaidrus mērķus un par to izpildi atbildīgās institūcijas. Tāpat nepieciešams analizēt tādu faktorus kā mobilitāte, darba iespējas, dažādi īpašumtiesību aspekti, rast iespējas kompleksai iekškvartālu revitalizācijai un kopienu stiprināšanai dažādās apkaimēs. Atjaunojot novecojušo dzīvojamo fondu, svarīgi ir nodrošināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, uzlabot vides veselības rādītājus un ieviest plašus vides pieejamības risinājumus, kā arī būtiski uzlabot dzīvojamās vides kvalitāti.

Līdztekus fiziskās vides sakārtošanai nepieciešams izstrādāt mērķtiecīgu un efektīvu sociālā atbalsta mehānismu mājokļu pieejamībai. Izvēlētajiem instrumentiem jānodrošina mājokļa izmaksu samazināšana vai kompensēšana atbilstoši tirgus situācijai atbalstāmās mājsaimniecībās, kā arī jānodrošina mājokļa saglabāšanas iespējas grūtībās nonākušām mājsaimniecībām. Jāturpina sociālo mājokļu fonda paplašināšana, nodrošinot pieprasījumu (rindu īsi-

nāšana) un mazinot šādu mājokļu koncentrēšanos vienuviet.

Mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos nepieciešams veicināt kvalitatīvu un ekonomisku mājokļu pieejamību, mazināt iedzīvotāju aizplūšanu no pilsētas un rast iespēju sniegt atbalstu mājokļu jautājumos gan ģimenēm, gan jaunajiem profesionāļiem, gan citām rīdzinieku grupām.

Veidojot un īstenojot mājokļu politiku, vērā ņemami pieejama un videi draudzīga mājokļa kritēriji. Pieejams mājoklis ir mājoklis dažādiem maksātspējas līmeņiem; tas ir daudzveidīgs, ar iespēju izvēlēties noteiktam dzīves posmam atbilstošāko; mājoklī ir nodrošināta vides pieejamība; mājokļu atjaunošana norit kompleksi, ilgtspējīgi un ekonomiski pamatoti. Videi draudzīgs mājoklis ir energoefektīvs mājoklis, kurā izmantoti ilgtspējīgi materiāli, ievēroti aprites ekonomikas principi un gaisa kvalitātes, insolācijas un citas prasības.

NEPIECIEŠAMĪBA PAPLAŠINĀT IZPRATNI PAR TO, KAS IR PIEEJAMS MĀJOKĻIS

MĒRĶIS LĪDZ 2027. GADAM KOMPLEKSI UN KVALITATĪVI ATJAUNOT NE MAZĀK KĀ 1000 DAUDZDZĪVOKĻU ĒKAS

Mājokļa izdevumi pret rīcībā esošo ienākumu

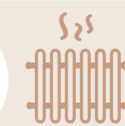
12,2%
2020

9,4%
2027

Siltumenerģijas patēriņa samazinājums daudzdzīvokļu ēkām uzraudzības periodā

0%
2020

19,9%
2027

- △ Mājokļu attīstību Rīgā trūkst vienota redzējuma un politiskas ieinteresētības, līdz ar to šim jautājumam netiek veltīti pienācīgi resursi, bet normatīvā vide, funkcijas un atbildība par šiem jautājumiem kļūst arvien sadrumstalotāka un nefunkcionē
- △ Iedzīvotāji aizplūst no pilsētas centra, palielinās tukšo mājokļu skaits (2019. gadā 28 670 tukšu mājokļu, kuros neviens nav deklarējis), neizmantotās dzīvojamās platības RVC pārtop par birojiem vai Airbnb tipa viesnīcām. Aug dzīves dārdzība, kas aizvien tālāk izstumj mazāk maksāspējīgos pilsētniekus
- △ Iedzīvotāju koncentrēšanās ārpus pilsētas deldē Rīgas ienākumus no viņu maksātajiem nodokļiem un stiprina iesīkstējušus pārvietošanās paradumus, kas aizvien negatīvāk ietekmē galvaspilsētas infrastruktūru
- △ Mazinoties Rīgas ienākumiem, mazinās pilsētas spēja piedalīties savu prioritāro teritoriju attīstīšanā, līdz ar to aizvien lielāks finanšu slogs tiek pārliekts uz privāto attīstītāju pleciem
- △ Sociālie mājokļi tiek celti vienkopus, nomaļās pilsētas daļās, un to skaits joprojām ir nepietiekams (2019. gadā rindā uz pašvaldības īres dzīvokļiem bija 3401 maznodrošinātā persona)
- △ Sociālais mājoklis kalpo par atbalstu vienīgi iedzīvotājiem ar viszemākajiem ienākumiem, kas savukārt veicina būtisku teritoriālu sociālo noslāņošanās un nevienlīdzību pilsētā
- △ Jāvairo izpratne par sociālo mājokli un kā alternatīva brīvajā tirgū izīrējamai dzīves platībai jāattīsta zemākas cenas mājokļi dažādiem sociālajiem slāņiem
- △ Pieaug mājokļu deficīts un pārapspiedība – vidējā mājokļa platība uz vienu cilvēku galvaspilsētā ir 31 m², Rīgas mikrorajonos – 20,5 m², turpretim Pierīgā – 50 m² (Latvijā – 40 m²)
- △ Būtiski ir apgrūtināta dzīves vides mobilitāte – mainoties vajadzībai pēc dzīvojamās platības vai cita novietojuma, ir sarežģīti vai neiespējami atrast piemērotu piedāvājumu īres tirgū
- △ Trūkst mūsdienu dzīves standartam atbilstoša mājokļu piedāvājuma, ēkas turpina novecot – problēmas sagādā to nolietojums un sliktais tehniskais stāvoklis. Aizvien biežāk ekonomiskajā segmentā tiek veidoti neatbilstoši mazi dzīvokļi, kas neatbilst vispārpieņemtiem kvalitātes standartiem, – tas iezīmē vienota mājokļa kvalitātes standarta trūkumu
- △ Padomju laikos būvētajām daudzdzīvokļu ēkām nav nodrošināta vides pieejamība (nav pandusu, liftu), publiskā ārtelpa ir fragmentēta, trūkst autostāvvietu, drošu velo un ratiņu novietņu
- △ Kompleksa padomju laikos būvēto daudzdzīvokļu ēku atjaunošana ir apgrūtināta – nāmiem trūkst veiksmīgu apsaimniekotāju (būtisks skaits šo namu joprojām nav pārņemts dzīvokļu īpašnieku biedrību valdījumā), ir zema iedzīvotāju sociālā aktivitāte, trūkst aktīvu līderu, kas rosina pārmaiņas. Īpašnieku kopības lēmumu pieņemšanas process ir neefektīvs, trūkst vienotas izpratnes par nepieciešamību ieguldīt kopējā īpašuma sakārtošanā
- △ Atbalsta programmas mājokļu atjaunošanai ir fragmentāras un īslaicīgas, un, lai tajās iekļūtu, nepieciešama sarežģīta un ilga dokumentācijas kārtošana
- △ Ēku īpašnieku uzkrājumi ir nepietiekami, un nereti parādsaistības apgrūtinā finansējuma saņemšanu atjaunošanai. Namu energoefektivitātes uzlabojumi nav veikti pienācīgā apmērā, neskatoties uz to, ka tam ir pieejami dažādi ES finanšu resursi
- △ Nepieciešama strauja, ilgtspējīga, aprītes ekonomikas principos balstīta ēku atjaunošana

- ▲ Aktīvākai nozares sakārtošanai izveidot mājokļu politiku un programmu
- ▲ Definēt visiem saistošu mājokļa standartu
- ▲ Veidot mājokļa atbalstu plašākai sabiedrības daļai
- ▲ Nodrošinot pieejamāku mājokli, izskatīt motīvējoša NĪN piemērošanas modeļa izveidi.
- ▲ Mājokļa funkcijai izmantot pilsētas daļas ar zemu apdzīvojuma blīvumu (piemēram, centra un perifērijas apkaimes)
- ▲ Izskatīt tukšos īpašumus kā potenciālu īres fonda attīstībai (vienkāršas īres mājas Rīgā, kur piedāvāt dzīvokļus, piemēram, studentiem, pašvaldībā strādājošajiem) un iespēju arī pašvaldībai piedāvāt noma neizmantotus dzīvokļus vidējā termiņā īres rindas mazināšanai (nepieciešami finanšu un administratīvie resursi)
- ▲ Uzlabojumus pilsētvidē un mikromobilitātes attīstību izmantot kā veicinošus elementus pilsētas centra iedzīvināšanai un mājokļa funkcijas spēcīnāšanai
- ▲ Uzlabot cilvēkresursu kapacitāti un zināšanas mājokļu jautājumos pašvaldībā, valsts struktūrās un sabiedrībā kopumā
- ▲ Demonstrēt īpašumu vērtības izmaiņas pēc atjaunošanas un/vai pienācīgas uzturēšanas, ietverot uzskatāmus aprēķinus
- ▲ Mājokļu īres tirgus regulēšanā iesaistīt publisko sektoru
- ▲ Motivēt mājokļu īpašnieku atjaunot savus īpašumus
- ▲ Sekmēt aktīvo iedzīvotāju biedrību skaita pieaugumu un to iesaistīšanos nozares jautājumu sakārtošanā
- ▲ Veicināt īpašnieku un publiskā sektora sadarbību īpašumu sakārtošanā
- ▲ Sekmēt pašvaldības, valsts, NVO un ES institūciju (EIB, EBRD) sadarbību nozares sakārtošanā
- ▲ Jaunu īres mājokļu būvniecību īstenot sadarbībā ar privāto un bezpeļņas sektoru
- ▲ Labās prakses jautājumos piedalīties pieredzes apmaiņā ar citām valstīm un pilsētām
- ▲ Jaunajām ģimenēm un jauno vecāku ģimenēm izveidot individuālu atbalstu vaučera veidā
- ▲ Mājokļu politikas īstenošanā integrēt dažādus finanšu avotus (ES granti, ALTUM un citi ilgtermiņa aizdevumi, pensiju fondi, privātais kapitāls)
- ▲ Mājokļu atjaunošanai izveidot finanšu instrumentu – rotācijas fondu
- ▲ Ieviest aprītes ekonomiku ēku būvniecībā, apsaimniekošanā, atjaunošanā un pārvaldībā
- ▲ Stiprināt ar ēku būvniecību, apsaimniekošanu un atjaunošanu saistīto speciālistu zināšanas un izpratni par ilgtspēju un aprītes ekonomiku

5.1. VEIDOT UN ĪSTENOT PĀRDOMĀTU UN UZ VIENLĪDZĪGIEM NOSACĪJUMIEM BALSTĪTU MĀJOKĻU PROGRAMMU RĪGĀ

Izveidot kompetences centru, kas izstrādā un ievieš Rīgas mājokļu programmu; apkopo kvalitatīvu informāciju par dzīvojamo fondu pašvaldībā; uzkrāj zināšanas un labās prakses piemērus par mājokļa jautājumiem; piesaista finanšu avotus un līdzdarbojas jaunu finanšu instrumentu ieviešanā; īsteno energoefektivitātes uzlabošanas un klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus, kā arī īsteno attiecīgu monitoringu; nodrošina arhitektūras risinājumu izstrādi tipveida atjaunošanas projektiem; konsultē iedzīvotājus par mājokļu jautājumiem; nodrošina mājokļu jomas interešu pārstāvniecību valsts un ES līmenī; kā arī palīdz iedzīvotājiem ar izdevīgu ilgtermiņa aizdevumu piesaisti (rotācija fonds un citi avoti).

Veikt mērķtiecīgas aktivitātes, kas saistītas ar pārvaldības jautājumu un iekšējo procedūru optimizēšanu (tipveida projekti, dokumentu paraugi, saskaņošanas procesu optimizācija u.c.)

5.2. NODROŠINĀT MĀJOKĻU PIEEJAMĪBU DAŽĀDĀM IEDZĪVOTĀJU GRUPĀM

Sociāla pieejamība: Noteikt un atbalstīt mērķa grupas, kam nepieciešams atbalsts kvalitatīva mājokļa iegūšanā (piem., maznodrošinātie, seniori ar zemiem ienākumiem, personas ar invaliditāti, iedzīvotāji ar zemiem un vidējiem ienākumiem, kas neklasificējas maznodrošināto statusam, bet nespēj pretendēt uz hipotekāro kredītu un/vai valsts atbalstu). Arī turpmāk attīstīt sociālo mājokļu fondu, cenšoties to izvietot līdzās citiem mājokļu tipiem.

Ekonomiska pieejamība: Veicināt izmaksu ziņā pieejamu īres mājokļu attīstību pašvaldībā un to pieejamību mājsaimniecībām ar nepietiekamiem ienākumiem un citām prioritāri atbalstāmām grupām (ģimenes, jaunajiem profesionāļi u.c.). Attīstīt mājokļa saglabāšanas atbalsta mehānismus mājsaimniecībām, kas nokļuvušas īslaicīgās grūtībās (piemēram, ekonomikas lejupslīdes, bezdarba, slimības, komunālo parādu vai hipotekārā kredīta atmaksas grūtību dēļ).

Fiziska pieejamība: Veicināt vides pieejamības risinājumu ieviešanu visos atjaunojamajos namos, nodrošinot universālu piekļuvi mājokļiem gan personām ar invaliditāti, gan senioriem, vecākiem ar bērniem.

5.3. VEICINĀT KOMPLEKSU DZĪVOJAMĀ FONDA ATJAUNOŠANU UN SEKMĒT DZĪVES TELPAS UZLABOŠANU

Veicināt dzīvojamo namu atjaunošanu, īpašu akcentu liekot uz inovatīviem ilgtspējas aspektiem un stimulējošiem mehānismiem kompleksai atjaunošanai, jo, tikai kompleksi skatot ēkas un tās apkāmes izaicinājumus, iespējams panākt būtisku dzīves telpas uzlabošanu. Jāveido ēku īpašniekus motivējošu ilgtermiņa mehānismu kopums, kas viņiem atvieglotu pārdomātu mājas apsaimniekotāja izvēli; kompleksas un ilgtspējīgas atjaunošanas iespēju un priekšrocību izvērtēšanu; izpratni par pieejamo atbalstu un sagatavojamo dokumentāciju; kā arī pozitīva lēmuma pieņemšanu par kompleksu ēkas atjaunošanu. Tāpat jāstiprina atsevišķi īstenoto projektu savstarpējā koordinācija, detalizējot apkaimju un pagalmu līmeņu plānus.

5.4. JAUNU MĀJOKĻU ATTĪSTĪBA

Veidot skaidru redzējumu par jaunu mājokļu vajadzībām pilsētā. Koordinēt valsts un pašvaldības atbalsta mehānismus jauna dzīvojamā fonda attīstībai. Mazināt birokrātisko slogu būvniecības ieceru attīstības un saskaņošanas procesā. Veicināt iedzīvotāju sociālo un ekonomisko dažādību, jaunattīstāmos projektos mijot dažādu kvalitātes un ērtības standartu mājokļus ar pašvaldības atbalstītu dzīves telpu (sociālajiem mājokļiem).

PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par mājokļu piedāvājumu Rīgā	P05-01, P05-02, P05-03, P05-04	43% (2019)	60% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par mājokļu kvalitāti Rīgā kopumā	P05-03, P05-04, P05-01	44% (2019)	73% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Mājsaimniecību īpatsvars, kuras norādījušas atsevišķas problēmas sava mājokļa vidē	P05-03, P05-01			CSP
▼ troksnis no kaimiņu dzīvokļiem, kāpņu telpas, ielas vai āra		19,9% (2020)	17% (2027)	
▼ apkārtējās vides piesārņojums, putekļi un citas vides problēmas dzīvesvietas tuvumā		21,3% (2020)	18% (2027)	
▼ vardarbība un augsts noziedzības līmenis apkārtnē		9,5% (2020)	7% (2027)	
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par mājokļa drošību	P05-03	Tiks noteikta 2021. g.	85% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Mājokļa izdevumi pret rīcībā esošo ienākumu	P05-01, P05-02, P05-03	12,2% (2020)	9,4% (2027)	CSP
Siltumenerģijas patēriņa samazinājums daudzdzīvokļu ēkām uzraudzības periodā	P05-03	0% (2020)	19,9% (2027)	REA
Pozitīvs iedzīvotāju viedoklis par mājokļa pieejamību Rīgā	P05-01, P05-02	Tiks noteikta 2021. g.	65% (2027)	Jauns rādītājs, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Pozitīvs iedzīvotāju viedoklis par atbalstu mājokļa atjaunošanai	P05-01, P05-03	Tiks noteikta 2021. g.	60% (2027)	Jauns rādītājs, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Dzīvokļu skaits sociālajās mājās / sociālo dzīvokļu skaits ārpus sociālajām mājām	P05-01, P05-02	1800/316 (2021)	2500/600 (2027)	RD MVD
Personu/ģimeņu skaits, kuras reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma dēļ	P05-01, P05-02	2724 (01.01.2021.)	1200 (2027)	RD MVD
Mājsaimniecību īpatsvars, kuras norāda uz neapmierinošiem mājokļa apstākļiem	P05-01, P05-03	22,9% (2019)	18,1% (2027)	CSP
Mājsaimniecību īpatsvars, kuras mājokļa uzturēšanas izdevumus uzskata par lielu apgrūtinājumu	P05-01, P05-02	20,3% (2020)	15% (2027)	CSP
Pozitīvs iedzīvotāju viedoklis par mājokļa kvalitāti	P05-03, P05-04	44% (2019)	60% (2027)	Pētījums reizi četros gados
Dzīvojamais fonds	P05-04, P05-03			CSP
▼ kopējā platība		19 967 tūkst. m ² (2019)	20 949 tūkst. m ² (2027)	
▼ platība uz 1 pastāvīgo iedzīvotāju		31,6 m ² (2019)	34,4 m ² (2027)	
Dzīvojamā fonda samaksātā apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī	P05-03, P05-02	66 centi/ 1 m ² (2019)	69,3 centi/ 1 m ² (2027)	CSP
Gadā ekspluatācijā pieņemto (2 vai vairāk dzīvokļu) ēku platība	P05-04	199 tūkst. m ² (2019)	397 tūkst. m ² (2027)	CSP
Izsniegto būvatļauju skaits dzīvojamām mājām: jaunbūves, pārbūves, atjaunošanas (3 un vairāk dzīvokļu nami)	P05-04, P05-03	110	150 (2027)	Rīgas pilsētas būvvalde
Ekspluatācijā nodoto dzīvojamo ēku skaits: jaunbūves, pārbūves, atjaunošanas (3 un vairāk dzīvokļu nami)	P05-04, P05-03	73	100 (2027)	Rīgas pilsētas būvvalde

UZDEVUMU IZPILDES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Ar pašvaldības atbalstu pielāgoto dzīvokļu skaits personām ar invaliditāti	P05-02	63 (2019)	465 (2027)	RSD
Pēc atbalsta programmām atjaunotās daudzdzīvokļu ēku skaits uzraudzības periodā	P05-03	0 (2019)	1965 (2027)	REA
Ar pašvaldības līdzfinansējumu realizēto bīstamības novēršanas kumulatīvais projektu skaits dzīvojamās mājās	P05-03	5 (2019)	215 (2027)	RD ĪD, RD VDBK
Ar pašvaldības līdzfinansējumu realizēto siltināšanas kumulatīvais projektu skaits dzīvojamās mājās	P05-03	0 (2019)	210 (2027)	RD ĪD, RD VDBK
Personu skaits, kuras saņēmušas pašvaldības palīdzību mājokļa jautājuma risināšanai	P05-02	489 (2020)	600 (2027)	RD MVD

MŪSDIENĪGA UN ATVĒRTA PILSĒTAS PĀRVALDĪBA

MĒRĶIS

Panākt, ka Rīgas pašvaldībā ir caurskatāma, godīga, uz iedzīvotājiem orientēta pārvalde, ko nodrošina atbildīgi, iniciatīvas pilni un uz pastāvīgu izaugsmi vērsti darbinieki. Nodrošināt ērtus, pieejamus, lieku birokrātiju izslēdzošus pakalpojumus. Pašvaldības lēmumus balstīt datos un apspriest ar mērķgrupām. Nodrošināt, ka 2027. gadā 70% iedzīvotāju ir apmierināti ar pašvaldības darbu kopumā.

Prioritāte atbalsta mūsdienīgas, pieejamas un uz klientu orientētas publiskās pārvaldes veidošanu ar ātriem un ērtiem pakalpojumiem, ko nodrošina optimāli un resursus taupoši procesi. Koordinētu, ātru un uz rezultātu orientētu krīzes pārvaldības sistēmu. Pašvaldības darbinieki ir ieinteresēti problēmjautājumus risināt pēc būtības un lēmumu pieņemt profesionāli. Viņu motivāciju un kompetenci pastāvīgi paugstina profesionālie forumi un apmācības.

Ļoti svarīgs aspekts ir pārvaldes tuvināšana iedzīvotājiem gan no pakalpojumu teritoriālās pieejamības, gan no iedzīvotāju "sadzirdēšanas" viedokļa (apkaimeju koordinatori, apkaimeju apmeklētāju centri). Būtiski ir veicināma reaģēšana uz mainīgajām sabiedrības vajadzībām, kā arī pārvaldības atklātība un lielāka caurskatāmība, lai mazinātu iedzīvotāju negatīvo attieksmi un veicinātu viņos izpratni par dažādiem procesiem. Iespējams, veidojamas jaunas sadarbības formas starp pašvaldības iestādēm darba efektivizācijas nolūkā. Pašvaldības darbība tiek optimizēta, īstenojot savstarpēju koordināciju un pārskatot darbu deleģējumus.

Joprojām daudz uzmanības veltāms datu un informācijas pieejamībai atvērto datu veidā, kuri ir ļoti nepieciešami gan pašai pašvaldībai, gan tās klientiem – uzņēmumiem un iedzīvotājiem. Tāpat nepieciešams turpināt e-pakalpojumu pilnveidošanu un iedzīvotāju izglītošanu to izmantošanā.

Pašvaldības budžets tiek saplānots 3 gadiem, un tas notiek atbilstoši Rīgas attīstības programmas investīciju plānam. Pašvaldības kapitālsabiedrību pārvaldība

un darbība virzāma uz pilnīgu caurskatāmību, tostarp to valdes un padomes locekļu atlasē. Lai vairotu sabiedrības ticību, ka pašvaldības institūcijas ar budžeta līdzekļiem rīkojas efektīvi, meklējamas jaunas un iedarbīgas iepirkumu uzraudzības metodes, tostarp veicinot sabiedrības līdzdalību šajā jomā. Lai efektīvāk pārvaldītu publiskos resursus, īstenojami zaļie un inovatīvie iepirkumi, kā arī publiskā un privātā partnerība.

Informācija par pašvaldības darbu ir pieejama, aktuāla un viegli saprotama. Valsts noteiktie līdzdalības regulējumi paredz pietiekami plašu sabiedrības līdzdalības ietvaru, tomēr prioritāri risināmās problēmas ir saistītas ar šīs līdzdalības realizēšanu. Rīgas pašvaldība ne tikai informē sabiedrību, bet arī iesaista to nozīmīgu projektu un stratēģisko plānu izveidē un dizainā, kā arī veicina iedzīvotāju iesaistīšanos brīvprātīgā darbā. Pašvaldība attīsta dažādas līdzdalības formas, piemēram, digitālās līdzdalības rīkus. Pašvaldība būtisku lēmumu pieņemšanā konsultējas ar visām iesaistītajām mērķgrupām, t.sk. uzņēmējdarbību veicinošām organizācijām.

Svarīga ir bērnu un jauniešu iekļaušana gan pašvaldības attīstības veicināšanā, gan sabiedriskajā dzīvē kopumā. Priekšnosacījums tam, lai šī līdzdalība būtu jēgpilna, darbs ar jaunatni pašvaldībai jāattīsta sistēmiski, pilnveidojot infrastruktūru, iesaistīto personu kompetenci un institucionālo sadarbību, kā arī piedāvājot inovatīvus risinājumus un daudzveidīgas atbalsta formas.

VĒLAMIE RĀDĪTĀJI UZ 2027

70%

iedzīvotāju
apmierinātība ar
pašvaldības darbu
kopumā

85%

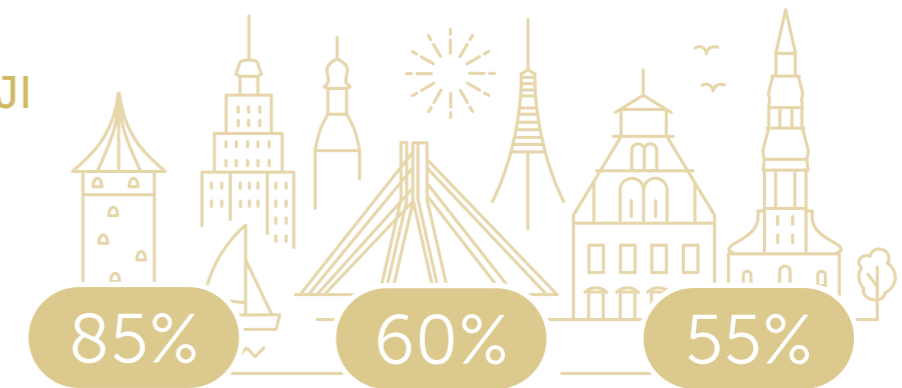
iedzīvotāju vēlme
dzīvot Rīgā

60%

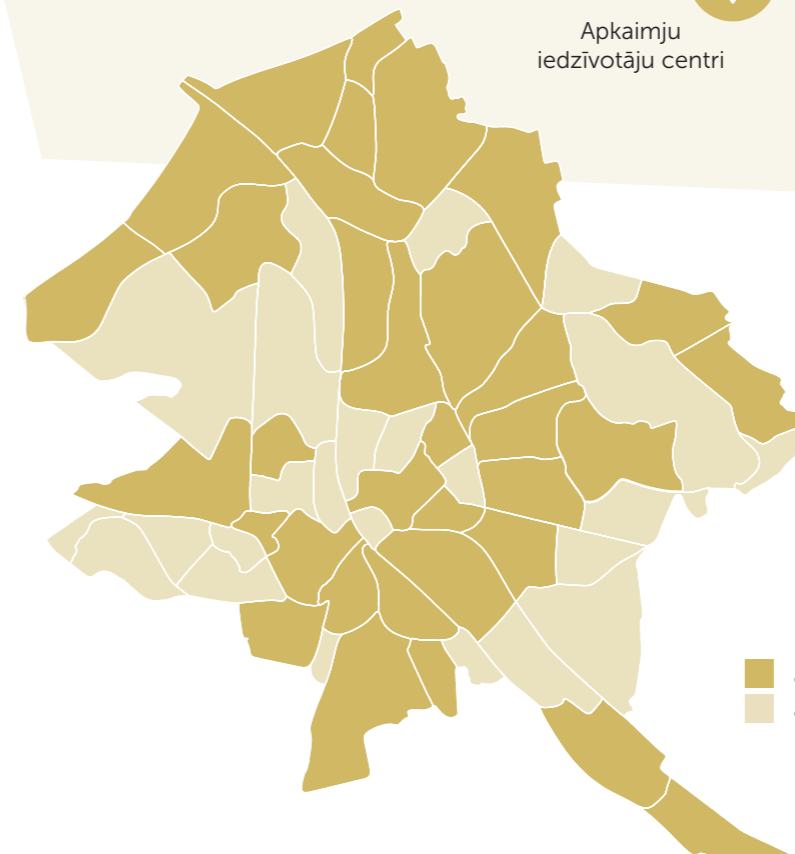
iedzīvotāju pozitīvs
vērtējums par iespēju
saņemt informāciju par
pašvaldības darbu)

55%

iedzīvotāju pozitīvs
vērtējums par iespēju piedalīties
pilsētas attīstības plānošanas
pasākumos un lēmumu pieņemšanas
procesos, izteikt savu viedokli

MŪSDIENĪGA UN ATVĒRTA PILSĒTAS PĀRVALDĪBA

■ apkaime ar apkaimes biedrību(-ām)
■ apkaime bez apkaimes biedrības

RĪGAS APKAIMES JŪNIJS 2021

IZAICINĀJUMI

- ▲ Nepieciešams līdzsvarot sabiedrības intereses. Publiskā projektu un plānu apspriešana rāda, ka dažādus jaunievedumus un attīstības virzienus sabiedrība uztver dažādi. Komunikācija un iesaiste procesos vēl aizvien ir liels izaicinājums, jo joprojām nozīmīga sabiedrības daļa neiesaistās pilsētas attīstības procesos, kā arī pašvaldība ne vienmēr ir pietiekami pretimnākoša un gatava pielāgot idejas
- ▲ Vērojams lēmējvaras un izpildvaras sadarbības trūkums, lai radītu mūsdienīgu un atvērtu pilsētas pārvaldību. Efektīvas un uz ekspertīzi balstītu lēmumu pieņemšanas pamatā ir savstarpēja sadarbība un uzticība starp politiķiem un izpildvaru
- ▲ Rīgas uzdevumu pildīt valsts galvaspilsētas un RMA centra funkcijas, kā arī nodrošināt visas valsts starptautisko konkurētspēju bremsē jau ilgstošs konstruktīvas sadarbības trūkums ar valsts sektoru. Pilsētas starptautiskās konkurētspējas stiprināšanai nepieciešamo ES un nacionālo investīciju novirzīšana citiem mērķiem rada grūtības ar galvaspilsētas funkciju izpildi un RMA nozīmes infrastruktūras radīšanu
- ▲ Politisko peripetiju, kā arī izpildvaras augstākā līmeņa vadītāju maiņas dēļ bieži vien būtiski ir mainīti iepriekš pieņemtie lēmumi, tāpēc trūkst lēmumu pēctecības
- ▲ Atalgojuma atšķirības ar privāto sektoru, labas reputācijas trūkums, kā arī pašvaldības lēmumu politizācija ievērojami vājinājusi iedzīvotāju motivāciju strādāt pašvaldībā
- ▲ Darbinieku kompetences, kā arī esošā IKT infrastruktūra ne vienmēr spēj nodrošināt dažādu inovāciju testēšanu un ieviešanu pašvaldībā
- ▲ Pašvaldībā joprojām ir sarežģītas birokrātiskas procedūras, kas liedz ātri un efektīvi ieviest jaunas idejas un nestandarta risinājumus
- ▲ Projektu ieceru saskaņošanas process ir pārāk garš, un rezultātā nozīmīgi investori izvēlas citas lokācijas Latvijā vai ārpus tās
- ▲ Pašreizējie pašvaldības datu ievākšanas un uzturēšanas risinājumi nav savstarpēji integrēti, ir tehnoloģiski novecojuši un pilnībā nenodrošina pašvaldības uzdevumu un funkciju izpildi
- ▲ Budžeta un stratēģiskie mērķi nav sasaistīti. Pašlaik plānošana ir atrauta no reālām investīcijām. Stratēģiskie mērķi un budžetu kodu atšķirības kavē procesa caurskatāmību un plānošanas dokumentu nozīmi nonivelē līdz formalitātei
- ▲ Pašvaldības uzņēmumiem nepieciešamas fundamentālas pārmaiņas, optimizējot ekonomiskās darbības, kā arī uzlabojot pārvaldības procesus
- ▲ Grūti ir atrodama un saprotama informācija par pašvaldību iestāžu kompetenci. Nav strukturēta un vienviet atrodama informācija par aktuāliem projektiem ar līdzdalības iespējām
- ▲ Pašvaldība tiek pārvaldīta ļoti centralizēti un pēc sektoriālā principa (liela ietekme ir departamentiem, savukārt izpilddirekciju funkcijas ir minimālas). Nepieciešams izvērtēt izpilddirekciju funkcijas un tuvināt pašvaldības pakalpojumus apkaimēm
- ▲ Gadiem iesakņotā pašvaldības pārvaldes struktūra ir novecojusi un vairs nespēj nodrošināt visu pilsētai svarīgo funkciju deleģējumu, turklāt virkne funkciju starp iestādēm pārklājas
- ▲ Jaunatnes politika un sabiedrības integrācija un līdzdalība nav pietiekami integrētas pašvaldības rīcības politikā
- ▲ Sabiedriskās kārtības nodrošināšanā iesaistītajiem resursiem nav vienotas koordinēšanas

IESPĒJAS

- ▲ Veicināt iedzīvotāju izpratni par sabiedrības līdzdalības nozīmību pilsētas attīstības procesos
- ▲ Veikt pašvaldības funkciju auditu (finansēm, robežām, deleģējumiem), skaidri nosakot katras iestādes kompetenci
- ▲ Izvērtēt iespēju izveidot starpsektoru struktūrvienību (Pārresoru koordinācijas centru), kas koordinētu pašvaldības stratēģisko darbību
- ▲ Strukturēt un atvērt pašvaldības datus. Tie nodrošinātu e-pakalpojumu ieviešanu un attīstīšanu, informatīvo pamatu uzņēmējiem IKT risinājumu izstrādei (lietojumprogrammas, mobilās aplikācijas), sakārtojot pilsētas administrēšanas un attīstības jautājumus, kā arī viēdās pilsētas risinājumu ieviešanu
- ▲ Sadarboties ar politiķiem, definēt deputātu un izpildvaras atbildību. Sarīkot semināru ciklu jaunievēlētajiem politiķiem par pilsētas stratēģiskajiem plāniem. Politisko programmu uzsvarus sasaistīt ar pilsētas stratēģiskajām prioritātēm
- ▲ Nodrošināt izpildvaras izglītošanu un kapacitātes paplašināšanu. Piedalīšanās apmācībās, starptautiskos projektos, semināros un pieredzes apmaiņas braucienos veicina izpildvaras izaugsmi un jaunu iemaņu apguvi, kā rezultātā Rīgā ir iespējams pilotēt un ieviest inovatīvus risinājumus dažādās pašvaldības atbildības jomās
- ▲ Ieviest attālinātā darba iespējas. Covid-19 krīze pierādīja, ka sabiedriskais sektors var produktīvi strādāt attālinātā režīmā un tādējādi taupīt resursus un laiku. Tas būtu kombinējams ar darbu klātienē, kā arī reglamentējams vispārējā pašvaldības darba efektivizācijas procesā
- ▲ Īstenot lielāku sadarbību ar valsti un savu interešu aizstāvību. Nepieciešama tieša pašvaldības pārstāvniecība komunikācijā ar valsts iestādēm. Kopā ar jauno RD sasaukumu ir iespēja veikt kvalitatīvus uzlabojumus gan komunikācijā, gan izveidojot formātu regulārām diskusijām ar valdības iestādēm
- ▲ Budžeta izdales politikā rezervēt/palielināt noteiktu izdevumu īpatsvaru prioritārajām programmām. Katru gadu aktualizējot pilsētas investīciju plānus, ir skaidri jānorāda pieejamais līdzekļu apjoms katrai prioritātei, tādā veidā sekmējot pilsētas stratēģisko plānu īstenošanu
- ▲ Veidot pārvaldību, kas virzās uz definētu mērķi, bet ir elastīga sadarbībā. Ieviešot pilsētas stratēģiskās prioritātes, paturēt iespēju koriģēt plānus, ja sabiedrības viedoklis vai jaunākās sociālekonomiskās tendences būtiski mainās
- ▲ Izveidot platformu sadarbībai ar kaimiņu pašvaldībām RMA teritorijā. Rīgas attīstība norit ciešā saistībā ar apkārtējām pašvaldībām, tāpēc, radot vienotu sadarbības platformu, varēs koordinēti plānot vides, transporta infrastruktūras, sabiedriskā transporta un apbūves attīstību
- ▲ Lai efektīvāk pārvaldītu publiskos resursus, īstenot zaļus, sociāli atbildīgus un inovatīvus iepirkumus, kā arī publisko un privāto partnerību
- ▲ Stiprināt drošības dienestu kapacitāti un adaptāciju jauniem izaicinājumiem

6.1. PILNVEIDOT PAŠVALDĪBAS PAKALPOJUMUS, T.SK. TURPINĀT E-PAKALPOJUMU IEVIEŠANU

Lai mazinātu administratīvo slogu un izmaksas, nepieciešams maksimāli elektronizēt gan saziņu, gan pašvaldības pakalpojumus iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Tas paaugstinātu pakalpojumu līmeni un saziņu padarītu efektīvāku. Nepieciešams arī uzlabot esošos un ieviest jaunus e-pakalpojumus, lai mazinātu birokrātiskās procedūras un taupītu klientu laiku. Jānodrošina vides pieejamība klientu apkalpošanas centros iedzīvotāju kategorijām ar īpašām vajadzībām (jābūt pieejamai ne tikai klātienē, bet arī digitālajai, piemēram, jāizmanto vieglā valoda).

6.2. UZLABOT PAŠVALDĪBAS IESTĀŽU UN KAPITĀLSABIEDRĪBU DARBU, SADARBĪBU UN DARBĪBAS KOORDINĒŠANU

Veikt funkciju auditu, kā rezultātā būs skaidri noteikti deleģējumi un atbildīgie. Lai izveidotu produktīvu un maksimāli efektīvu pašvaldības struktūru, nepieciešama reorganizācija. Tiks veikti priekšdarbi korupcijas mazināšanai, nodrošinot efektīvu korupcijas risku vadību. Personāla vadība īsteno pasākumus, lai novērstu negodīgu darbinieku rekrutēšanu. Palielinājusies darbinieku uzticēšanās iekšējai trauksmes celšanas sistēmai, un par pārkāpumiem tiek ziņots. Izveidots komplekss pilsētvides pārvaldības modelis. Iepirkumu process ir maksimāli caurskatāms, tiek ieviesti inovatīvie, sociāli atbildīgie un zaļie iepirkumi. Pašvaldību iestādes darbojas, ievērojot saudzīgu attieksmi pret dabu un klimata pārmaiņām. Pašvaldības kapitālsabiedrībās tiek ieviesta jauna kapitāla daļu pārvaldības pieeja.

6.3. PADARĪT EFEKTĪVĀKU PAŠVALDĪBAS DARBU, PAAUGSTINOT DARBINIEKU KOMPETENCI UN UZLABOJOT DARBA APSTĀKĻUS

IKT atbalsta infrastruktūra un IKT pakalpojumi organizējami maksimāli efektīvi, tā palielinot pašvaldības darba efektivitāti un atdevi no investīcijām IKT attīstībā. IKT ir tikai līdzeklis vēlamajai organizatoriskajai pilnveidei, tāpēc IS izveides un attīstības pasākumi ir organizējami kā daļa noteiktas pašvaldības funkcijas vai procesa pilnveidošanas projekta aktivitātes, kur paralēli IKT jautājumiem parasti tiek veiktas procesuālas izmaiņas, normatīvo aktu grozījumi, izmaiņas struktūrvienību un amatu pienākumos, kā arī citi pasākumi. Darbinieku kompetence un motivācija tiek stiprināta, organizējot plašas apmācības un kursus, pieļaujot attālinātā darba iespējas, veicot atsevišķu darba vietu infrastruktūras uzlabojumus un realizējot pašvaldības iestāžu atjaunošanas projektus.

6.4. NODROŠINĀT KOORDINĒTU INVESTĪCIJU UN NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA PĀRVALDĪBU

Lai nodrošinātu pašvaldības budžeta (pamatbudžeta attīstības daļas, investīciju programmas, ES un citu ārējo finanšu avotu) izstrādi un pieņemšanu atbilstoši pašvaldības stratēģiskajiem mērķiem, tiek ieviests jauns pārvaldības modelis – SIS. Vienota investīciju projektu plānošana veicama ar PVM. Budžeta plānošana tiek veikta 3 gadu periodam.

Lai koordinētu pašvaldības nekustamā īpašuma attīstību, tiks izstrādātas nekustamā īpašuma pārvaldības vadlīnijas, kas nodrošinās visu struktūrvienību vienotu pieeju un sasniedzamos rezultātus. Viens no vadlīniju pamatuzdevumiem ir nodrošināt vienotu nekustamo īpašumu plānošanas sistēmu pašvaldības investīciju projektu nodrošināšanai, tai skaitā trešajām personām piederošo nekustamo īpašumu iegūšanai pašvaldības īpašumā. Izvērtēt pašvaldības nekustamos īpašumus, definēt tās nekustamo īpašumu portfeli, tai skaitā prioritāro investīciju vajadzībām (pašvaldības prioritātes, attīstāmās teritorijas, ES fondu apguve u.c.) un organizēt precīzas informācijas uzkrāšanu par nekustamā īpašuma portfeli. Tiks apsvērta pašvaldības īpašumā esošo neizmantojamo apbūvējamo zemju attīstība prioritāri attīstāmajās teritorijās, zemes izmantojot kā investīciju piesaistes instrumentu, tai skaitā izvērtējot šobrīd pašvaldības funkcijām rezervētos īpašumus un ievērojot kopējās attīstības tendences. Izstrādāt ekonomiski pamatotus rezultātīvos rādītājus nekustamā īpašuma pārvaldības procesu definēšanai un mērīšanai, kas būtu izmantojami visos plānošanas dokumentos pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai. Pašvaldības mājaslapā nodrošināt vienotu informācijas publiskošanu par pašvaldības nekustamo īpašumu un darījumiem ar to.

6.5. SEKMĒT VIENOTU KOMUNIKĀCIJU, INFORMĀCIJAS UN DATU PIEEJAMĪBU

Informācija kļūst pieejamāka, notiek datu atvēršana, tajā skaitā par publisko līdzekļu izlietojumu. Telpiskie dati tiek attīstīti un kļūst pieejami iedzīvotājiem. Datu klāsta palielināšana, sinhronizēšana un to kvalitātes paaugstināšana ļauj tos pilnvērtīgi izmantot pašvaldības funkciju un lēmumu pieņemšanas procesā. Tiek uzlabota klientu apkalpošanas centru darbība, kā arī papildus atvērta birojnīcas publiskām debatēm un sabiedrības iesaistei.

6.6. VEICINĀT IEDZĪVOTĀJU UN NVO LĪDZDALĪBU PAŠVALDĪBAI BŪTISKU LĒMUMU PIEŅEMŠANĀ UN FUNKCIJU ĪSTENOŠANĀ

Līdzdalības budžetēšanas platforma tiek uzlabota atbilstoši testa gada rezultātu analīzei. Pakāpeniski programmai tiek palielināts finansējums. Visu nozīmīgo lēmumu caurskatīšanai un iedzīvotāju iesaistei plānots izveidot NVO konsultatīvo padomi gan pašvaldībā, gan departamentos. Tiek turpināta apkaimju platforma, notiek diskusija par apkaimju robežu maiņu. Izmantojot www.apkaimes.lv tiek apkopota pārskatāma informācija par līdzdalības iespējām un finansēšanas konkursiem apkaimju identitātes un kopienu stiprināšanas mērķiem. Lai varētu nodrošināt telpas NVO, sabiedriskā labuma organizāciju pasākumiem pašvaldības īpašumā esošās telpās, nepieciešamas izmaiņas normatīvajos aktos. Līdzdalīgā plānošanas metode ieviešama visu līmeņu plānošanā, savukārt stratēģisko projektu dizaina veidošanā jāstimulē koprade ar dažādām mērķgrupām, t.sk. jauniešiem. Līdzdalība tiek veidota atbilstoši vienlīdzīgām iespējām un sociālās iekļaušanas principiem. Sadarbība paredzēta gan ar iedzīvotāju NVO, gan arī ar profesionālajām un uzņēmējdarbību veicinošām organizācijām.

6.7. ĪSTENOT RĪGAS STRATĒGISKO INTEREŠU PĀRSTĀVNICĪBU SADARBĪBĀ AR REĢIONA, VALSTS UN ĀRVALSTU INSTITŪCIJĀM

Pašvaldība turpina aktīvi piedalīties RMA savstarpējās sadarbības stiprināšanā. Tiek nodrošināta un fokusēta sadarbība ar valsts pārvaldes, pašvaldību, diplomātiskajām un konsulārajām iestādēm, LPS, LLPA un citām organizācijām, asociācijām un institūcijām. Sadarbības līgumi un memorandi ar universitātēm un citām organizācijām tiek maksimāli pietuvināti reāliem darbiem. Tiek sekmēta pilsētas līdzdalība starptautisko organizāciju un sadarbības tīklos, sadarbība ar Rīgas sadraudzības un sadarbības pilsētām, kā arī nodrošināta pašvaldības interešu pārstāvniecība ES un pašvaldības pārstāvja dalība Latvijas delegācijā darbam Eiropas Reģionu komitejā. Rīgā tiek organizētas starptautiskas konferences un semināri.

6.8. PAAUGSTINĀT DROŠĪBAS UZTURĒTĀJU DARBĪBAS EFEKTĪVITĀTI

Tiek veicināta visu ar drošību saistīto uzturētāju (pašvaldības policijas, glābšanas dienestu) kapacitāte, ņemot vērā gan vietējos izaicinājumus (teritorijas sociālā neviendabība, sabiedrības polarizācija), gan globālos (daudzkultūru vide, klimata pārmaiņas, pandēmijas draudi). Uzlabota struktūrvienību reaģēšanas kapacitāte un tehniskais nodrošinājums, kas paaugstina drošības izjūtu sabiedrībā. Ieviest un pilnveidot vienotu policijas resursu vadības modeli. Turpināt un pilnveidot preventīvo un audziņojošo darbu ar bērniem un jauniešiem. Iedzīvotāju drošības izjūtas veicināšanai attīstīt divvirzienu komunikāciju ar sabiedrību.

PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	SAGAIĀMĀ VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Vēlētāju aktivitāte pašvaldības vēlēšanās	P06-01, P06-02, P06-03, P06-04, P06-05, P06-06	40,58% (2020)	60% (2027)	CVK
Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā	P06-02, P06-03, P06-05, P06-05, P06-06	56,5% (2019)	70% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Iedzīvotāju vēlme dzīvot Rīgā	P06-02, P06-04, P06-06	Tiks noteikta 2021. g.	85% (2027)	Jauns rādītājs, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Izmanto e-pakalpojumus, intensitāte gadā	P06-01,	437 036 (2019)	500 000 (2027)	AIC
Pašvaldības dienestu administratīvie izdevumi uz 1 iedzīvotāju	P06-02	67,42 EUR (2020)	75,9 EUR (2027)	RD FD (izdevumi nepieaug straujāk par inflāciju, 2% gadā)
Personāla mainība pašvaldībā	P06-03	15,5% (2019)	10% (2027)	RD Personāla nodaļa
Positīvs iedzīvotāju vērtējums par iespēju saņemt informāciju par pašvaldības darbu (plāniem, lēmumiem utt.)	P06-01, P06-05, P06-06	46% (2019)	60% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Positīvs iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, izteikt savu viedokli	P06-02, P06-06	30,4% (2019)	55% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Apkaimju biedrību skaits	P06-06	37 (2021)	47 (2027)	RD PAD
Pašvaldības policijas darbinieku skaits uz 1000 iedzīvotājiem	P06-08	0,54 (2020)	0,6 (2027)	RPP
Apmierinātības indekss ar korupcijas risku mazināšanu pašvaldības darbā	P06-02	-40,4	0 (2027)	Jauns rādītājs, RD Centrālās administrācijas ikgadējā socioloģiskā aptauja

UZDEVUMU IZPILDES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	SAGAIĀMĀ VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Pašvaldības administrācijas piedāvāto e-pakalpojumu īpatsvars pret kopējo pašvaldības pakalpojumu skaitu	P06-01	12% (2019)	40% (2027)	AIC
Pašvaldības darbinieku skaits	P06-03, P06-02	5575 (2020)	5600 (2027)	Rīgas pašvaldības publiskais pārskats
Administratīvie izdevumi uz 1 pašvaldības darbinieku	P06-03, P06-02	7588,88 EUR	8506,93 EUR (2027)	Rīgas pašvaldības publiskais pārskats
Apmācības vai kursus apmeklējušo pašvaldības darbinieku skaits	P06-03	194 (2020)	388 (2027)	KADRI (RD Personāla nodaļa)
Budžeta ieņēmumu un izdevumu starpība pret budžeta ieņēmumiem	P06-04	-0,6% (2020)	0% (2027)	RD FD
Pašvaldības parādsaistību pamatsumma pret budžeta ieņēmumiem	P06-04	60,6%	60% (2027)	RD FD
Rīgas "Standard & Poor's" kredītreitings	P06-04	A-/Stable/A-2 (2020)	A+/Positive/A-1 (2027)	Jauns rādītājs, RD FD
Rīgā darbojošos NVO skaits, kuras parakstījušas sadarbības memorandu ar pašvaldību	P06-06	188 (2020)	305 (2027)	RD IKSD
Sadarbības projektu skaits RMA teritorijā, kumulatīvi	P06-07	0 (2020)	10 (2027)	RD PAD
Pašvaldības sadarbība ar starptautiskajām organizācijām, institūcijām, sadarbības tīkliem	P06-07	18 (2019)	19 (2027)	RD ĀP
Kopējais Rīgas sadraudzības pilsētu skaits / aktīvo sadraudzības pilsētu skaits	P06-07	30/18 (2019)	30/19 (2027)	RD ĀP
Vidējais policijas reaģēšanas laiks (ierašanās notikuma vietā)	P06-08	9:45 min (2020)	8:00 min (2027)	RPP
RPP veidoto sižetu skaits sociālajos medijos	P06-08	28 (2020)	56 (2027)	RPP
Rīgas mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits	P06-08	362 (2020)	1500 (2027)	RPP
Videonovērošanas kameru skaits pilsētas publiskajās vietās	P06-08	229 (2020)	400 (2027)	RPP
Iesaistīto personu skaits pašvaldības komunikācijā par drošības jautājumiem	P06-08	1000 (2020)	2000 (2027)	RPP

VESELĪGA, SOCIĀLI IEKĻAUJOŠA UN ATBALSTOŠA PILSĒTA

MĒRKĪS

Veidot Rīgu par tādu pilsētu, kurā veseli un sociāli nodrošināti iedzīvotāji ir pamats pilsētas konkurētspējai un kurā tiek uzlabota veselības aprūpes pieejamība un sabiedrības veselība, lai tādējādi līdz 2027. gadam pieaugtu rīdnieku veselīgi nodzīvoto gadu skaits, tiktu novērsti priekšlaicīgas nāves gadījumi un ikvienam laikus tiktu sniegts adekvāts atbalsts situācijās, kad viņš pats vai ar ģimenes locekļu palīdzību netiek galā ar grūtībām. Darbspējīgajiem rīdniekiem – iespējas saglabāt ekonomisko aktivitāti arī tuvinieku aprūpes gadījumā. Veidot Rīgu kā pilsētu, kuras iedzīvotājiem ir motivācija un iespējas dzīvot fiziski aktīvi visa mūža garumā.

Veselība, kas tiek definēta "kā pilnīgas fiziskās, garīgās un sociālās labklājības stāvoklis, nevis tikai slimības vai nespējas neesamība" (PVO), ir priekšnosacījums ilgtspējīgai sabiedrībai. Līdzīgi kā citas veselīgas pilsētas Eiropā, arī Rīgas pašvaldība īpašu uzmanību vērš uz inovāciju un zināšanu apmaiņu, kā arī uz veselības diplomātiju, sadarbojoties ar citiem pašvaldības sektoriem, kuriem ir ietekme uz rīdnieku dzīves kvalitāti, sociālo un ekonomisko aktivitāti, izglītību, kultūrvidi, rekreāciju un sabiedrības kopējo labklājību.

Veselības saglabāšanā un uzlabošanā svarīga ir veselības sistēma, kuras kopējām vērtībām un principiem jābūt vērīgiem uz solidaritāti, taisnīgumu, kvalitāti un universālumu. Tāpēc ikvienam Rīgas iedzīvotājam atbilstoši pieejamiem resursiem ir nodrošināti vienlīdzīgi veselības aprūpes pakalpojumi un veselības veicināšanas aktivitātes, ko īsteno dažādas nozares, jeb tiek ieviesta pieeja "veselība visās politikās". Tādējādi nodrošinot veselīgu un drošu vidi, ikviena vecuma iedzīvotāju izglītošanu ar mērķi veicināt veselībratību, daudzveidīgus aktīvās pārvietošanās veidus un publisko ārtelpu dažādām veselību veicinošām aktivitātēm.

Ar veselības aprūpes pieejamību pašvaldība saprot gan teritoriālu un fizisku pieejamību (izveidota un uzturēta nepieciešamā infrastruktūra), gan veselības aprūpes sistēmas kvalitāti un modernās tehnoloģijas, gan finansiālu pieejamību un piemērotību dažādām situācijām, gan arī pašvaldības spēju reaģēt uz atšķirīgām sabiedrības prasībām un gaidām. Iedzīvotāji var iegūt informāciju par aprūpes pakalpojumiem un veselību veicinošajām aktivitātēm. Plānojot un attīstot pilsētvidi, atbilstoši iespējām tiek ņemtas vērā visas iedzīvotāju

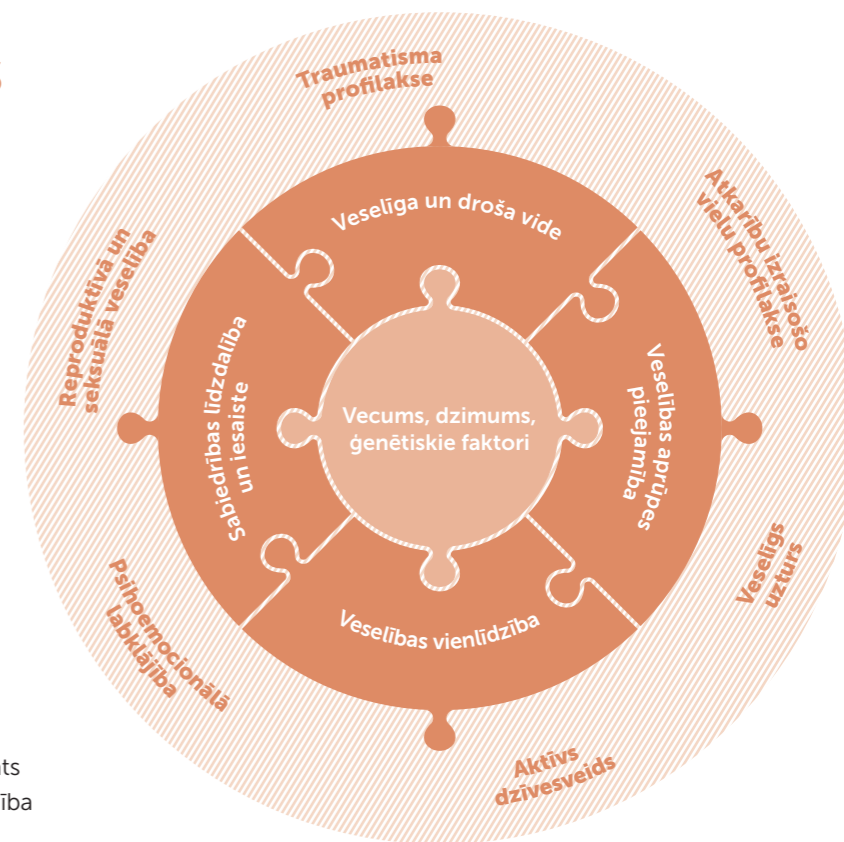
vajadzības. Turpinot attīstīt multisektorālo sadarbību, jāievieš integrētās veselības un sociālās aprūpes pakalpojumi ar dalītu finansējumu.

Pašvaldībā turpinās darbs pie tā, lai tiktu piedāvāti individuāli atbalsta risinājumi gan sociālo pakalpojumu klientiem, gan viņu tuviniekiem – atbalstu prasmju attīstībai, drošības izjūtai un ekonomiskās aktivitātes saglabāšanai. Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi tiek sniegti laikus, maksimāli samazinot birokrātiskās prasības, izmantojot e-vidi un nodrošinot konsultācijas uz laiku, kamēr situācija stabilizējas. Rīgā ir inovatīva un moderna sociālo pakalpojumu vide, kuru veido pašvaldības iestādes, kā arī nevalstiskie un privātie sociālo pakalpojumu sniedzēji.

Kvalitatīvas un modernas sociālo pakalpojumu un palīdzības sistēmas pamatā ir kompetenti un motivēti sociālā darba speciālisti, pieredzējuši un uz klientu orientēti pakalpojumu sniedzēji (neatkarīgi no to juridiskās formas), regulāra pakalpojumu izmaksu pārskatīšana atbilstoši sociāli ekonomiskajām izmaiņām un labās prakses pieredzes apmaiņa Latvijā un starptautiskā mērogā. Sociālo pakalpojumu sistēmu papildina brīvprātīgās sabiedriskās iniciatīvas, kā arī sabiedrības līdzdalība šīs sistēmas attīstībā.

Rīgas pilsētas integrācijas politikas mērķis ir radīt priekšnoteikumus aktīvai un daudzveidīgai iedzīvotāju grupu līdzdalībai un sadarbībai dažādās dzīves jomās, lai tās attīstītu savus sociālos, kultūras un pilsoniskos resursus, veidotu uz savstarpēju sapratni un cieņu balstītas attiecības un celtu savas dzīves kvalitāti mūsdienīgā, iekļaujošā un multikulturālā pilsētvidē.

VESELĪBA VISĀS PRIORITĀTĒS

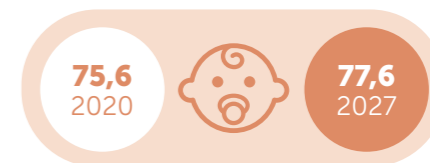

- Lietas, kuras nevaram mainīt
- Principi, pēc kuriem tiek strādāts
- Aktivitātes, ko var veikt pašvaldība

Potenciāli zaudētie mūža gadi līdz 64 g.v. uz 100 000 iedzīvotāju

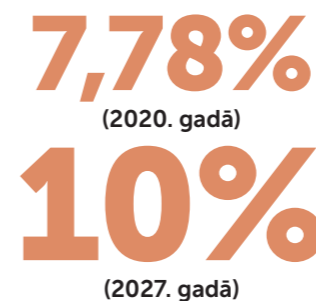

Jaunpiedzimušo paredzamais mūža ilgums

SOCIĀLIE PAKALPOJUMI, SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN VESELĪBAS APRŪPE – INVESTĪCIJAS CILVĒKU LABKLĀJĪBĀ

Sociālajai palīdzībai, sociālajiem pakalpojumiem un veselības aprūpei izlieto to līdzekļu īpatsvars Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā

SOCIĀLOS PAKALPOJUMUS NODROŠINA

1300 (2020. gadā) 1430 (2027. gadā)

pašvaldības darbinieki

Sociālā darbinieka mēnešalgas % no mēneša vidējās bruto darba samaksas Rīgā par pilnas slodzes darbu

66%* (2020. gadā) 100% (2027. gadā)

* Ja alga sociālajam darbiniekam 850 euro 2020.gadā

IZAICINĀJUMI

- ▲ Nepieciešams mazināt nabadzību un sociālo nevienlīdzību sociālās atstumtības riskam pakļautajām iedzīvotāju grupām, īpaši vientuļi dzīvojošiem pensionāriem un ģimenēm ar bērniem
- ▲ Ir vāja sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju integrācija darba tirgū
- ▲ Jārada tāds sociālo pakalpojumu piedāvājums, kas gan ir pieejams iedzīvotājiem ar zemu maksātspēju (dekomodifikācija), gan arī ir pievilcīgs maksātspējīgajiem iedzīvotājiem
- ▲ Nav adekvātas un mērķtiecīgas sociālās palīdzības, kas nodrošinātu pietiekamu atbalstu īslaicīgu un pēkšņu materiālo problēmu gadījumā, kā arī novērstu nabadzības risku ilgstošiem sociālās palīdzības – valsts vecuma un invaliditātes pensijas – saņēmējiem
- ▲ Nepieciešams radīt starpinstitucionālu sadarbību un ieguldījumu sabiedrības veselības nodrošināšanā, izmantojot tādu pieeju, kas veicina iedzīvotāju veselību visa mūža garumā (*life-course* pieeja) un stiprina rīdzinieku personīgos resursus (fiziskos, garīgos, materiālos)
- ▲ Jāveicina starpinstitucionāla sadarbība un ātras rīcības iespējas, kas vērstas uz iedzīvotāju veselības un labklājības veicināšanu, kā arī dzīves kvalitātes paaugstināšanu
- ▲ Jānodrošina, ka cilvēkiem ir pieejami un viņi saņem veselības aprūpes un sociālos pakalpojumus tur, kur viņi atrodas, un tad, kad tas ir visvairāk vajadzīgs
- ▲ Attīstāma profesionālu un motivētu sociālā darba speciālistu un sociālo pakalpojumu sniedzēju sistēma
- ▲ Nepieciešams rast resursus sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu sistēmas infrastruktūras atjaunošanai un modernizēšanai
- ▲ Sabiedrībā arvien jūtama plaša starp dažādām grupām, kā arī sabiedrības norobežošanās un bailes no citādā un nezināmā
- ▲ Ierobežota pilsētas nevalstisko sporta organizāciju kapacitāte mazina sportisko aktivitāšu daudzveidību, sportistu izaugsmi un sporta veidu ilgtspēju

IESPĒJAS

- ▲ Mazināt nabadzības risku Rīgā
- ▲ Piedāvāt rīdziniekiem individuāli pielāgotus sociālās aprūpes risinājumus
- ▲ Ieviest starpinstitucionāli un starpprofesionāli integrētus risinājumus, kas agrīni novērš lielākas problēmas nākotnē
- ▲ Īstenot sabiedrības veselības politiku
- ▲ Veidot izpratni par preventīvajiem pasākumiem kā instrumentu, ar kuru mazināt invaliditātes gadījumu skaitu un priekšlaicīgu mirstību no galvenajiem nāves cēloņiem
- ▲ Paaugstināt rīdzinieku veselībratības līmeni un veicināt pozitīvu dzīves paradumu maiņu
- ▲ Popularizēt domu, ka ieguldījums sociālajos pakalpojumos un rīdzinieku veselības uzlabošanā ir vērtīga nākotnes investīcija
- ▲ Gan apmeklētājiem, gan darbiniekiem nodrošinot pieejamu, atbilstošu un pievilcīgu pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrību infrastruktūru, uzlabot šo pakalpojumu pieejamību, kā arī nodrošināt iedzīvotājiem valsts apmaksātos pakalpojumus, vienlaikus maksātspējīgajiem rīdziniekiem piedāvājot arī plašu maksas pakalpojumu klāstu
- ▲ Attīstīt pieejamus integrētos veselības aprūpes un sociālos pakalpojumus
- ▲ Atbalstīt sociālās inovācijas, sociālo uzņēmējdarbību un sociāli atbildīgu uzņēmējdarbību, lai palīdzētu risināt sabiedrībai aktuālas problēmas, veicinot sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju integrēšanos darba tirgū. (Rīgā ir reģistrēta vairāk nekā puse Latvijas sociālo uzņēmumu)
- ▲ Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu jomā izmantot IKT risinājumus un attīstīt datus bāzētu sociālā darba praksi
- ▲ Sekmēt iekļaujošas pilsētas veidošanos un veicināt dažādu iedzīvotāju grupu mijiedarbību sociālās atstumtības novēršanai, īpaši sabiedriski neaktīvo un sociāli atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju iesaistīšanu
- ▲ Palielināt organizēto fizisko aktivitāšu pieejamību un daudzveidību dažāda vecuma un fiziskās sagatavotības rīdziniekiem, sekmēt viņu dalību tajās

7.1. NODROŠINĀT MODERNUS SOCIĀLĀS APRŪPES UN REHABILITĀCIJAS RISINĀJUMUS, KAS APRŪPĒJAMĀ TUVINIEKIEM ĻAUJ PALIKT EKONOMISKI AKTĪVIEM

Tiek attīstīti individuāli pielāgoti un ģimeniska tipa sociālie pakalpojumi, mazinātas rindas pēc sociālajiem pakalpojumiem, t.sk. uz sociālās aprūpes centriem veciem cilvēkiem un grupu dzīvokļiem personām ar garīgās attīstības traucējumiem nav jāgaida rindā no dažiem mēnešiem līdz pat diviem gadiem. Tiek pilnveidots pakalpojumu klāsts bērniem un jauniešiem ar funkcionēšanas traucējumiem, t.sk. pārejas posmā no bērna uz pilngadīgu personu. Lai nodrošinātu ātrāku un daudzveidīgāku piekļuvi sociālajiem pakalpojumiem, tiek nodrošināta vaučera tipa samaksas pieeja.

7.2. ATTĪSTĪT STARPNOZARU SADARBĪBU UN INTEGRĒTUS RISINĀJUMUS – VIENOTA, SAPROTAMA, SKAIDRA RĪCĪBA SOCIĀLO PROBLĒMU MAZINĀŠANĀ UN NOVĒRŠANĀ

Attīstīt plašāku sadarbību starp sektoriem un iestādēm ar mērķi vairot preventīvos pasākumus. Vardarbības risku mazināšanai un novēršanai ģimenēs, kā arī bērnu un jauniešu uzvedības traucējumu korekcijai veidot starpnozaru sadarbību (jo sevišķi starp policiju, sociālo dienestu un sociālo pakalpojumu sniedzējiem), kā arī sekmēt sadarbību jauniešu nodarbinātības veicināšanā un atbalsta sistēmu veidošanā skolēniem. Pārskatīt izglītības iestāžu un sociālo pakalpojumu resursus, lai veidotu dienas aprūpes centrus pie izglītības iestādēm bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām.

7.3. NODROŠINĀT RĪGAS SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMAI NEPIECIEŠAMOS CIVĒKRESURSUS

Sadarbībā ar dažāda līmeņa izglītības iestādēm sekmēt motivējošu sociālo pakalpojumu jomā strādājošo atalgojuma sistēmu un atbalstu izglītības iegūšanā, t.sk. apmaksātas prakses vietas.

7.4. VAIROT INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU PRATĪBU UN IZMANTOŠANU PRAKSĒ

IKT un digitalizācija kļūst aizvien nozīmīgāka arī sociālajā sektorā, un šī uzdevuma mērķis ir vairot IKT, ko izmanto gan pakalpojumu saņēmēji, gan profesionāļi.

7.5. NODROŠINĀT IEDZĪVOTĀJIEM PIEEJAMU SOCIĀLO PALĪDZĪBU ATBILSTOŠĀ APJOMĀ

Lai garantētu pieejamu sociālo palīdzību adekvātā apjomā, ir nepieciešams ieviest sociālo pabalstu pieprasīšanu e-vidē, veikt šo pabalstu mērķtiecīguma analīzi un atbilstoši sociālekonomiskajai situācijai valstī pielāgot to saņēmēju ienākuma kritērijus un pabalsta apmēru.

7.6. VEICINĀT SOCIĀLĀS ATSTUMTĪBAS RISKAM PAKĻAUTO RĪDZINIEKU INTEGRĀCIJU DARBA TIRGŪ

Dažādot līdzdarbības pienākumus atbilstoši sociālās palīdzības saņēmēju spējām un vajadzībām, radīt daudzveidīgas nodarbinātības iespējas cilvēkiem ar invaliditāti un citiem sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, veicināt darba integrācijas sociālo uzņēmumu veidošanos un darbību, atbalstīt jauniešus ar nepietiekamu prasmju klāstu un NEET jauniešus.

7.7. IZVEIDOT PROAKTĪVU SOCIĀLO PAKALPOJUMU ADMINISTRĒŠANAS SISTĒMU

Vērst fokusu uz esošo pakalpojumu monitoringa efektivitāti, izvērtējot preventīvos risinājumus, kā arī uz pakalpojumu cenu pārskatīšanu, modernizējot saturu un formu sadarbībā ar Pierīgu, kā arī stimulējot sociālo inovāciju un sociālās nozares pētījumus.

7.8. VEICINĀT VESELĪBAS APRŪPES PIEEJAMĪBU UN UZLABOT VESELĪBAS APRŪPES UN SOCIĀLO PAKALPOJUMU INFRASTRUKTŪRU

Pieejamība uzlabojama ar veselības aprūpes kapitālsabiedrību infrastruktūras un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanu, profesionālu cilvēkresursu nodrošināšanu, kā arī sadarbības attīstīšanu ar Rīgas teritorijā strādājošajiem ģimenes ārstiem. Radīt pievilcīgus apstākļus investīcijām sociālo pakalpojumu objektu celtniecībā, kā arī pakāpeniski sakārtot un paplašināt sociālo pakalpojumu ēkas.

7.9. ĪSTENOT STARPINSTITUCIONĀLU, UZ PIERĀDĪJUMIEM BALSTĪTU SABIEDRĪBAS VESELĪBAS POLITIKU

Veicināt pieeju "veselība visās politikās" un vienlīdzīgas veselības iespējas visiem Rīgas iedzīvotājiem, plānot un īstenot uz pierādījumiem balstītu sabiedrības veselības veicināšanas un slimību profilakses politiku. Izglītēt rīdziniekus sabiedrības veselības jautājumos un par tās nozīmi ikviena dzīvē, nodrošināt veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamību pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam tuvāk viņu dzīvesvietai.

7.10. VEIDOT IEKĻAUJOŠU PILSĒTU UN VEICINĀT DAŽĀDU SABIEDRĪBAS GRUPO MIJIEDARBĪBU SOCIĀLĀS ATSTUMTĪBAS NOVĒRŠANĀ, ĪPAŠI ATTIECĪBĀ UZ SOCIĀLI NEAKTĪVAJIEM UN SOCIĀLĀS ATSTUMTĪBAS RISKAM PAKĻAUTAJIEM IEDZĪVOTĀJIEM

Veicināt iedzīvotāju vidū aktīvu un atbildīgu mijiedarbību un līdzdalību pašvaldības, kopienas un savas dzīves veidošanā, vēlmi piedalīties dažādos pasākumos, sadarboties gan neformālajā, gan institucionālajā līmenī. Pašvaldības loma šajā procesā ir atbilstoši savām kompetencēm un funkcijām nodrošināt vienlīdzīgu iespēju principa ieviešanu un radīt integrāciju stimulējošus apstākļus.

7.11. ATTĪSTĪT UN PILNVEIDOT RĪGAS NEVALSTISKO SPORTA ORGANIZĀCIJU ATBALSTA SISTĒMU, VEICINOT SPORTA ORGANIZĀCIJU LĪDZDALĪBU FIZISKO AKTIVITĀŠU PIEEJAMĪBAS NODROŠINĀŠANĀ, KĀ ARĪ VEICINĀT IEDZĪVOTĀJU INTERESI PAR SPORTU, VEIDOT NOTURĪGUS SPORTOŠANAS PARADUMUS UN MOTIVĒT UZLABOT SAVUS SPORTISKOS SASNIEGUMUS

Veidot atbalsta instrumentus, kas sekmētu pašu sporta organizāciju darbību, to kapacitāti un ilgtspēju. Radīt iespēju ikvienam iesaistīties daudzveidīgās fiziskās aktivitātēs, kas veidotas atbilstoši rīdzinieku interesēm, fiziskajai sagatavotībai un organizētas iespējami tuvu dzīvesvietai. Kā efektīvu sociālās integrācijas instrumentu veicināt brīvpieejas fiziskās aktivitātes apkaimēs un radīt iespēju dzīvot fiziski aktīvi visu mūžu neatkarīgi no vecuma un sagatavotības. Nodrošināt daudzveidīgu sacensību norisi, tai skaitā jaunatnes meistarsacīkstes un čempionātus.

PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Jaunpiedzimušo paredzamais mūža ilgums, gadi	P07-08, P07-09	75,6 (2020)	77,6 (2027)	Eurostat
Potenciāli zaudētie mūža gadi līdz 64 g. v. uz 100 000 iedzīvotāju	P07-08, P07-09	5569 (2020)	5500 (2027)	SPKC
Sociālajai palīdzībai un pakalpojumiem, kā arī veselības aprūpei izlietoto līdzekļu īpatsvars pret pašvaldības budžetu	P07-01, P07-02, P07-03, P07-04, P07-05, P07-06, P07-07, P07-08, P07-09	7,25 (2019)	10% (2027)	RD LD
Bērnu skaits bērnu aprūpes iestādēs	P07-05, P07-03, P07-02	256 (2020)	50 (2027)	RD LD
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par primārās veselības aprūpes ārstu pieejamību	P07-08, P07-09	62% (2019)	72% (2027)	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Aptaujāto īpatsvars, kuri sociālos pakalpojumus uztver kā investīciju sabiedrības labklājībā	P07-02, P07-06, P07-10	Tiks noteikta 2021. g.	30% (2027)	Jauns rādītājs, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Iedzīvotāju gatavība pieņemt dažādu (etnisko, sociālo, reliģisko utt.) grupu pārstāvjus	P07-10, P07-02	7–70% (2020)	15–85% (2027)	RD IKSD pētījums

UZDEVUMU IZPILDES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Individuālo sociālo rehabilitācijas programmu saņēmēju bērnu skaits ar funkcionēšanas traucējumiem	P07-01	18 (2020)	54 (2027)	RD LD
Cilvēku skaits, kuri gaida rindā uz SAC	P07-01	540 (2020)	200 (2027)	RD LD
Cilvēku skaits, kuri gaida rindā uz grupu dzīvokli	P07-01	47 (2020)	20 (2027)	RD LD
Klientu skaits sociālajos pakalpojumos kopā	P07-01	27 201 (2020)	34 900 (2027)	RD LD
Cilvēku skaits, kuri gaida rindā uz ģimenes asistenta pakalpojumu	P07-01	15 (2020)	0 (2027)	RD LD
Dienu skaits, kas jāgaida rindā uz SAC	P07-01			RD LD
▼ personas ar demenci		152 (2020)	60 (2027)	
▼ personas bez demences		91 (2020)	30 (2027)	
Pakalpojumu skaits, kuros ieviests līdzmaksājuma (jeb vaučera) princips	P07-01	2 (2020)	8 (2027)	RD LD
Pakalpojuma "Aprūpe dzīvesvietā" pilngadīgo saņēmēju skaits	P07-01	11 052 (2019)	17 000 (2027)	RD LD
Pakalpojuma "Aprūpe dzīvesvietā" pilngadīgo saņēmēju īpatsvars pret visiem aprūpes pakalpojumu saņēmējiem	P07-01	82% (2020)	90% (2027)	RD LD
Bērnu skaits ar funkcionēšanas traucējumiem, kuri saņem sociālos pakalpojumus	P07-01	299 (2019)	1000 (2027)	RD LD
Gadā izveidoto jaunu ģimeniska tipa sociālo pakalpojumu skaits	P07-01	0 (2020)	7 (2027)	RD LD
Dienas aprūpes centru skaits pie izglītības iestādēm	P07-02	1 (2020)	3 (2027)	RD LD
Īstenoto sociālās korekcijas programmu skaits bērniem un jauniešiem	P07-02	123 (2019)	330 (2027)	RD LD, RPP
Vardarbības risku mazināšanai un prevencijai ģimenēs veļtīto starpinstitucionālās sadarbības darba grupu sanāksmju skaits	P07-02	0	14 (2027)	Jauns rādītājs, RD LD
Bērniem un jauniešiem ar uzvedības traucējumiem veļtīto starpinstitucionālās sadarbības darba grupu sanāksmju skaits	P07-02	0	14 (2027)	Jauns rādītājs, RD LD
Sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu nodarbinātības veicināšanai veļtīto starpinstitucionālās sadarbības darba grupu sanāksmju skaits	P07-02	0	14 (2027)	Jauns rādītājs, RD LD

Pašvaldības sociālajos pakalpojumos nodarbināto skaits	P07-03	1300 (2020)	1430 (2027)	RD LD
Sociālā darbinieka mēnešalgas pret mēneša vidējo bruto darba samaksu Rīgā par pilnas slodzes darbu	P07-03	76% (2020)	100% (2027)	RD LD
Darbinieku mainība pašvaldības sociālo pakalpojumu iestādēs	P07-03	34,4% (2019)	34,4% (2027)	RD LD
Vakanču skaits pašvaldības sociālo pakalpojumu iestādēs vidēji mēnesī	P07-03	78 (2019)	30 (2027)	RD LD
Aprūpējamo skaits uz 1 aprūpētāju RSAC (dienas laikā)	P07-03	15 (2020)	6 (2027)	RD LD
Sociālā darba speciālistu skaits, kuri uzsāk darbu RD Labklājības departamentā un tā pakļautības iestādēs pēc studijām augstskolā ar pašvaldības līdzfinansējumu	P07-03	0 (2020)	10 (2027)	RD LD
Izveidoto prakses vietu skaits Rīgas sociālo pakalpojumu sniedzēju organizācijās	P07-03	4 (2020)	30 (2027)	RD LD, RSD
Izstrādāto Rīgas sociālo pakalpojumu darbinieku motivēšanas un profesionālā ieguldījuma novērtēšanas modeļu skaits	P07-03	0 (2020)	1 (2027)	RD LD
E-vidē pieprasītā sociālā palīdzība (t.sk. ar e-pakalpojumu noformētās ILD) un sociālie pakalpojumi ▼ iesniegumi ▼ ILD	P07-04	0,03% (2019) 0% (2019)	70% (2027) 59% (2027)	RD LD, RD ITC
Klientu skaits, kuri saņem sociālo aprūpi dzīvesvietā un izmanto labklājības IKT (welfare technologies) ▼ aprūpētā dzīvesvieta ▼ drošības poga ▼ video vizīte	P07-04	28 (2020) 710 (2020) 14 (2020)	105 (2027) 800 (2027) 105 (2027)	RD LD
Izmaksāto sociālo pabalstu mērķtiecīguma datu analīzes un izvērtējumu skaits	P07-05	1 (2020)	5 (2027)	RD LD
RD LD mājaslapas papildinājums ar virtuālo asistentu (čatbotu) par sociālās palīdzības risinājumiem	P07-05	0 (2020)	1 (2027)	RD LD
Darbinieku skaits darbam ar ielu jauniešiem	P07-06	0 (2020)	15 (2027)	RD LD, RD IKSD
Aktivizēto NEET jauniešu skaits (iesaistīti nodarbinātībā, izglītībā, PROTI un DARI! projektā) ▼ kopā iesaistītie jaunieši ▼ t.sk. nodarbinātībā ▼ t.sk. izglītībā	P07-06	440 (2020) 123 (2020) 81 (2020)	550 (2027) 153 (2027) 111 (2027)	RD LD
Atbalstīto sociālās uzņēmējdarbības projektu skaits	P07-06	0 (2020)	15 (2027)	RD LD
Darba integrācijas sociālo uzņēmumu skaits Rīgā	P07-06	19 (2020)	30 (2027)	LR LM Sociālo uzņēmumu reģistrs

Cilvēku skaits ar invaliditāti, kuri ir integrēti darba tirgū pēc sociālo pakalpojumu saņemšanas	P07-06	25 (2020)	175 (2027)	RD LD
Veikto sociālā darba prakses pētījumu skaits	P07-07	4 (2020)	26 (2027)	RD LD
Veikto Rīgas un Pierīgas pašvaldību sociālo pakalpojumu nodrošinājuma salīdzinošo izvērtējumu skaits	P07-07	0 (2020)	2 (2027)	RD LD
Veikto mērķa grupu vajadzību, esošo sociālo pakalpojumu sniegšanas tendenču, prognozes un izmaksu adekvātuma izvērtējumu skaits	P07-07	2 (2020)	16 (2027)	RD LD
Jaunu sociālo pakalpojumu skaits attiecīgajā gadā (jaunās adresēs)	P07-07	6 (2020)	20 (2027)	RD LD
Pašvaldības vadībai iesniegto ziņojumu skaits ar priekšlikumiem investīciju piesaistīšanā sociālo pakalpojumu jomā	P07-08	0 (2020)	7 (2027)	RD LD
Pašvaldības budžeta investīciju palielinājums sabiedrības veselības veicināšanai uz 1 iedzīvotāju	P07-09	0,53 EUR (2020)	2,20 EUR (2027)	RD FD
Bērnu un jauniešu atkarību izraisošo vielu lietošanas paradumi a) alkohola lietošana vismaz 1 dienu pēdējo 30 dienu laikā (11–15 g.v.) ▼ zēni ▼ meitenes	P07-09	18% (2018) 23% (2018)	16% (2027) 20% (2027)	SPKC
b) narkotiku lietošanas izplatība skolēnu vidū (15–16 g.v.) pēdējā gada laikā ▼ marihuāna un hašišs ▼ ekstazī ▼ amfetamīns	P07-09	10,8% (2015) 1,2% (2015) 1,5% (2015)	9,0% (2027) 1,0% (2027) 1,0% (2027)	
c) smēķēšanas izplatība 11–15 g.v. grupā, smēķē vismaz 1 reizi nedēļā ▼ zēni ▼ meitenes	P07-09	5,4% (2018) 5,1% (2018)	4,5% (2027) 4,0% (2027)	
Bērnu un jauniešu lieka ķermeņa masa, aptaukošanās, fizisko aktivitāšu un uztura paradumi a) pietiekama fiziskā aktivitāte pēdējās nedēļas laikā 11–15 g.v. grupā ▼ zēni ▼ meitenes	P07-09	22,25% (2018) 15,4% (2018)	21% (2027) 14% (2027)	SPKC
b) augļu un dārzeņu lietošana vismaz 1 reizi dienā 11–15 g.v. grupā ▼ augļi ▼ dārzeņi	P07-09	5,4% (2018) 5,1% (2018)	6,4% (2027) 6,0% (2027)	
c) lieka ķermeņa masa, ieskaitot aptaukošanos ▼ pusaudžiem (11–15 g. v.) ▼ zēni ▼ meitenes	P07-09	22,8% (2018) 23,3% (2018) 17,6% (2018)	21,8% (2027) 22,0% (2027) 16,0% (2027)	

Mirstība no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotāju ▼ kopā ▼ līdz 14 g. v.	P07-09	68,6 (2018) 4,9 (2018)	67 (2027) 4 (2027)	SPKC
Atkarību izraisošo vielu lietošanas paradumi Rīgas darbspējīgo iedzīvotāju vidū a) ikdienas smēķētāju īpatsvars (15–74 g. v.) ▼ vīrieši ▼ sievietes	P07-09	31% (2018) 12% (2018)	29,5% (2027) 11% (2027)	
b) pēdējā gada laikā pārmērīgo alkohola lietotāju īpatsvars darbspējīgā vecumā (15–74 g. v.)	P07-09	40% (2018)	39% (2027)	SPKC
c) narkotiku lietošanas īpatsvars darbspējīgā vecuma iedzīvotāju vidū (15–64 g. v.) pēdējā mēneša laikā pret attiecīgā vecuma iedzīvotāju skaitu		4,6% (2018)	4,4% (2027)	
Fizisko aktivitāšu un uztura paradumi Rīgas darbspējīgo iedzīvotāju vidū a) iedzīvotāju īpatsvars, kuri pēdējā gada laikā ir mainījuši uztura un citus paradumus ▼ vīrieši ▼ sievietes ▼ kopā	P07-09	42% (2018) 56% (2018) 49% (2018)	44% (2027) 58% (2027) 50% (2027)	SPKC
b) Rīgas iedzīvotāju īpatsvars, kuri brīvajā laikā vismaz 4–6 reizes nedēļā 30 minūtes veic fiziskus vingrojumus ▼ vīrieši ▼ sievietes		9% (2018) 7% (2018)	10% (2027) 8% (2027)	
Saslimstība ar izplatītākajām infekcijas slimībām ▼ HIV gadījumu skaits (absolūtos skaitļos) ▼ ar aktīvo tuberkulozi uz 100 000 iedzīv. ▼ ar B un C hepatītu (absolūtos skaitļos)	P07-09	180 (2018) 25 (2018) 102 (2018)	170 (2027) 23 (2027) 100 (2027)	SPKC
Bērnu un pusaudžu psihoemocionālā veselība Pusaudžu īpatsvars, kuri norāda, ka viņiem ir: ▼ nozīmīgas emocionālās, uzvedības grūtības ▼ saskarsmes grūtības ar vienaudžiem ▼ bērnu īpatsvars, kuri norāda, ka ir cietuši no skolasbiedru ņirgāšanās	P07-09	11,2% (2018) 11,4% (2018) 21,3% (2018)	11,0% (2027) 11,0% (2027) 21,0% (2027)	SPKC
Pieaugušo iedzīvotāju psihoemocionālā veselība ▼ personu īpatsvars, kas pēdējā mēneša laikā nav izjutušas sasprindzinājumu, stresu vai nomāktību, demogrāfiskajās grupās ▼ respondenti, kas norāda uz pieaugošu depresiju, demogrāfiskajās grupās	P07-09	32% (2018) 8% (2018)	33% (2027) 7% (2027)	SPKC
Atbalstīto projektu skaits sabiedrības integrācijas projektu konkursā	P07-10	42 (2020)	48 (2027)	RD IKSD

Iesniegto projektu skaits sabiedrības integrācijas projektu konkursā	P07-10	78 (2020)	80 (2027)	RD IKSD
Cilvēku īpatsvars, kas iesaistās brīvprātīgo darbā	P07-10	21% (2020)	25% (2027)	RD IKSD
Rīgas Invalīdu lietu padomē ierosināto un īstenoto iniciatīvu skaits	P07-10	1 (2020)	7 (2027)	Jauns rādītājs, RD LD
Atbalstīto NVO projektu skaits	P07-10	57 (2019)	60 (2027)	RD LD
Brīvprātīgo skaits pašvaldības sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās	P07-10	123 (2020)	270 (2027)	RD LD
Nevalstisko sporta organizāciju skaits, kurām sniegts atbalsts kapacitātes stiprināšanai	P07-11	18 (2019)	20 (2027)	RD IKSD
Ikgadējā sacensību kalendārā iekļauto sporta veidu skaits	P07-11	49 (2019)	49 (2027)	RD IKSD
Atbalstīto tautas sporta pasākumu skaits / sacensību dalībnieku skaits	P07-11	44 / 78 046 (2019)	50 / 80 000 (2027)	RD IKSD
Atbalstīto bērnu un jauniešu sporta pasākumu skaits / sacensību dalībnieku skaits	P07-11	35 / 46 768 (2019)	50 / 50 000 (2027)	RD IKSD
Atbalstīto veterānu un senioru sporta pasākumu skaits / sacensību dalībnieku skaits	P07-11	5 / 4161 (2019)	6 / 5000 (2027)	RD IKSD
Atbalstīto sacensību skaits personām ar īpašām vajadzībām / sacensību dalībnieku skaits	P07-11	5 / 1310 (2019)	8 / 1500 (2027)	RD IKSD
Atbalstīto sportistu un komandu skaits	P07-11	120 (2019)	130 (2027)	RD IKSD
Rīdzinieku skaits, kuri kalendārājā gadā guvuši nozīmīgus sasniegumus sportā	P07-11	24 (2019)	30 (2027)	RD IKSD

KONKURĒTSPĒJĪGA PILSĒTA AR INOVATĪVU EKONOMIKU

MĒRĶIS

Veidot Rīgu kā valstiski un starptautiski orientētu zināšanu un inovāciju centru, radot atbalstošu vidi inovāciju attīstībai. Pilnīgāk izmantot pilsētas ekonomikas potenciālu, nodrošinot izcilu integrāciju valsts nozīmes un starptautiskajos mobilitātes tīklos, attīstot sadarbību RMA, efektīvāk izmantojot degradētās teritorijas, uzlabojot pilsētas tēlu un sekmējot investīciju, talantu un tūristu piesaisti. Panākt IKP rādītāja uz vienu iedzīvotāju izlīdzināšanos salīdzinājumā ar kaimiņvalstu metropoļu rādītājiem.

Pilsētas konkurētspēja starptautiskajā vidē ir noteicošais faktors valsts kopējās izaugsmes veicināšanā. Pēc CSP datiem, 2016. gadā Rīgas IKP veidoja 54% valsts IKP, bet Rīgai kopā ar Pierīgu – 69% valsts rādītāja. Rīga jau tagad ir Latvijas zināšanu un inovāciju centrs un sniedz ieguldījumu starptautiskās izcilības veicināšanā, pilsētā studē aptuveni 80% visu valsts studentu, un tas ir priekšnoteikums inovatīvu, zināšanās balstītu produktu un pakalpojumu radīšanai. Rīga ir lielākā Baltijas valstu pilsēta – kopā ar RMA ietilpstošajām pašvaldībām iedzīvotāju skaits sasniedz aptuveni vienu miljonu. Sadarbība konkurētspējas veicināšanai RMA teritorijā var pavērt iespējas ne tikai vietējai izaugsmei, bet arī nacionālās ekonomikas stimulēšanai. No efektīvi strādājoša metropoles reģiona, kas spēj konkurēt BJR mērogā, liela ieguvēja ir visa valsts ekonomika, OECD aprēķinājis, ka laika posmā no 2000. līdz 2016. gadam RMA nodrošinājis 69% kopējās valsts IKP izaugsmes¹. Vidējā termiņā gaidāmā "Rail Baltica" attīstība paver iespējas starpnacionāla ekonomikas koridora veidošanai, kas reizē nosaka arī konkurences saasināšanos starp reģiona lielajām pilsētām un liek tām kļūt efektīvākām, iedzīvotājus un uzņēmējus atbalstošākām.

Tuvāko septiņu gadu laikā Rīga turpinās izmantot pilsētā esošo zinātnes potenciālu, veicinot zināšanu un inovācijās balstītu ekonomiku, atbilstoši

valsts Viedās specializācijas stratēģijai, īpašu uzsvāru liekot uz IKT. Pilsēta stiprinās arī pakalpojumu eksporta sektoru, kura attīstība tiks sekmēta ar pašvaldības rīcībā esošajiem investīciju un talantu piesaistes rīkiem. Pašvaldība turpinās izmantot ostas potenciālu un pilsētā kopumā veicinās resursu produktīvu, augstas pievienotās vērtības ražošanas attīstību.

Vairāki pilsētas konkurētspēju noteicošie faktori tiek skatīti citās AP2027 prioritātēs, piemēram, vietējās mobilitātes, vides kvalitātes un mājokļa pieejamības jautājumi. Šī prioritāte koncentrējas uz Rīgas zināšanu un inovāciju vides stiprināšanu, darbaspēka piekļuvi pilsētai, industriālo teritoriju attīstību un integrēšanu transporta tīklos, investīciju piesaisti, pašvaldības procesu efektivitātes paaugstināšanu, kā arī pilsētas un RMA atpazīstamību.

Starptautisko multimodālo transporta mezglu attīstība

Maģistrālo ielu attīstība

Tiltu atjaunošana un pārbūve

Sadarbības ekosistēmas, viedpilsēta un tehnoloģiju pilotteritorijas

Atbalsts jaunuzņēmumiem un inovatīvu biznesu uzsācējiem

Pilsētas atpazīstamība, zīmols un mārketingis

Pieprasījuma stimulēšana pēc viesmīlības pakalpojumiem

Konkurētspējīgas uzņēmējdarbības vides veidošana

Ārējo investīciju piesaiste

Augstas pievienotās vērtības ražošanas attīstība

Degradēto teritoriju efektīvāka izmantošana

strādājošo vidējā darba samaksa Rīgā, bruto EUR

Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā, miljardi EUR

Mērķa vērtība

1. OECD reģioni un pilsētas iSUMā – Latvija: <https://www.oecd.org/cfe/LATVIA-Regions-and-Cities-2018.pdf>

IZAICINĀJUMI

- △ Vērojama starptautiskās konkurences saasināšanās starp lielajām pilsētām attiecībā uz investīciju, darbaspēka un iedzīvotāju piesaisti. To aizvien vairāk pastiprinās ciešāka reģionu integrācija gan BJR mērogā, gan tālāk
- △ Bieži inovācijas paliek tikai izstrādes stadijā, jo nozares uzņēmumi nepietiekami iesaistās to atbalstīšanā un testēšanā. Pašvaldības kapitālsabiedrības var dot praktisku ieguldījumu, iesaistoties sadarbības ekosistēmās un atbalstot sev noderīgu inovāciju izstrādi
- △ Starptautisko multimodālo satiksmes mezglu pakalpojumu uzlabošana, t.sk. nodrošinot integrāciju ar citiem transporta veidiem, lai vietējie un starptautiskie mobilitātes dalībnieki varētu vieglāk nokļūtu galamērķī
- △ Ostas un citu ražošanas teritoriju savienošana ar TEN-T tīkliem, mazinot kravas automašīnu tranzīta slodzi uz tam nepiemērotām ielām, uz dzīvojamajiem rajoniem, kā arī uz RVC AZ
- △ Tranzīta satiksmes mazināšana RVC AZ, veicinot ilgtspējīgas un dzīvojamās vides attīstību un kultūrvēsturiskās ainavas saglabāšanu
- △ Rīgas brīvosta aizņem plašas pilsētas teritorijas, kuras, domājot par nākotnes ekonomiku, ir iespējams izmantot efektīvāk. Īpaši aktuāli tas ir, ņemot vērā tranzīta nozares pārstrukturēšanos
- △ Rīgai kā postindustriālai pilsētai, kas pēdējo 30 gadu laikā piedzīvojusi radikālu ekonomikas pārstrukturizēšanos, aizvien ir lielas degradētas jeb nepietiekami izmantotas un pamestas teritorijas
- △ Vērojams sadrumstalots pilsētas mārketinga un mārketinga pārvaldība, nepieciešams uzlabot komunikāciju ar iedzīvotājiem un arī pilsētas tēlu gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī
- △ Darbaspēka pieejamība – pirms Covid-19 krīzes bija ļoti jūtams kvalificēta darbaspēka trūkums, vakancu skaits bija lielāks par bezdarbnieku skaitu. Gaidāms, ka pēc krīzes tāda tendence būs vērojama atkal
- △ Nepietiekama horizontālā koordinācija un sadarbība starp dažādām pašvaldības iestādēm, kā arī starp valsts un pašvaldības iestādēm konkurētspējas un ekonomikas jautājumu risināšanā
- △ Starptautiskām sacensībām atbilstošas sporta infrastruktūras trūkums kavē ar "sporta tūrismu" saistīto pilsētas ekonomisko izaugsmi un sporta izcilības konkurētspēju

IESPĒJAS

- ▲ Sekmēt projekta "Rail Baltica" attīstību, nodrošinot apstākļus jaunam ekonomiskajam koridoram, kas apvienos lielākās pilsētas Baltijas jūras austrumu krastā. Stiprināt šāda koridora attīstību un izmantot tā potenciālu, proaktīvi veidojot ciešu sadarbību ar kaimiņu galvaspilsētām, kā arī stiprinot Rīgas pozīcijas šajā sadarbības tīklā
- ▲ Stiprināt starptautisko savienojamību, kas ir viens no galvenajiem Rīgas konkurētspējas balstiem salīdzinājumā ar tuvākajām kaimiņu pilsētām. Lidosta ar lielo galamērķu skaitu ir priekšnosacījums tūrisma nozaru, starptautiskās tirdzniecības, biznesa un izglītības eksportam, ko vēl vairāk uzlabos tuvā nākotnē gaidāmais "Rail Baltica" savienojums
- ▲ Veicināt RMA konkurētspēju, izmantojot sadarbības un kopīgu projektu potenciālu. Kopīga pilsētas un reģiona pozicionēšana nostiprinātu Rīgas pozīcijas starptautiskajā vidē kā vienam no galvenajiem apdzīvotuma centriem austrumu BJR
- ▲ Zināšanu jūdze kā Rīgas unikalitāte vienkopus pulcē lielu skaitu studentu, vairākas universitātes un potenciāli arī sadarbības ekosistēmas – izmantot šo teritoriju par pilsētas nākotnes attīstības balstu, dodot iespēju Rīgai veidoties par zināšanu un inovāciju centru
- ▲ Veiksmīgāk iesaistīt vietējos un starptautiskos studentus nodarbinātībā un inovāciju radīšanā pēc studiju beigšanas. Rīgā ir daudz studentu, līdz ar to arī augsts intelektuālais potenciāls, kas var sniegt savas zināšanas un pieredzi vietējai ekonomikai
- ▲ Atbalstīt piegādes ķēžu lokalizāciju. Šo tendenci īpaši varētu stimulēt Covid-19 krīze apvienojumā ar automatizāciju un digitalizāciju, ilgtermiņā palielinot pieprasījumu pēc vietējās ražošanas, kas nodrošina uzticamāku piegādi, klimata ieguvumus un kvalitatīvākus produktus
- ▲ Tā kā pašvaldības īpašumā stratēģiski nozīmīgās vietās ir plašas teritorijas, piemēram, "Rail Baltica" un lidostas tuvumā, kā arī brīvostas teritorijā, vadīt šo teritoriju attīstību un veidot sadarbības modeļus ar privāto sektoru, lai atbalstītu uz nākotni vērstas augstas pievienotās vērtības uzņēmējdarbību
- ▲ Atbalstīt nozīmīgu un starptautisku sacensību norisi Rīgā un sekmēt izcilības līmeņa Rīgas sportistu un komandu startus, nodrošinot pilsētas starptautisko atpazīstamību un konkurētspēju

- 8.1. INTEGRĒT STARPTAUTISKOS MULTIMODĀLOS TRANSPORTA MEZGLUS PILSĒTAS STRUKTŪRĀ**
- Nodrošināt vietējiem un ārvalstu pasažieriem ērtus un saprotamus transporta veidus nokļūšanai pilsētas nodarbinātības, pakalpojumu un dzīvojamos centros, veidot multimodalitāti starp dažādiem transporta veidiem, nodrošināt informācijas pieejamību un uzlabot publisko ārtelpu.
- 8.2. ATTĪSTĪT MAGISTRĀLĀS IELAS, LAI VEICINĀTU PILSĒTAS KONKURĒTSPĒJU**
- Panākt efektīvu ostas un citu rūpniecības teritoriju iekļaušanos starptautiskajos transporta tīklos, kā arī RVC AZ un citu apbūves aizsardzību teritoriju atslogošanu no kravas autotransporta un tranzīta autosatiksmes.
- 8.3. STIPRINĀT PILSĒTAS SADARBĪBAS EKOSISTĒMAS UN ATBALSTĪT INOVATĪVAS UZŅĒMĒJDARBĪBAS INICIATĪVAS**
- Pašvaldībai nepieciešams iesaistīties sadarbības ekosistēmās, nodrošināt tehnoloģiju pilotteritoriju izveidi Zināšanu jūdzes teritorijā (Ķīpsalā un Torņakalnā) un VEF apkārtnē, kā arī sekmēt viedpilsētas produktu radīšanu. Atbalstīt iniciatīvas un organizācijas, kas papildina sadarbības un uzņēmējdarbības ekosistēmu vērtību ķēdes, ievēro aprites ekonomikas principus vai rada ilgtspējīgus produktus un pakalpojumus; atbalsta programmas īstenot sadarbībā ar universitātēm. Savukārt pašvaldības kapitālsabiedrībām – iniciēt organizāciju mērķiem nepieciešamo inovāciju veidošanos un iesaistīties to testēšanā un attīstībā.
- 8.4. UZLABOT RĪGAS TĒLU UN ATPAZĪSTAMĪBU, VEICINOT INVESTĪCIJU, TŪRISTU, STUDENTU UN AUGSTI KVALIFICĒTU SPECIĀLISTU PIESAISTI**
- Izstrādāt un ieviest vienotu, mērķētu zīmola un komunikācijas stratēģiju, uzsverot RMA dimensiju un tādējādi stiprinot visa reģiona starptautisko atpazīstamību. Uzlabot ikdienas komunikāciju ar Latvijā un ārpus Latvijas dzimušajiem Rīgas iedzīvotājiem, nodrošināt informācijas pieejamību par pašvaldības pakalpojumiem un dzīves apstākļiem pilsētā, kā arī pārceļšanās konsultācijas, kas atbalsta remigrantu un talantu piesaisti no ārvalstīm.
- 8.5. NODROŠINĀT TŪRISMA NOZARES ATVESEĻOŠANOS UN MAZINĀT TŪRISMA SEZONALITĀTI, VEICINOT PIEPRASĪJUMU PĒC VIESMĪLĪBAS PAKALPOJUMIEM ĀRPUS GALVENĀS TŪRISMA SEZONAS**
- Atbalstīt tūrisma nozares atjaunošanos pēc Covid-19 krīzes. Veicināt darījumu tūrisma un citu nesezonas tūrisma veidu attīstību, kā arī sekmēt starptautisku filmēšanas projektu un lielu kultūras un sporta pasākumu norisi Rīgā. Veidot atbalstu nozīmīgu pasaules un Eiropas līmeņa sacensību rīkošanai Rīgā un veicināt starptautiskām prasībām atbilstošu sporta infrastruktūras objektu izveidi.
- 8.6. STIPRINĀT PILSĒTAS UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDĪ, PIESAISTĪT VIETĒJĀS UN STARPTAUTISKĀS INVESTĪCIJAS, T.SK. NO STARPNACIONĀLAJIEM UZŅĒMUMIEM**
- Dialogā ar nozaru organizācijām meklēt risinājumus galveno ekonomikas nozaru konkurētspējas celšanai. Izstrādāt un ieviest rīkus investīciju piesaistei, stimulējot uz pakalpojumu sektoru orientētu biznesa centru veidošanos Skanstes apkaimē, Zināšanu jūdzes teritorijā, VEF apkārtnē un citur, kā arī augstas pievienotās vērtības un resursu produktīvu ražošanas industriju izvēršanos Granīta ielas atīstības teritorijā un citās stratēģiski nozīmīgās ar "Rail Baltica", lidostu un Rīgas brīvostu saistītās teritorijās. Vienlaikus efektīvizēt arī iekšējos procesus biznesa stimulēšanai (piemēram, būvniecības saskaņošanas procesu), savukārt sadarbību RMA – visa reģiona konkurētspējas stiprināšanai.
- 8.7. SEKMĒT VIDĪ DEGRADĒJOŠU TERITORIJU EFEKTĪVĀKU IZMANTOŠANU**
- Izstrādāt un īstenot degradēto teritoriju pārvaldības politiku, veicinot to reaktivāciju un daudzveidīgu attīstību. Prioritāri aktivitātes novirzīt šādu teritoriju infrastruktūras sakārtošanas, publiskās piekļuves nodrošināšanas, kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanas un teritoriju produktīvas izmantošanas stimulēšanai, it īpaši pievēršoties postindustriālajām teritorijām ap dzelzceļa loku. Izstrādāt un ieviest atbalsta rīkus mazās un vidējās uzņēmējdarbības sekmēšanai šajās teritorijās.

PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
IKP faktiskajās cenās uz 1 iedzīvotāju Rīgā salīdzinājumā ar Tallinu	P08-01; P08-02; P08-03; P08-04; P08-05; P08-06; P08-07	78,6% (2018)	100,0% (2027)	CSP, RD PAD aprēķins, Tallinas statistikas gadagrāmata
Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā	P08-01; P08-02; P08-03; P08-04; P08-05; P08-06; P08-07	5,33 mljrd. EUR (2020)	10,00 mljrd. EUR (2027)	"Lursoft"
Pilsētu attīstības novērtējuma indekss (IESE Cities in motion index), CIMI indeksa vērtība	P08-01; P08-02; P08-03; P08-04; P08-05; P08-06; P08-07	56,19 (2020)	65,00 (2027)	IESE Business School
Strādājošo vidējā darba samaksa Rīgā, bruto	P08-01; P08-02; P08-03; P08-04; P08-05; P08-06; P08-07	1341 EUR (2020)	2000 EUR (2027)	CSP
Starptautiskā ilgtermiņa migrācija Rīgā, saldo	P08-01; P08-02; P08-03; P08-04; P08-05; P08-06; P08-07	-331 (2019)	1500 (2027)	CSP
Informācijas un komunikācijas pakalpojumu sektora īpatsvars pilsētas kopējā pievienotajā vērtībā	P08-03; P08-04	9,2% (2019)	10,5% (2027)	CSP, Rīgas pašvaldības publiskais pārskats
Darbavietu skaits starptautiskajos biznesa pakalpojumu centros Latvijā	P08-04; P08-06	15 000 (2020)	25 000 (2027)	ABSL Latvia – biznesa pakalpojumu nozares asociācija, Starptautisko biznesa pakalpojumu nozares pārskats
Apstrādes rūpniecības sektora īpatsvars pilsētas kopējā pievienotajā vērtībā	P08-02; P08-06	7,9% (2019)	9,0% (2027)	CSP, Rīgas pašvaldības publiskais pārskats
Gadā apkalpoto personu skaits Rīgas viesnīcās un tūrisma mītnēs	P08-01; P08-04; P08-05	1,69 milj. (2019)	2,10 milj. (2027)	CSP
Rīgas viesnīcu numuru vidējais noslogojums nesezonā (oktobris–aprīlis)	P08-01; P08-04; P08-05	50% (2019)	55% (2027)	CSP, RD PAD aprēķins

UZDEVUMU IZPIILDES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Atjaunoto vai pārbūvēto tiltu skaits plānošanas periodā, kumulatīvi	P08-02	0	20 (2027)	RD SD
No jauna izbūvēto vai pārbūvēto B kategorijas ielu posmu kopgarums plānošanas periodā, kumulatīvi	P08-02	0 km	8 km (2027)	RD SD
Pilotteritorijās testēto tehnoloģiju skaits, kumulatīvi	P08-03	0	35 (2027)	RD PAD
Delegātu skaits gada laikā Rīgā notikušajos kongresos un konferencēs	P08-05	Tiks noteikta 2022. g.	53 000 (2027)	Jauns rādītājs, RITA, LIAA darījumu tūrisma statistikas apkopošanas rīks
Starptautisko sporta federāciju kalendāros iekļauto Rīgā notiekošo augsta līmeņa sacensību skaits gadā	P08-05	35 (2019)	40 (2027)	RD IKSD
Rīgas Filmu fonda piesaistīto ārvalstu filmu projektu Rīgā iztērētais budžets, kumulatīvi	P08-05	0 milj. EUR	25 milj. EUR (2027)	RITA
Rīgas Nacionālā zoologiskā dārza kopējais apmeklētāju skaits gadā	P08-05	328 000 (2019)	450 000 (2027)	Rīgas Nacionālā zoologiskā dārza iekšējā apmeklētāju uzskaitē
Būvniecības zaļā koridora izmantošanas intensitāte gadā	P08-06	30% (no oktobra 2020)	100% (2027)	Rīgas pilsētas būvvalde

DAUDZVEIDĪGA UN AUTENTISKA KULTŪRVIDE

MĒRĶIS

Nodrošināt kultūras pieejamību visā pilsētā dažādām iedzīvotāju grupām, atbalstot augstvērtīgas kultūras un mākslas norises, pilnveidojot kultūras iestāžu pakalpojumu klāstu un nodrošinot kultūras aktivitātes dzīvesvietas tuvumā. Sekmēt Rīgas iedzīvotāju līdzdalību kultūras radīšanā un kultūras pienesumu katra cilvēka izaugsmē. Veidot laikmetīgu kultūrvidi, kas stiprina pilsētas un apkaimju identitāti, aktivizē sabiedrisko dzīvi, iedzīvena publisko ārtelpu un ļauj attīstīties daudzveidīgām kopienām. Izmantojot kultūru kā rīku sabiedrības grupu mijiedarbībai, panākt iedzīvotāju savstarpējās uzticēšanās pieaugumu.

Daudzveidīga kultūrvidē ir atvērta radošai formu un žanru dažādībai, kultūras procesos iesaista dažādas sabiedrības grupas un piedāvā kultūras pakalpojumus tuvāk ikdienas maršrutiem. Autentiska kultūrvidē ir īsta, patiesa, balstīta vietējās sabiedrības aktualitātēs, rūpējas par kultūras mantojumu un palīdz veidoties vietā sakņotām tradīcijām, radot Rīgas un apkaimju īpašo identitāti.

Pēc ES Statistikas biroja datiem, publiskā sektora izdevumi kultūras pakalpojumiem Latvijā veido 1,1% IKP, kas 2017. gadā bija otrais augstākais rādītājs ES, ievērojami augstāks nekā 28 ES dalībvalstu vidējais rādītājs 0,4%¹. Tas liecina, ka kultūras nozare ir prioritāra valsts mērķa, finansiāli apjomīgais atbalsts tai rada apstākļus gan esošās kultūrvides saglabāšanai, gan jaunu kultūras tradīciju un inovāciju radīšanai.

Šajā prioritātē kultūra tiek uztverta kā rīks sabiedriskās dzīves pilnveidošanai un saturīga brīvā laika pavadīšanai apkaimēs, saliedētas un uz sadarbību vērstas sabiedrības veidošanai, publiskās ārtelpas iedzīvināšanai un kopienu attīstībai. Apkaimju identitātes apzināšana un attīstība tiks veicināta, lai stiprinātu kopienu piederības izjūtu vietām, rūpes un atbildību par apkārtni. Kopienas aktivitātes veicinās sabiedrības grupu mijiedarbību un apvienošanu, padarot redzamāku savu kopienu arī pilsētas pārvaldē. Kultūras pasākumi piepildīs publisko telpu ar notikumiem, aicinot iedzīvotājus pavadīt laiku ārpus mājas. Lai to panāktu, tiks pilnveidots pieejamo mērķprogrammu klāsts, veicinot arī jaunu kultūras un sabiedriski nozīmīgu iniciatīvu rašanos. Būtiski šī jautājuma risināšanā nodrošināt starpnozaru pieeju un

sadarbību starp dažādām pašvaldības struktūrām, apziņot un pilnvērtīgi izmantojot esošos resursus.

Lai stiprinātu augstas kvalitātes mākslas un kultūras pieejamību, veicinātu iedzīvotāju kultūras patēriņu un cilvēku līdzdalību kultūras radīšanā, pilsētas pilnveidos profesionālās mākslas un kultūras atbalsta programmas, kas mērķētas uz laikmetīgo mākslu un kas stimulē privāto un nevalstisko galeriju, muzeju, festivālu un citu institūciju darbību, tādējādi arī bagātinot mākslas un kultūras daudzveidību pilsētā.

Arī turpmāk RCB tiks attīstīta kā nozīmīgs kultūras, mūžizglītības un sabiedriskās saskarsmes (kopienu tikšanās) centrs katra cilvēka izaugsmei un pilnveidei ar tolerantu, neitrālu, drošu un iekļaujošu vidi, kas veicina mācīšanos, dod publisku piekļuvi informācijai un daudzveidīgiem, uzticamiem, tai skaitā digitāliem, resursiem, nodrošinot iespēju iedzīvotājiem uzlabot savu dzīves kvalitāti un sekmēt izaugsmi. Tuvāko gadu laikā būtiski ir aktualizēt arī kultūras centru lomu šodienas sabiedrībā, pārskatot piedāvāto pakalpojumu klāstu. Svarīgi, lai šīm pašvaldības iestādēm izdodas vēl vairāk attīstīt sadarbību ar iedzīvotāju grupām, kļūstot par vietējo kopienu pulcēšanās, izziņas un radošo aktivitāšu vietām. RCB galvenajai ēkai jāpilda visas pilsētas kultūras reaktora funkcija, paplašinot funkciju klāstu un padarot to labāk redzamu un pieejamu, kļūstot par RCB vizītkarti. Ar kultūras nozari saistīti jautājumi tiek skatīti arī citās prioritātēs, piemēram, Rīgas kultūrvēsturisko ēku un teritoriju saglabāšana, pilsētas noformējums vai profesionālās ievirzes un interešu izglītība.

1. Eurostat, Valdības kopējie izdevumi atpūtai, kultūrai un reliģijai: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Government_expenditure_on_recreation,_culture_and_religion#Expenditure_on_27recreation.2C_culture_and_religion.27

Daudzveidīgu kultūras notikumu norisei apkaimēs

publiskās ārtelpas un kultūrvietu iedzīvināšana

Apkaimju identitāte un piederības sajūtas veicināšana

Dažādu sabiedrības grupu mijiedarbības un sadarbības spēju stimulēšana

Atbalsts kultūras nevalstisko organizāciju darbībai

Pieejamības nodrošināšana dalībai amatiermākslas kolektīvos

Bibliotēku un kultūras centru attīstība par kopienu zināšanu un kultūras vietām

Nacionālas nozīmes kultūras iestāžu attīstība

2027. GADĀ

90%

pilsētas iedzīvotāju ir apmierināti ar kultūras pasākumiem Rīgā*

67%

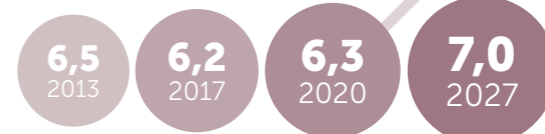
iedzīvotāju jūtas piederīgi apkaimē, kurā tie dzīvo*

40%

iedzīvotāju apmeklē kultūras un izklaides pasākumus apkaimē, kurā tie dzīvo*

IEDZĪVOTĀJU UZTICĒŠANĀS CITIEM

(skalā 0-10)*

* Datu avots: RD PAD, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja. ** Datu avots: CSP

IZAICINĀJUMI

- △ Sabiedrībā joprojām ir zems savstarpējas uzticēšanās un sadarbības līmenis, un tas saistīts ar ierobežotu kontaktu loku un saziņas biežumu starp dažādām sabiedrības grupām, kaimiņiem, indivīdiem un institūcijām
- △ Kultūras pakalpojumi un aktivitātes jānodrošina tuvāk dzīvesvietai, veicinot kultūras pieejamību ne tikai pilsētas centrā un tam tuvējās apkaimēs, kur koncentrējas liels skaits kultūras iestāžu, bet arī attālākās apkaimēs ar lielu iedzīvotāju skaitu
- △ Kultūras iestāžu pakalpojumu pilnveidošana atbilstoši mainīgajām sabiedrības vajadzībām
- △ Horizontālā sadarbība ar pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām, lai koordinēti pilnveidotu kultūras iestāžu tīklu un procesus
- △ Piekļuves nodrošināšana kultūras iestādēm cilvēkiem ar invaliditāti
- △ RCB galvenās ēkas publiskā bibliotēka ir grūti pieejama, un tās tehniskais stāvoklis neatbilst galvenās municipālās bibliotēkas statusam
- △ Ārējie normatīvie akti un uz to pamata izdots pašvaldības iekšējais regulējums ierobežo pašvaldības iestāžu iespējas bez maksas atvēlēt telpas vietējo kopienu aktivitātēm
- △ Pastāv dažādu kultūras un kopienu iniciatīvu atbalsta rīku sadrumstalotība, un tas apgrūtina informācijas pieejamību par atbalsta iespējām NVO

IESPĒJAS

- ▲ Rīgā ir izveidojies spēcīgs kultūras un apkaimju NVO sektors, kas dod pienesumu pilsētas daudzveidībā un sabiedrības grupu apvienošanā – sekmēt šī sektora tālāku attīstību, lai veicinātu pilsētas laikmetīgās identitātes apzināšanu un veidošanu
- ▲ Kultūras process var kalpot kā efektīvs rīks apkaimju identitātes apzināšanai un veidošanai, kā arī atbalstīt iekļaujošas un sadarboties spējīgas sabiedrības veidošanos. Iedzīvotāju savstarpējās uzticēšanās līmeni iespējams paaugstināt ar kultūras palīdzību, veicinot indivīdu mijiedarbību un kopienu aktivitāti
- ▲ Efektīvāk izmantot RCB filiālbibliotēku tīklu, padarot bibliotēkas par trešajām telpām, kas pilda ne tikai kultūras un mākslas telpas funkcijas, bet arī kalpo par vietējās kopienas tikšanās un zināšanu vietu
- ▲ Kultūra jau ilgstoši ir nacionāla mēroga prioritāte, kas sniedz Rīgai priekšrocību veidoties par kultūras metropoli
- ▲ Sekmēt institūciju un NVO sadarbību publiskās ārtelpas iedzīvināšanai ar kultūras pasākumiem, vides objektiem un citām kultūras un mākslas formām

UZDEVUMI

9.1. VEICINĀT KULTŪRAS UN KOPIENU INICIATĪVAS APKAIMĒS VIETU IDENTITĀTES UN SABIEDRISKĀS DZĪVES PILNVEIDOŠANAI

Veidot atbalstošu vidi katra cilvēka un kopienu attīstībai, stimulējot iedzīvotāju mijiedarbību, dažādu sabiedrības grupu sadarbību un savu interešu pārstāvēšanu. Aktivizēt apkaimju sociālo dzīvi, atbalstot daudzveidīgus kultūras un kopienu pasākumus, kas iedzīvina publisko ārtelpu, kultūrvietas un nepietiekami izmantotas teritorijas, reizē pildot arī sociāli ekonomiskā katalizatora funkcijas. Pilnveidot esošās mērķprogrammas kultūras un kopienu iniciatīvu atbalstam, kā arī veicināt sociālo inovāciju un jaunu sadarbības modeļu veidošanu starp publisko un nevalstisko sektoru.

9.2. STIPRINĀT PROFESIONĀLĀS MĀKSLAS UN KULTŪRAS INICIATĪVAS, ATBALSTOT LAIKMETĪGU UN AUGSTAS KVALITĀTES SATURU

Pilnveidot profesionālo mākslas un kultūras nozaru atbalsta mērķprogrammu klāstu, kā arī veicināt privāto un nevalstisko mākslas galeriju un muzeju darbību, festivālus un citus pasākumus.

9.3. NODROŠINĀT IESPĒJU IKVIENAM RĪDZINIEKAM IESAISTĪTIES AMATIERMĀKLSĀ

Nodrošināt saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas apkaimēs, amatiermākslas interešu grupu un kopienu darbības stiprināšanu, kā arī Dziesmu un deju svētku tradīciju, turpinot atbalstīt koru un deju kolektīvus, ansambļus, interešu pulciņus, amatiertheātrus, foto un kino studijas u.c.

9.4. ATTĪSTĪT PUBLISKO BIBLIOTĒKU ATBILSTOŠI MODERNAS BIBLIOTĒKAS PRINCIPIEM UN VEIDOT ATVĒRTUS UN IEKĻAUJOŠUS KULTŪRAS CENTRUS

Turpināt attīstīt un iedzīvināt trešās telpas konceptu pilsētas bibliotēkās, veidot tās atvērtas kā kopienu zināšanu, mākslas un kultūras telpu un tikšanās vietu; definēt trešās telpas standartu un atbilstoši tam attīstīt RCB galveno ēku un filiālbibliotēku tīklu. Pilnveidot kultūras centru pakalpojumu klāstu un attīstīt kultūras centrus kā aktuālu kultūras notikumu un radošās darbības vietas.

9.5. PALIELINĀT PILSĒTAS STARPTAUTISKO KULTŪRAS POTENCIĀLU, ATTĪSTOT NACIONĀLAS NOZĪMES INSTITŪCIJAS

Sadarbojoties ar valsts iestādēm, privātajām iniciatīvām un nevalstisko sektoru, attīstīt sabiedriski nozīmīgus kultūras un mākslas objektus, stiprinot Rīgas kā kultūras un mākslas centra starptautiskās pozīcijas. Šiem objektiem jāveicina augstvērtīgas mākslas un kultūras pieejamība Rīgas un Latvijas iedzīvotājiem, jānodrošina pilsētas starptautiskā atpazīstamība un tūristu piesaiste, kā arī jākalpo par stimulu RIAS2030 noteikto prioritāro teritoriju attīstībai.

PRIORITĀTES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
16 gadu vecumu sasniegušo iedzīvotāju uzticēšanās citiem (vidējais skalā no 0 līdz 10)	P09-01; P09-03; P09-04	6,3 (2020)	>7,0 (2027)	CSP
Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par kultūras pasākumiem Rīgā	P09-01; P09-02; P09-04; P09-05	88% (2019)	90% (2027)	RD PAD, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
ES Kultūras un radošo pilsētu novērtējuma indekss	P09-01; P09-02; P09-03; P09-04; P09-05	24,2 (2019)	33,0 (2027)	EK, kultūras un radošo pilsētu monitorings (EU Culture and creative cities monitor)
Iedzīvotāju īpatsvars, kuri apmeklē kultūras un izklaides pasākumus savā apkaimē	P09-01; P09-02; P09-04; P09-05	26,7% (2019)	40% (2027)	RD PAD, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Iedzīvotāju īpatsvars, kuri jūtas piederīgi savai apkaimē	P09-01; P09-03; P09-04	Tiks noteikta 2021. g.	67% (2027)	Jauns rādītājs, RD PAD, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Iedzīvotāju īpatsvars, kuri iesaistās savas apkaimes sabiedriskajā dzīvē	P09-01; P09-03; P09-04	Tiks noteikta 2021. g.	45% (2027)	Jauns rādītājs, RD PAD, regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
Rīgas mājsaimniecību patēriņš atpūtai un kultūrai pret kopējiem izdevumiem	P09-02; P09-04; P09-05	9,4% (2019)	10,5% (2027)	CSP
Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kuri kultūras pasākumus Rīgā apmeklē vismaz reizi gadā	P09-02; P09-05	56% (2018)	60% (2027)	LR KM, Kultūras patēriņa un līdzdalības pētījums

UZDEVUMU IZPILDES RĀDĪTĀJI

RĀDĪTĀJS	SAISTĪBA AR UZDEVUMIEM (uzdevumu ID)	BĀZES VĒRTĪBA	MĒRĶA VĒRTĪBA	DATU AVOTS, PIEZĪMES
Projektu konkursa apkaimju iniciatīvu līdzdalības un piederības veicināšanai gadā īstenotie projekti pret apstiprinātajiem projektiem	P09-01	84% (2020)	95% (2027)	RD IKSD
Radošo kvartālu un teritoriju atbalsta finansēšanas konkursā gadā īstenotie projekti pret apstiprinātajiem projektiem	P09-01	100% (2020)	100% (2027)	RD IKSD
Dalībnieku skaits amatiermākslas kolektīvos Rīgā	P09-03	12 000 (2018)	12 000 (2027)	RD IKSD
RCB Centrālās bibliotēkas apmeklējumu skaits	P09-04	154 000 (2019)	160 000 (2027)	RCB
RCB tīkla kopējais apmeklējumu skaits	P09-04	802 000 (2019)	880 000 (2027)	RCB
Kultūras centros notikušo pasākumu kopējais apmeklējumu skaits	P09-04	2,04 milj. (2019)	2,10 milj. (2027)	RD IKSD
Kopējais kolektīvu skaits, kas darbojas kultūras centros	P09-04	293 (2020)	293 (2027)	RD IKSD

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Ilgtermiņa attīstības stratēģijas un attīstības programmas ieviešanas uzraudzība un novērtēšana (Stratēģijas uzraudzības sistēma jeb SUS) Rīgas pilsētas pašvaldībā tiek īstenota kopš 2008. gada. Tās mērķis ir izvērtēt Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas īstenošanu un sasniegtos rezultātus, kā arī identificēt ar pašvaldības attīstību saistītos jautājumus, kuriem nepieciešama tālāka izpēte un noteikti lēmumi problēmu novēršanai vai iespēju realizēšanai.

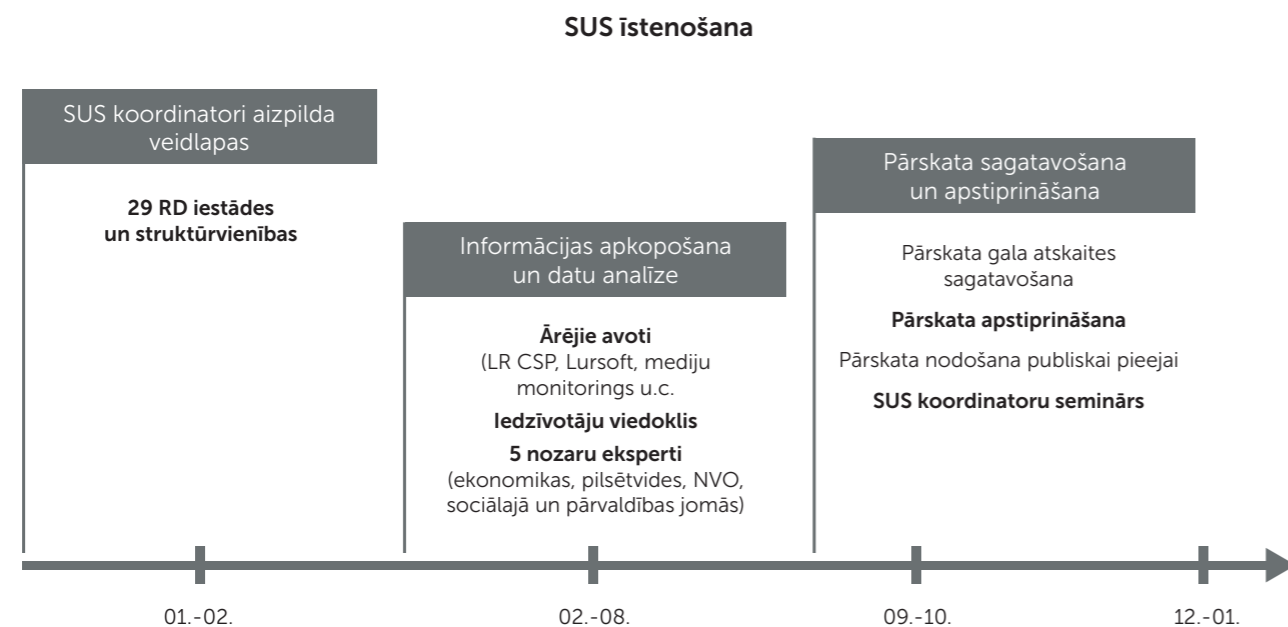
SUS uzdevumi:

- ▲ Novērtēt pašvaldības attīstību, fiksējot pārmaiņas gan pašvaldības situācijā kopumā, gan atsevišķās jomās
- ▲ Uzraudzīt, vai plānošanas dokumentu rādītāji tiek sasniegti, kā plānots
- ▲ Parādīt pašvaldības darbības progresu un sasniegumus

- ▲ Informēt par attīstības plānošanas dokumentu īstenošanu sabiedrību, politiķus un citas ieinteresētās puses
- ▲ Identificēt jaunas ar pašvaldības attīstību saistītas problēmas un iespējas, kurām nepieciešama tālāka izpēte un noteikti lēmumi to risināšanai
- ▲ Pamatot Attīstības programmas aktualizācijas nepieciešamību
- ▲ Pilsētas attīstības jautājumos sekmēt koordinētu sadarbību starp pašvaldības struktūrvienībām, valsts institūcijām, uzņēmējiem un sabiedrību

UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS PROCESS

SUS ir ciklisks process, kura koordinēšanu un īstenošanu nodrošina RD PAD. Nozīmīgākie tā posmi šematiski ir atspoguļoti zemāk esošajā attēlā.

UZRAUDZĪBAS SISTĒMAS ELEMENTI

SUS pamatā ir prioritāšu dinamikas analīze, kas balstās uz šādiem elementiem:

- ▲ uzraudzības rādītāju progresa novērtējums
- ▲ Rīcības un Investīciju plāna izpilde
- ▲ finansiālā ieguldījuma analīze
- ▲ ekspertu vērtējums

Uzraudzības rādītāji tiek iedalīti prioritātes un uzdevumu izpildes rādītājos. Prioritātes rādītāji ir rezultātu rādītāji, kas mēra realizētās politikas efektivitāti Attīstības programmas īstenošanā. Uzdevumu izpildes rādītāji ir darbības rādītāji, kas mēra Pašvaldības darbības efektivitāti Attīstības programmas īstenošanā. Uzdevumu izpildes rādītājiem ir noteikts elastības princips, t.i. – Attīstības programmas ieviešanas laikā tie var tikt papildināti pēc nepieciešamības. Uzraudzības rādītāji un to sagaidāmā tendence un sasniežamā vērtība ir noteiktas Attīstības programmā.

Rīcības un Investīciju plāna izpildes analīze parāda plānoto projektu ieviešanas efektivitāti. Efektīvai to pārvaldībai un sistemātiskai uzskaiti (plānošana, uzraudzība) ir izstrādāts PVM, kas ir viens no pašvaldības resursu vadības sistēmas ACTO ERP funkcionālajiem moduļiem. PVM tiek nodrošināti vairāki pašvaldības procesi – projektu reģistrēšana un administrēšana, Attīstības programmas Rīcības un Investīciju plāna ikgadējā aktualizācija un informācijas reģistrēšana par to izpildi.

Finansiālā ieguldījuma analīzi iespējams veikt PVM, atlasot projektu indikatīvās kopsummas pēc šādiem finansējuma avotiem: pašvaldības budžets, ES finansējums, pašu līdzekļi (kapitālsabiedrībām), valsts budžeta dotācija, privātais sektors, aizņēmumi u.c.

Ekspertu vērtējums sniedz iespēju iegūt visaptverošu skatījumu uz pašvaldības paveikto saistībā ar prioritāti pārskata gadā. Ārējo vērtējumu sniedz piecu nozaru eksperti (ekonomikas, pilsētvides, pārvaldības, NVO un sociālās jomas), un kuri izstrādā arī priekšlikumus konkrētām darbībām, kā uzlabot pilsētas virzību uz noteiktajiem mērķiem.

TELPISKĀ UZRAUDZĪBA

Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības process tiek pilnveidots, izstrādājot un apzinot datu kopas telpiskai attēlošanai. Datu telpiskās attēlošanas priekšrocība ir kvantitatīvo un kvalitatīvo rādītāju vizualizācija, kas ļauj visaptveroši analizēt pašvaldības darbības progresu un sasniegumus, kā arī identificēt risināmos jautājumus un iespējas ikvienam – sabiedrībai, politiķiem un pārējām ieinteresētajām pusēm.

Telpiskās uzraudzības aspekti:

- ▲ Investīciju plāna projekti, kurus iespējams attēlot telpiski
- ▲ telpiskie rādītāji, kas izriet no AP uzraudzības rādītājiem

- ▲ eksperimentālā statistika problēmjautājumu identificēšanai

Telpiskās analīzes metodēm un datu kopām jābūt savienojamām un integrējamām pašvaldības ģeotelpiskās informācijas sistēmā – ģeoportālā GeoRīga.

PROGRAMMAS ĪSTENOTĀJI

Attīstības programmu īsteno visas pašvaldības struktūrvienības, iestādes un kapitālsabiedrības, plānojot un ieviešot nozaru politikas dokumentus, darbības un projektus atbilstoši Attīstības programmai. Efektīvākai šīs programmas īstenošanai vērtīga ir arī sadarbība ar starptautiska un nacionāla līmeņa institūcijām, biedrībām, uzņēmējiem un iedzīvotājiem.

ANO ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶU ĪSTENOŠANAS NOVĒRTĒJUMS

Rīgā atbilstoši Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un Attīstības programmai tiek ieguldīts mērķtiecīgs darbs ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu¹ īstenošanā. Tā kā vietējās pašvaldības ir iedzīvotājiem un uzņēmējiem vistuvākais publiskās pārvaldes līmenis, tām ir liela nozīme tajā, lai īstenotu vispasaules apņemšanos. Arī pašvaldībai ir būtiska loma ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, izstrādājot un ieviešot politikas, kas veicina vienlīdzīgu pasaules attīstību un ilgtspēju.

STRATĒGIJAS IEVIEŠANAS SISTĒMA (SIS)

Līdz AP2027 izstrādei pašvaldības attīstības plānošanai ir bijusi nepietiekama sasaiste ar budžeta veidošanu. Lai to mainītu, ir izstrādāts priekšlikums AP2027 ieviešanai jeb SIS, ar virsmērķi nodrošināt efektīvu un secīgu pašvaldības resursu plānošanu un izlietošanu.

SIS uzdevumi:

- ▲ Nodrošināt pašvaldības budžeta sasaisti ar pašvaldības stratēģiskajiem mērķiem
- ▲ Izvērtēt projektus un to atbilstību/nozīmi AP2027 prioritāšu mērķu un uzdevumu ieviešanā
- ▲ Sniegt rekomendācijas par projektu virzieniem, kas ir atbalstāmi no pašvaldības attīstības budžeta vai cita ārējā finansējuma
- ▲ Sarindot projektu prioritārā secībā atbilstoši vērtēšanas kritērijiem

Saistībā ar SIS tiek izveidota padome, kuru vada RD priekšsēdētājs un kurā ietilpst RD priekšsēdētāja vietnieki un nozaru komiteju vadītāji.

1. 2015. gada septembrī ANO Ģenerālajā asamblejā pieņēma rezolūciju "Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīga attīstības programma 2030. gadam" jeb "Dienaskārtība 2030". Šajā dokumentā ir ietverti 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi un 169 saistītie apakšmērķi, kuru sasniegšana mazinātu nabadzību pasaulē un pasaules attīstību veidotu ilgtspējīgu.

Rīgas domes
Pilsētas attīstības departaments
Amatu iela 4, Rīga, LV-1050, Latvija
+371 67012947
pad@riga.lv
www.rdpad.lv